

శ్రీ రస్తు.

భోజన తాప రిణ యము

అను మహాప్రబంధము.

౫౮

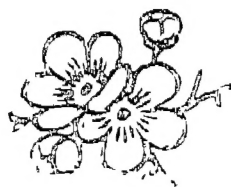
శ్రీమద్భగవద్గోపాలశాస్త్రతత్కటాక్షవిక్షణావాప్తచతురతరనాహితీవైభవ

చక్రపామాత్యతనూభవ మంగమాంబాగర్భశుక్తిముక్తాఫల

మాధ్వణవిశ్రాంతి మహాఫల కోవిదనుతబాగధేయ

కోటిశ్వరనామధేయ

ప్రణీతము.

విజయంతు

శ్రీ 'వైజయంతీ' ముద్రాక్షరశాలయంగు

ముద్రితమును, బ్రకటితంబు.

1909

PREFATORY NOTE.

In passing this book through the Press I have taken the liberty of removing some verses and altering others in order to satisfy the demands of modern taste as regards descriptions of feminine charms &c. Thus I did under the direction of my father the late Rai Bahadur S. S. Chanda Charlu who always held that in publishing an old book written by an author of a by-gone age it is the duty of the publisher to see that it suits the taste of the reader before whom it is placed.

I am sorry I have not been able to procure any information about the author beyond what our veteran scholar Sri Banadur K. Veerasalingam Pantulu has given in his 'Lives of Poets.'

In this book the reader will find a number of stanzas written on the lines of the eminent poets of Krishna Deva Rayalu's days. I shall just cite one of them.

మ. చెలేయాస్యద్యుతిః జెండఁ గోరి శశిరా * జీవంబు తెంతే వస
 శల నిచ్చితో తప మాచరింప నిజమి * త్రచ్చేచాసంపన్నతఁ
 జలజం బండఁ దదాత్తత నిద్దుఁ దజ * సంబుం గళంకాప్తిఁ ద
 త్పల మొందం గనఁ దయ్యెఁ గాన నదిసో * త్తజ్జ్వరమూలం బలన్.

This is clearly on the lines of the following stanza in the original.

మ. సతియూరుద్యుతః జెందఁ బూస నిజమి * శ్చర్మాసనోదక్రియా
 త్తః శాదోలపఘాతితోదరము లై * రంభేభవాస్తంబులు
 స్తుతః నీడ మరుద్విభూతిః గదళిన్ * ద్వన్తోత మాచంచల
 ద్దతశుండాత్మః బాయ నయ్యె నదిసో * త్తజ్జ్వరమూలం బలన్.

P. SREENIVASA CHARLU

Lakeside, Kilpauk,

Madras,

23rd September 1909.

శ్రీరస్తు.

భోజనుతాపరిణయము.

ప్రథమాశ్వాసము.

కా. శ్రీవాణీకరచామరద్వయయుల్ ♦ చెన్నొందువక్రశిష్ఠుర
ల్లావణ్యాఖ్యపయోద్ధిపిచికలలీ ♦ లక్జాలరాణింసఁగా
నైవాంకన్ధలభద్రసీతవనతికా ♦ సౌఖ్యోన్నతికాగాంచునా
ర్యావామాక్షియొసంగుమాకశులవి ♦ వైశ్వర్య సత్కిన్దులకా.

౧.

చ. విలినులరాచకన్నియవి ♦ వాహమహోత్సవవేళజాలన
ర్శిలిదలబ్రాలుపొసెడుత ♦ తిన్నిజమస్తమ్యగాంకలగ్నమై
విలసిలులేడితన్తుభన ♦ నీనవిధుంగనిచెంగలింపన
క్కలికికలంగనవ్వుకిక ♦ కంగుడుమారునభీష్టమిచ్చునకా.

౨.

మ. వరపుంభావకళానిరూఢిధరణీ ♦ వామాక్షిక్రీడించియం
తరతిశ్రాంతినివ్రాలవత్సమునఁద ♦ ద్లాత్రచ్చవిసూర్తిమే
గురమై నెమ్మెయియందునిండవిలస ♦ ద్ధూర్వాంకురగ్రాహియా
హరినీలంబనఁబొల్చుకృష్ణుడుమదీ ♦ యాభీష్టమిచ్చుంగృహకా.

౩.

మ. తతబాహుపురుహూతరత్నరుచిర ♦ స్తంభస్ఫురతౌక్తుభ
ద్యుతినంతాననితానహారలతికా ♦ ప్రోద్యత్సమస్త్రిగ్ధమా
పతివత్సంబునఁబొందిరంజిలురమా ♦ పంకేజపత్రాక్షిమా
కతులైశ్వర్యములిచ్చుఁగావుతదయా ♦ వ్యాపారపారీణతకా.

౪.

చ. అలిగినభారతీసతిని ♦ జాంఘులపైనిటలంబుఁజేర్చియం
దలవడుయావకాంకములు ♦ హల్లకసాయకసాయకక్షతా
కలనముగాఁదలంచిదయఁ ♦ గొఁగిటఁజేర్చుచునంతసిల్లన
జ్వలగుహసూతిమాకొసఁగు ♦ సమృతభూతిచిరాయురున్నతుల్.

౫.

చ. పలువగవీణమీటుతటిఁ ♦ బాణిపయోరుహరత్నవిస్ఫుర
ద్వలయమయూఖముల్ కలయఁ ♦ బర్వబ్రవాళముపైఁబ్రవాళముల్

నలుపుగచోచెమేలనుచు ♦ నాథుడొసర్పుగబల్కునవ్వున
పులుకులకుల్కులాడినను ♦ భవ్యకవిత్వగురీణుడేయతన్.

౬.

మ. రదఘాతోత్థితరాజతాచలరజో ♦ వ్రాతంబునిండారుకా
ముదియైదిక్కులచిక్కటిల్లదనకొ ♦ మ్ముంజిములకొనీడుపె
ల్లదివిణ్ణజందురుడైవెలుంగనుదరీ ♦ లావప్రభేలారతిన్
ముదముంగాంమక్కరీంద్రవత్సరిండుశుభం ♦ బుల్తాగుగానించుతన్.

౭.

మ. హరినాభిన్జన్మించునబ్జజుడువా ♦ ల్యక్రీడనానక్తిబం
ధురబోగాగ్రచిరత్నరత్నరుచినం ♦ నోహైకవాంఛాప్రిత
ద్భరణోద్యుక్తతచేరచించినభజా ♦ వ్యాసక్తపద్మనగా
భరణశ్రీరహిజెందుశేషుడువచః ♦ ప్రాగల్భ్యమిచ్చుంగృపన్.

౮.

క. ఏమునివచనసుధాద్ధి, గ్రామామణసునజనించి ♦ నానాకథక
ప్రేమాన్వదమైదనరెడు, నాయునిహృతజనతమస్త్రి ♦ యామునిగొలుతున్.

౯.

ఉ. సారపయోధరప్రకర ♦ సాంద్రతమద్యుతిబాలుబల్లవి
స్ఫారజూవిశాలుమృగ ♦ నర్తకస్తోతచేలుబ్రాగ్ద్వచో
వారిధియానపాత్రుసుర ♦ వందితదివ్యచరిత్రునాత్మవి
ద్యారమణీవిధేయునన ♦ పాయునిసాత్యవశేయుగొల్చెదన్.

౧౦.

సీ. ఉపమానకల్పనా ♦ సుపమానచాతురీ, ఘనమనీషోల్లాసుఁ ♦ గాలిదాసు
లలితపదన్యాస ♦ కలితప్రబంధైక, తానతాకుకవితా ♦ దండిచండి
సారవాగమితార్థ ♦ గౌంవాధారతా, రవికుచిసాంద్రుభా ♦ రవికవీంద్రు
నకలార్థకల్పనా ♦ వికలాంతసాహితీ, స్థానునీయరసైక ♦ మేఘుమాఘు
నంద్రకవితానువచాదార్య ♦ నన్నపాద్య, సుకవిజనసంస్తుతిరాజి ♦ సోమయాజి
నఖిలముగజనశేషీనె ♦ జ్ఞానమనీషీ, నెంతుబ్రార్థింతునేచింతు ♦ పితముఁగాంతు.

క. మేధావిలాససంభృతి, మాధవపర్యంకభోగి ♦ మండవసమరూ
పాధునికకవివరేణ్యుల, సాగునచోనియతిదలచి ♦ నన్నుతిసేతున్.

౧౧.

తే. సత్కవీశ్వరునెదుంగఁ ♦ జాలకవలఁ, జెందుకూతలెకూయును ♦ జెనటిమొలుకు
మస్తకరికుంభవిదళనో ♦ ద్వృత్తహరిని, మొనయలెకనుగుక్కలు ♦ మొలుగునటుల.

న. అని యిప్పిధమున నిష్ప్రదేవతావందనరూపమంగళాచరణంబును, బుర్రాతనకవిజనాను
సరణంబును, నిదానీంతనకవిపురస్కృతియును, గుకవితిరస్కృతియునుం గావించి

యే నొకకృతినీ నిర్తింపం గోరి మురారిహృదయప్రసాదంబు నభిలషించి యున్నతటి
చొక్కపూర్వరాత్రంబునఁ బ్రభాతసమయంబున. ౧౪.

మహాస్థంభర. చరణానమ్రావృతాంధ ధి శ్చరమకుటతటా ధి సక్తముక్తాఫలాశీ
పరితొంచద్బుద్బుదాతి ధి ప్రచురపదయుగ ధి స్ఫారగంగాంబుధాగా
పరిపూతానేకలోక ధి ప్రకటితసుభగం ధి భావుకాఖ్యాసమాఖ్యా
భరితప్రీత్యాఘృతైశ్చ ధి పృథుమనెడుటగ ధి నృప్తైశ్చ్రీకృష్ణుడంతక.

క. కనుపట్టినయాతనిపద, వనజంబులుశరముసోక ధి వసుధాస్థలిష్టే.
వినయమునమొక్కిమిక్కిలి, వినయతమతినగుచుఁన్న ధి వించితినిటులక. ౧౫.

భుజంగప్రయాతము. అరిస్సారసంఖ్యాధ్యై ధి హస్తారవిందా
నరోజాలయాస్యాఞ్చ ధి చంద్రశ్శిలైందా
శిరాసారనిర్భన్న ధి ఉండారబృందా
చరాజంగమాజన ధి సంపూర్ణతుందా. ౧౬.

సీ. సనకాదియునిమనో ధి జలజనిత్యనివాస, కమనీయతరిదివ్య ధి కనకవాస
దానవాధీశదం ధి తావళహర్యక్ష, శ్రీపదలాక్షౌవి ధి చిత్రవక్ష
వ్రజయావతాననాం ధి బుజలాలమదభృంగ, కార్యారసర్పరీ ధి కనదపాంగ
నానాత్వసమతీత ధి నైజసంవిద్రూప, శయితలాసజ్జిత ధి శార్దూవాప
వినతజనబృందమందార ధి వేదసార, వివిధభువనాననాధార ధి భవవిదూర
నీలరుచిపాత్రకలీలము ధి స్తేషజైత్ర, కోకరిపుమిత్రనేత్రర ధి మాకళత్ర. ౧౭.

క. అనియిట్లుసన్నుతించిన, ననుగనుగొనియతఁడఘసఘ ధి నాఘసగర్జా
జనితగభీరస్వరమునఁ, గనుగొనలదయారంబు ధి గడలుకొనంగక. ౧౮.

పంచదామరము. తిరంబుగాభవన్తుఖాబ్జ ధి దివ్యసద్దినవ్యనా
గ్ధరీమరిందసారధార ధి సమృదంబానర్పణాఁ
గరంబునీవొనర్చునవ్య ధి కావ్యభవ్యమండరక
ధరింపఁగోరినారమంకి ధి తంబొనర్చుమాపయిక. ౧౯.

క. దీనకమేలగునీకని, యానళినదళాయతాక్షుఁ ధి ఉంతర్థితగాక
నేనునుగ్రక్కునమేల్కని, మానసమాశ్చర్యజలధి ధి మగ్నముగాఁగక. ౨౦.

తే. బ్రహ్మగుర్రాదులకు నేనిఁ ధి బడయరాని, విభునియలదివ్యమంగళ ధి విగ్రహంబు
భళిరనాదృష్టిపథమున ధి నిలిచెననిన, నెంచునాభాగ్యమహిమకు ధి నీడుగలక. ౨౧.

తే. సారతరతత్కృపారస ♦ ధారవార, ఘనతనాశేముషీలత ♦ కందళించి

బుధనుతవచోవిలాసమ౯ ♦ పూలుపూయ, దాననాతనిబూజింపఁ ♦ దగవకాడ.

వ. అని నిశ్చయించి యేనును హర్షతరంగితం బగునంతరంగంబున నహర్తుభోచితకృత్య
ములు నిర్వృత్తించి వివిధసద్గుణనమన్వితుండును విద్యజ్ఞనపరివృతుండును మహితవిజ్ఞాన
జనకుండును మదియజనకుండును నగుచక్రపామాత్యునిసమీపంబునకుం జని సముచిత
ప్రకారంబున నతనిచరణారవిందంబులకు వందనం బొచరించి యరవిందలొచనుండు
నిన్నిధి యొనర్చి, యానతిచ్చినతెఱం జెఱింగించిన నమ్మహానుభావుండును నద్భుత
రసమ్ము గ్రమ్ముకొనుహృదయమ్మున తనసమీపమ్మున నున్నవిద్యజ్ఞనమ్ముల నుపలక్షించిన
వారును గుతూహలంబున నన్నుం గనుంగొని యిట్లనిరి. ౨౪.

సీ. వెన్నుపొక్కిటిదమ్మి ♦ గన్నవేలుపుతేఱు, తెలిపుల్గువయ్యాళి ♦ నలరువాఁడు
బయకారిజడదారి ♦ పాపనిగనువాఁడు, పల్కుచిల్కలకొల్కి ♦ పాలివాఁడు
చౌవంచతూపుల ♦ సైవోడుగలవాఁడు, ప్రామిన్కులేప్రాద్దు ♦ నొమువాఁడు
నుమటఁగల్గలవాని ♦ నుమటఁగాచినవాఁడు, జగములఁగలిగించి ♦ చతురులాఁడు
తూర్పుదొరవేడివేలుపు ♦ దుంతకాతు, రేయినడకరిసంద్రంపు ♦ తేఱుగాడ్పు
లిబ్బిదొరగిబ్బ నెక్కుడు ♦ గబ్బిమగఁడు, కొలువఁదనరుచునుండును ♦ నలువయెపుడు.

ఉ. ఆతనిమానసంబునను ♦ హామహులౌమునివర్యులుత్తను

ఖ్యాతగుణాధ్యులొగమన ♦ దాధ్యయనప్రతిభాశేషనం

జాతమహత్త్వతత్త్వవిల ♦ నిష్ఠనబోధులశేషశాస్త్రని

ష్టాతులకొందఱిజగతి ♦ సన్నుతికెక్కిరివారిలోపల౯.

౨౬.

క. శ్రీవత్సనామశేయుఁడు, ధీవిశ్రుతసుజనతావి ♦ శేయుఁడుజగతి౯

బావనుఁడైబుధకృతనం, భావనుఁడైతనరునతని ♦ వంశమునందు౯.

౨౭.

చ. కలిగిరికొందఱిందుకర ♦ కందళచంద్రసితారవిందని

ర్మలతరహరిహారశర ♦ రాజితభూధరశారదాభ్రమం

జులతరక్తిరీపాత్రులువి ♦ శుద్ధచరిత్రులులోకమిత్రుల

త్యలఘుకళాసమార్జితద ♦ యారసనిత్యులమాత్యులిమ్మహి౯.

౨౮.

క. వారలలోగణపార్యుఁడ, వారితమేధావిహార ♦ నాచస్పతియై

చారుతరక్తిరీసంపద, చేరూఢికినెక్కిజగమ ♦ శేషముమెచ్చ౯.

౨౯.

క. ప్రణతద్విజరాజిఖా, మణియైసార్వజ్ఞసాధి ♦ మనహీనలన

ద్గుణగరిమఁదనరివెలయ౯, గణపతిసచివుండుప్రమధ ♦ గణపతియనఁగ౯. ౩౦.

- క. త్రివత్సగోత్రజలనిధి, దైవాత్మకఁడైనగణపఁ ♦ శౌరికతనికిఁ
దేవేరియైనలచ్చమ, కావెంకటమంత్రిచంద్రుఁ ♦ దంతజనించెఁ. 31.
- క. అతనికినిబోలమాంబకు, సుతులుచ్చవమొందిరధిక ♦ సువ్రతమతులై
క్షీతిగణపాయ్యఁడనంగను, మతిమంతుఁడువెంకటాద్రి ♦ మంత్రియనంగఁ. 32.
- క. అయిరువురిలోనగ్రజుఁ, డాయతగుణశాలిగణపఁ ♦ యార్యుఁడుదస్యకుఁ
ఘాయామణదయావిత, తోయజసతితానుగతమ ♦ ధువ్రతమనంగఁ. 33.
- క. అమంత్రివరుఁడునిజభా, ర్యమణిగాసిద్ధిలింగ ♦ రాజతనూజకృ
బ్రేమవరియించెదెన్నమ, నామురశాసనుఁడుభీష్మ ♦ కాత్తజమాడ్కిఁ. 34.
- తే. ఘురుఁడుచెన్నమాంబికనుండుఁగనియెముపుర, గణపయ్యుండుసజ్జనప్రణుతవిమల
చురులగుకేశవామాత్య ♦ ధుర్యులింగ, నార్యమతిచక్రపామాత్య ♦ వర్యునెలమి.
- వ. అట్టి పుత్త్రత్రయంబునందు. 35.
- సీ. అనఘతరస్వాంత ♦ మురుబాదుగావించి, తగుకరుణారసా ♦ దకమునించి
పద్మాతుపదయుగో ♦ పఘ్నుముజతనూర్చి, సంశయదుష్క్రిట ♦ సమిలినబాచి
ర్తనామలపేరఁ ♦ గిసలముల్గలిగించి, స్తరణనుమత్రేణి ♦ సంఘటించి
స్తేహాఖ్యమకరంద ♦ బాహుశ్యమొనరించి, సత్కర్తనివహవా ♦ సనగడించి
యరుదినంబునునభివృద్ధి ♦ నలరునట్లు, కమలలోచనదృఢాక్షి ♦ కల్పవల్లి
నరిసిపోషించిప్రాపించె ♦ నమితఫలము, సత్యలఘులీలఁజక్రపా ♦ మాత్యునరుఁడు.
- తే. అతనికనుకూలభార్యయై ♦ యఖిలబంధు, జనముదినమునుబోషించు ♦ ఘురతఁగాంచు
కసవరాజుక్కిరాజువెం ♦ కటమగన్న, మహితసద్గుణనికురంబు ♦ మంగమాంబ. 36.
- సీ. అన్నదానస్ఫూర్తి ♦ నన్నపూర్ణయనంగ, ధృతిశాంతిపటిమభూ ♦ దేవియనంగఁ
బలిహృదయానుకూ ♦ లతఁబార్వతియనంగ, ఖ్యాతసద్గుణముల ♦ సీతయనంగ
ననఘశీలముల ♦ ననసూయయేయన, నలఘుచర్యలదమ ♦ యంతియనంగ
నమితవైభవముల ♦ నద్భిజాతయనంగ, విస్తృతకీర్తిసా ♦ విత్రియనంగ
సకలబాంధవరక్షణ ♦ ప్రకటమహిమ, నన్నుతిక నెక్కిసుగుణప్ర ♦ సన్నలీలఁ
దనరుమధర్మితికిలసిల్లు ♦ ధర్మపరత, మానితవయోపలంబత్రి ♦ మంగమాంబ. 37.
- క. నారిరువురుఁగావించిన, సారతపఃఫలమనంగ ♦ జనవరవదనాం
భోరుహముకుఁరాయితముఖ, సారసతకఁగోటయభువి ♦ జనియించెనొగిఁ. 38.
- కా. వ్రాయుకొగమ్మలవక్కణల్వరుసనే ♦ పద్మంబులొనట్లుగాఁ
జేయుకొనత్కృపబాంధవాప్తసుజన ♦ శ్రేణుల్ప్రహర్షింపఁగా

చాయుక్ బెద్దలగన్నయంతమదితె ♦ డ్దుల్ మీఱఁ గా మేలుది
ద్దాయుక్కినిధికోటయార్యుడనువి ♦ ఖ్యాతింబ్రకాచింపవే.

౪౧.

సీ. తల్లిదండ్రులకన్న ♦ దైవంబుమఱివేఱె, కలదెనుంచుదలంచు ♦ ఘనమనీష
పిన్నజ్జనామోద ♦ విస్తయావహముగాఁ, గృతులొనర్పఁజూలు ♦ నతిశయంబు
స్వామికావైకని ♦ ర్వాహసామృద్ధ్యంబు, వెలయింపఁజూలువి ♦ వేకపటిమ
సజ్జనుల్ తను మెచ్చు ♦ సంతతచారత్రు, కీణతనర్తించు ♦ విమలబుద్ధి
కలిగిపిలసితసత్త్విత్తి ♦ కల్పవల్లి, ఘనమఫలాయమానన ♦ త్తత్రనివహ
కుముదజాహితమండలి ♦ నమరితేపుడు, శాశ్వతగుక్తకధుర్యుతో ♦ టీశ్వరార్య. ౪౨.

మ. తనకుఁ గోటయమంత్రినీదగు సము ♦ ద్యల్లేఖినీక్లాఘనీ
యని నాదంబుకుతూహలాతిశయవృ ♦ త్యద్ధాతృసీమంతినీ
కనదంఘ్రిద్వయరత్ననూపురపుణ ♦ త్కారానుకారానురం
జనవత్సరసునిన్దవంబయిసృష్టా ♦ స్థానంబులందంతయున్.

౪౩.

క. ఈవిధమునబాంధవసం, భావితగతిదనరుపుత్త్ర ♦ పౌత్త్రసమగ్ర
క్రీవిలసిల్లెనుభువిరా, జీవాత్సునికరుణఁజెంది ♦ స్థిరతరక్తిరీన్.

౪౪.

తే. కానహరియానతిచ్చిన ♦ కరణినీవు, హరువు మెఱయంగరుక్తిజీ ♦ పరిణయంబు
కృతివినిర్తించియతనికిం ♦ కితము సేయు, మఖిలశుభములుగలుగునీ ♦ కతనికృపను.

వ. అని సబహుమానంబుగా విద్వజ్జనం బానతిచ్చిన నేనును మహాప్రసాదం బని వారల
వదనంబు లంగీకరించి పరిమహర్షతరంగితాంతరంగుండ నగును నర్విరించిజనకునకు
ముఖోల్లాసకరంబుగా భోజకన్యాపరిణయం బనుమహాప్రబంధంబు రచియించి యీ
కృతికి నపరిమితకృపారసవిశాలండును, నాత్రతభరణసేలుండును నగుగోపాలుండే
నాయకుండు గావలయు ననుదృఢాధ్యవసాయంబున నమృతాత్మనకును.

౪౬.

షష్ఠ్యంతములు.

క. శ్రీరుచిరదివ్యదేహున, కారుణ్యపురాణవాఙ్మ ♦ యద్వాహునకున్
గారుణ్యపరీవాహున, కారుణ్యలసద్దృగ్జ్జ ♦ హతమోహునకున్.

౪౭.

క. కరుణాశరధికివికలిత, తరుణాశరధికిసమగ్ర ♦ తరశరధికిస
త్వరితభుజంగాశరధికి, నిరవధిగుణనిధికిశుభద ♦ నిజసన్నిధికిన్.

౪౮.

క. చాణూరక్షోణీభృ, త్ప్రాణగరుద్విదళవైక ♦ పరసురపతికిన్
పాణీశర్వాణీగీ, ర్వాణీవరవర్ణనీయ ♦ వైభవధృతికిన్.

౪౯.

- క. కర్మోహతరక్షోచిత, మర్మోర్జితప్రతునకును ♦ బ్రత్యర్థివసా
కుక్షింభరకాక్షేయక, విక్షితమధుకుధరశిఖర ♦ జిగ్గాత్రునకుక. ౫౦.
- క. పూజితబలద్రునకుక, శ్రీజితరుద్రునకుఁగాంది ♦ శీకన్యపపున
ర్యోజితభద్రునకున్ని, స్కూజితభద్రునకుసరిస ♦ గుణముద్రునకుక. ౫౧.
- క. రాజావమానుశీమిధు, రాధరశిధురససంత ♦ తాస్వాదకభా
నోధనశీలునకుకబహు, నోధనశీలునకుఁగపట ♦ గోపాలునకుక. ౫౨.
- క. సమర్పితంబుగా నా యొనర్పం బూనిన భోజకన్యాసరిణయుం బిమమహాప్రబంధంబు
నకుఁ గదాక్రమం బెట్టి దనిన. ౫౩.
- శా. శ్రీగోపాలకన్యకలాలిలుఁడుపరీ ♦ క్షేదబ్ధమిపాలుండుస
వ్యోగప్రాజ్ఞచరిత్రువ్యాసమునిపు ♦ త్త్రింజూచియోషానిన
వ్యగీర్వాణులు మెచ్చుభోజపుష్క ♦ న్యం దెచ్చియుకొకరియే
లాగర్థికోవరియుఁదెఁ దెబ్బనునిన ♦ ల్కొదాపసుండిట్లనుక. ౫౪.
- శు. కలశత్సలఁకాలకేతనపటా ♦ విర్భూతవాతాహతో
చ్చులితాంభోధరగర్భనిర్గళితచం ♦ చచ్చంచలాశేషుషీ
కలనాకర్తదర్శహర్త్యవిచర ♦ త్కాంతానితాంతస్రభా
కలితంబైయిలనొప్పువ్వారవతినాఁ ♦ గాబట్టణంబెంతయుక. ౫౫.
- తే. లోనికొలయెవలయాద్రి ♦ దానికవలఁ గలుగుబలుకొలబ్రహ్మాండ ♦ కర్పరంబు
పరిఖజలపూరమవలియా ♦ వరణజలము, తోఁపులవ్వలియిరులునై ♦ తోఁచుఁబురిని.
- క. కన్నతనవరత్నముల, కన్నగరంబుసికియగుట ♦ ననపాయతచే
మున్నొచ్చుఁదాఁగా, పున్నతెంబమరఁబరిఖ ♦ యొప్పుంబురికొ. ౫౬.
- శి. అనగరంబువద్రమున ♦ కావృతియైనయగడ్డతీరునం
భోనిధిసౌరుశేర్పఱుపఁ ♦ బొంకముగామిఁబ్రజల్భ్రమింపఁగా
నానినోద్భవుండుసహ ♦ జాంబునిధికోజలనీలికామషిం
బూనిచిముద్రవేయఁగన ♦ ముద్రమునాఁజనువార్ధియిప్పుడుక. ౫౭.
- తే. తటఖచితప్తరాగనం ♦ తానదీప్తి, నలముకొనఁగఁగెంజిగిఁదాల్చి ♦ జలముపాలుచు
నిచ్చఁగల్యాణమునుబురిఁ ♦ బచ్చిఁతోర, ఇంబుతనరంగఁదగువనం ♦ తంబనంగ. ౫౮.
- తే. ఉదిరిబంగరునిగనిగల్ ♦ చదలఁగమరఁ బాదలు సౌధంబులెపుడున ♦ స్వరమునండుఁ
దన్నగరలక్ష్మీకటితటిఁ ♦ దాల్చినట్టి, మేలి మొలనూలిగంటల ♦ చాలనంగ. ౫౯.

క. మగరాసంతతిమేడల, నిగనిగలందనరుచటి ♦ నీరేజాస్యల్
తగుపాలకడలిఁబొడమిన, మగువలగతిఁబాలుతురనుప ♦ మానశ్రీలక్ష్మి. ౬౦.

సీ. సారహీరప్రభా ♦ సారావగాలోక, నాగూతసురతాప ♦ సావృతములు
భుజగభుజివిభా ♦ పూరఘాసాంకూర, మందయానధురీణ ♦ మైత్రహరులు
శతమఘీరత్నచంద ♦ చద్దీప్తనీలాబ్జ, హరజోత్సుకస్వర్గ ♦ యావతములు
పద్మరాగవ్యోత ♦ పారిఁగోహితనప్ర, కుద్దనూద్యద్దివ్య ♦ కుంజరములు
చందరచ్చంచంద్రగాన్ధి ♦ సత్ప్రకాశ, కైరళశతాంకదర్శన ♦ జాతహర్ష
నికటచరదుడుగ్ధయనత ♦ నిఖిలభీరు, సస్తితదృగ్జ్వలతులుత ♦ తౌగతతులు. ౬౧.

చ. పురబహిరంగనస్ఫురిత ♦ పుష్పవనీలసమానసూనబం
ధురమకరందబిందుచయ ♦ తుందిలమందనట్ననిలింద మే
దురరవధృత్తసారరవ ♦ దుగ్ధరనిర్భరచాతపోతసం
కరగతిఘార్షహంబువృదు ♦ గంధవహంబురుక్మబురంబునక్. ౬౨.

క. తేజమునున్నతియుంగని, చేజేరెడుఘనులతగులు ♦ వీడనివేడ్కల్
రాజులకుఁదత్తురిగృహ, రాజులకున్నైజమగుచు ♦ రాజిలునెపుడుక్. ౬౩.

సీ. సత్త్వసంపదరాజ ♦ సములేనిచతురాస్య, లాసురాలయమొంద ♦ నట్టిబుధులు
తమిఁబూనితేజముల్ ♦ వటుఁగనిసూరులు, నరసంస్తుతికిఁబోని ♦ పురుషవరులు
సుగ్రభావముఁజెంద ♦ కుండుసర్వజ్ఞులు, సద్ధర్మమెడలని ♦ జాతవేదు
లురుగురుభక్తినే ♦ మఱుకకళానిగుల్, పక్షపాతములున్ ♦ పృథవిద్విజులు
సకలశాస్త్రార్థచిశ్చయ ♦ వికలహృదయ, యోగ్యవైరాగ్యసంతరా ♦ భృదయధిక్కు
తావనీశ్వరదానధా ♦ రాప్రవృద్ధి, దీపకరుతారయవ్వరి ♦ విప్రవరులు. ౬౪.

ఆ. కొడుకుతందనాల ♦ గొడవలనూరూర, దినముఁదిరుగుచుండుఁ ♦ వనకులంబు
నడుమనప్రయోజ ♦ నంబయ్యెననిబహ్మ, నగుదురచటిబ్రాహ్మ ♦ నిప్రవరులు. ౬౫.

ఉ. ఆనగరికొమహీసురు ♦ లహర్నిశముఁరచియించమించుహో
మానలఘామమధ్రమున ♦ నభ్రతఁగన్నడుభర్తహర్ష్యసం
తానములకొమెలంగునెలఁ ♦ తల్ నెఱమించులుగాఁగవారెదం
బూనినముత్తికంపుచర ♦ ముల్ పడగండులునైతనర్చగక్. ౬౬.

సీ. అనిలోననొకోపట్ల ♦ వెనుతియ్యరనికాక, శతమఖాత్తజులందుఁ ♦ జాటరాదె
పుణ్యజనాళినొ ♦ ప్పటకోపరనికాక, నశరథాత్తుజులందుఁ ♦ దలఁచరాదె

ప్రథమాశ్వాసము.

బహు యుఖవ్యాహర ధి పరతలేసనికాక, క్రాంచదారణలంచు ధి నెంచరాదె
 ధిష్ణునివడినాకి ధి బెళకిపోరనికాక, పరశురాములటంచు ధి బలుకరాదె
 పీరిననబొల్తురెపును ధి వీటవిజిత, శాత్రవమహీకళత్రక ధి శత్రునేత్ర
 విగళదశ్రుజలాంభోధి ధి వృద్ధిఘటక, ఘనయశశ్శీతకరులైన ధి క్షత్రపరులు. ౧౬౦.

౧౬. నవనిధినాథుఁడీతిఁడను ధి నామయుఁవాల్చియుమిత్రుఁడెంతయున్

నవయుదురై క్షువృత్తినిది ధి నంబునుగ్రుమ్మరఁజూచుచుండుఁదా
 నవమతియైనుబేరుఁడని ధి యాచకులన్ సయితంబుఁబ్రోతురా ౧౧

వివిధచిరత్నరత్నధన ధి విద్రుతివభ్యులువైశ్యులస్వరిన్. ౧౬౧.

తే. అతులబలవృత్తివీరికి ధి హలధరుండె, యుహునునవచ్చుముసలిగా ధి కుండెనేని
 యనఁగఁగృహితోపితాఖిల ధి మనుజులగుచు, గ్రీభినియింతురెపునునం ధి ఘ్రుదాఁవీట.

౧౭. కరకూత్కారమరుద్విక్రమము మే ధి ఘంఘ్రంఘ్రమూలంబులన్

శరణంబంగిభవంబశాస్వనచటన్ ధి స్తంబేరమవ్రాచుముల్

వరిగండవ్యయనిర్గతదజల ధి స్రుత్యగ్రగంధోత్కబం

ధరిడింభన్ధులవంశినాచములుప్రే ధి మంగూర్చనత్యుచ్ఛతిన్. ౧౬౨.

తే. పరిగసస్పృహనీలాభి ధి పటలఁబాడువ, సోగమెఱపులువరుసరాఁ ధి జుట్టుకొనిన

కరణిఁదనరారుబంగరు ధి కల్లుమెఱయు, దంతములనోడిభద్రదం ధి తావళములు.

౧౮. అతిజవయుక్తిచేదమకు ధి నాకుగమెంతయుఁదక్కునొటఁదా

మతిఁదలపోనుకవిధిస ధి మానసమాహ్వయుఁగానొనర్చెనే

గతియినమేలెయంచునువ ధి గంబలెమోమఱవాంచియంఘ్రులన్

సతతమునేలఁద్రవివ్వికొను ధి సైంధవసంఘముతత్పురంబునన్. ౧౬౩.

౧౯. సద్ధిర, కనఘాయాచోరికత్వ ధి క్రమపరుఁడొకఁడొ ధి క్కండుఁడొకటంఘ్రుల్

గనుపట్లన్ విక్రమగ్రీఁ ధి గనియలకడలిన్ ధి గ్రక్కునన్ వ్రాలరాకంబొ

య్యససింగుప్రోద్భవత్రీ ధి నడపఁగఁగలవాఁ ధి దంచునయ్యంగుమాలిన్

వనమాలిన్ గీలిగేలిన్ ధి వడిఁగడఁగినగున్ ధి వాపురంబుల్ దినంబున్. ౧౬౪.

౨౦. తమనిడువారుకీల్లడలు ధి దంచితక్తిఘజంగకొటికిన్

దమినిగిడింపఁగాఁదమను ధి ధామధురాధరపద్మరాగవి

భ్రనుములుపల్లవాళికను ధి రాగపుంపదపెంపునింపఁగా

నమగుచురప్పరంబుననొ ధి యారువారసతుల్ కళావతుల్. ౧౬౫.

సీ. వలరాచజగదాలఁ ♦ గళలంటికరఁగించు, జాణయీ సంపూర్ణ ♦ చంద్రవదన
తరితీపుఁజెయ్యులఁ ♦ దమినిగిడింపఁగాఁ, జాఁబనొయ్యారీయీ ♦ నీలవేణి
ప్రాద్దొకఁతనే ♦ ర్వులకూటమిఘటించు, కొమ్మయీజక్కవ ♦ గుబ్బలాడి
కసుఁగొనినంతనే ♦ మనసుపుట్టఁగఁజేయు, ప్రోడయీజాగువా ♦ పైఁడిబొమ్మ
యనుచుఁదమలోననిజవిభ్ర ♦ మాతీశయముఁ, గనివిటులుచిత్రవాక్యసం ♦ గతులవాడ
హావభావవిలాసవి ♦ హారపరత, వెలవెలందులుబొలుతుర ♦ నీటియందు. ౭౬.

సీ. కమలంబుమూర్ఛనం ♦ గావచ్చునేయన్నఁ, దెలి నెమ్మొగమ్ములు ♦ ద్రిప్పికొనుచుఁ
జిగురింటిచూడంగ ♦ నగునటేయనఁగఁగెం, గేలి నెఁగలనంటఁ ♦ బోలదనుచు
నలరుబంతులుమాడ ♦ నగునటేయనజాటు, జిలుఁగుపయ్యెదఁజక్కఁ ♦ జేర్చికొనుచు
మంకనవిరియెల ♦ మాటెదేయననటు, పైటకొంగుఁమోవి ♦ మాటికొనుచు
విలులనఁక్తోక్తులెఱిగియ ♦ నివ్రతమునకును, దానొడంబడనటులనే ♦ తమచిలాస
చేష్టలనువారికోర్కులు ♦ చిఁగుద్రొక్క, నలరులమ్ముదురప్పీట ♦ నలరుఁబోండ్లు.

ఉ. పల్లనరాగముక్తములు ♦ సంతలురెండిపపైటదాటుగా
నల్లనమాటియొంటిసరి ♦ మమ్మనకొందురెకొమ్మప్రాద్దుప్రాఁ
గొల్లగఁవోఁయనొక్కరున ♦ కుకఁగయికానుక సేతుగాననా
మొల్లమినిబ్బడిత్తునవి ♦ ముట్టఁగనిమ్మనపైఁగనవ్వుచుక. ౭౭.

క. పూవులువిలుతురుతమతము, పులుయువనోటికికొగ ♦ డిందితమకముక
గావింపఁగఁబురపనితలు, భావింపఁగమరునిదండి ♦ బారుంబోలెక. ౭౮.

క. అష్టరమునేలుఁగృష్ణుఁడు, గిష్టరపుకొరజమువ్రాలెఁ ♦ గడఁగినిజయశం
బుప్పతిలీ దెనలఁగిప్పిక, కుప్పతి నతులకుదుకూల ♦ కొటిఘటింపక. ౭౯.

సీ. ఘనమైనధృతిచేత ♦ జనులనందఱఁబ్రోచి, తామేటివిఖ్యాతిఁ ♦ దనరఁగాంచి
భూదారమహిమచేఁ ♦ బొగఁదొందిజనముల, నరిసింహపెన్నుర్తి ♦ నురువణించి
బలినిరాకరణత ♦ త్వరతవన్నియకెక్కి, శరణాగతత్రాణ ♦ బిరుదమాని
భూవరదానైక ♦ బుద్ధిచేవిలసిల్లి, కలిమినసంతభో ♦ గములనలరి
వెలయులోకజివాటోప ♦ విభవమంగి, ధర్మసంస్థాపనార్హమై ♦ దాడివెడలి
తనరుబహురూపధారణో ♦ దారవీర, ధర్మమయహీరకంకణ ♦ ధారిశౌరి. ౮౦.

శా. నీలాంభోధరభోసురాంగుఁడునశ ♦ న్నిచేజపత్రోల్లస
ద్రోలంబాభకనీనికావిలసితా ♦ ఘాతైకశృంగారభా

న్యాలీఘానమసానుకప్రణిహితా ♦ ద్యంతాస్తుద్భవయో
ద్యేలాంభోధిలన్దయాకరుడనన్ ♦ దీపిందుగృహ్మండటన్.

౧౨.

సీ. ఆద్వాంతరంగత ♦ నలరునీతడటంచు, ద్విజరాజుసాక్షిగా ♦ చెలుపవచ్చు
గరుణారనాపూర్ణ ♦ కలితనేత్రుడటంచు, భానుడుసాక్షిగా ♦ బలుకవచ్చు
వతమోవిచిత్ర ♦ ప్రౌఢవక్త్రుడటంచు, ననలుండుసాక్షిగా ♦ వాడవచ్చు
కలచీవావన ♦ ప్రకటఘర్మడటంచు, శ్వసనుండుసాక్షిగా ♦ జాటవచ్చు
కారవల్లనిహృదయమ ♦ స్థూరైకగుణ, మేలువిమలతథభిరవి ♦ శాలమహిమ
యంగనుతికెక్కినిజభక్త ♦ వనమసూర్జ, మాధవుండనదనరుర ♦ మాధవుండు. ౧౩.

క. ఈరీతిన్లలియగుపతి, భూరితరభ్యాతి నెగడ ♦ బాలుపునీతిన్
భాగునీయంగననారిత, సారతరైశ్వర్యసుర్య ♦ చర్యలనుండున్.

౧౪.

తే. ఉండుతఱినొక్కనాడతం ♦ డుదయవేళ, నతులగాయకరచితగీ ♦ తామృతంబు
నలమిపోషితకీరవా ♦ గమృతరసము, చెవులపండువు సేయను ♦ తృప్తముమీఱు. ౧౫.

క. కేళీగృహమున్ వెలువడి, బాలామణియోర్తుపసిడి ♦ పావలుదొడుగన్
చిరగతివరిగిమణి, జ్వాలావృత మైనయుబ్బు ♦ చప్పరమందున్.

౧౬.

క. అంగనలుంచినచొక్కపు, బంగరుపీటన్ వసించి ♦ బహుమతియలరన్
ముంగలనోంచుమహీసుర, పుంగవయగమునకువినయ ♦ మునగెల్తోడైన్.

౧౭.

తే. కేలుమోడ్పుఘటించిబా ♦ గాలానంగి, పనిచితినచెక్కుటద్దంబు ♦ ప్రభలుమేలా
దినప్రభమేలాపరికించి ♦ తెలుపుమనిన, దారినొకనారిపట్టిన ♦ దర్పణమున. ౧౮.

సీ. చిగురాకుమోవిపై ♦ దగుపచ్చిపలునొక్కు, నిడువాలుగన్నుల ♦ నిదురసొక్కు
కొనగుబ్బపోటున ♦ గుమ్మెపోయినయక్కు, నెలవంకలుచరించు ♦ తళుకుఁజెక్కు
చిటికగంధముతోడి ♦ జీనినర్పెనచిక్కు, మిసిమిదుప్పటిన్తోచు ♦ పసపుటెక్కు
పూచింటివొరకయ్య ♦ మునఁగోచుబలుటెక్కు, లెఱిగించుశృంగార ♦ భరమునిక్కు
నెరయగనుపట్టుతనజాడ ♦ నీడఁజూచి, మొలకనవ్వులుగనుదోయి ♦ మొలకలెత్తి
మేటిసాగసునమీసాయి ♦ దీటికొనుచు, కౌరిపలుదోమికొనియెనొ ♦ య్యారముగను.

మ. ఒకనారీమణియిచ్చుకేలదనకే ♦ లాంటించిలీలాగతి
న్వికచాంభోరుహలోచనుండపుడుసా ♦ స్త్రీభూతనీలాశ్శత
న్నికటానద్ధసమృద్ధహీరమణిరు ♦ స్త్రీరేజమిత్రాత్తజా
ప్రకలాకాశధునీనిదాననదనో ♦ పాంతంబున్నారథమై.

౧౯.

శా. భామ్యో రేండు కలంకులకొమణిలఁ ♦ త్పాత్రములంబూనుచుకొ
నామోదాతిహిమాంబువుల గురియఁబ ♦ ద్వాత్సంధేసంగంగడుకొ
సోముండగుఁడుసాంధ్యరక్తిమలచే ♦ సాంపాందిప్రాకృత్యమ
స్థేమస్త్రీలనుదేంద్రజుక్కగమితో ♦ దీపించుకొన్వీధినాకొ.

౯౧.

శా. మజ్జనతొలనిచ్చటయొ ♦ మానిమలప్పుడుమైడికుండలం
నొజ్జగిసిరునించియతి ♦ కోమలవాణిరసాలపల్లవా
సజ్జితమైచెలంగునుచ ♦ రైలభిగానతమధ్యభాగలై
సజ్జకుఁజేరిమజ్జనము ♦ సాటిలఁజేసిరికంఠవైకికొ.

౯౨.

ద. మదనునితండ్రితత్సనుయ ♦ మంత్రపురస్కృతినుకీర్తిమై
పదమలవారిపూరమున ♦ సంప్లుతుఁడైతదనంతరంబునకొ
మదనలియోర్తుపావదను ♦ మైతడియొత్తంగభౌతవస్త్రముకొ
సుదతియొకర్తుజేయొసంగఁ ♦ జొప్పడరకొధరియించియంతటకొ.

౯౩.

అ. శాతకుంభపీఠ ♦ సజ్జీకృతానన, లసితచిత్రకంబ ♦ కంబుమీఁద
హర్షమొదవనప్పు ♦ దాసీనుఁడైనిత్య, కర్తవిధులూనర్యై ♦ గంపవైరి.

౯౪.

సీ. స్వస్తికాననయుక్తి ♦ సమకూర్చియామోద, భుజములురమ్మును ♦ బొడవుచేసి
కరములూరువులంగు ♦ ఘటియించిపొందుగా, నాసాగ్రమునగృష్టి ♦ నాటఁజేసి
పవనకుంభకచ్ఛత్తి ♦ బంధించిభుజగక, న్యకనిద్రమేల్కొను ♦ నన్వనర్చి
గ్రంధులునడలించి ♦ కమలముల్భేరించి, వేయులేకులతమ్మై ♦ విప్వకోశిపి
యంగుఁబ్రకృతిపురుషులకుఁ ♦ బొందుగఁగఁ, జేసితదవృత్తసంప్రాప్తిఁ ♦ కెంగియంగు
మోదఁదానాత్మ్యసంపత్తి ♦ మెఱసియపును, జపవిధానంబునలే పెను ♦ జక్రధరుఁడు.

చ. తనకథివాసమైతనగు ♦ తామరసాప్తునిబ్రహ్మభావనా
విమతిఁబ్రహ్మప్రజ్ఞేసితగు ♦ విద్రుజనావలికెల్లనక్తితో
ధనమణిగోహిరణ్యనను ♦ భాముఖనానములాచరించిచ
క్రనికనకప్రపీఠమునఁ ♦ గంపవిరోధినించియున్నెడకొ.

౯౫.

తే. చేరియలశౌరియకాదల ♦ నారియొకలె, హీరమకటంబునిలుపను ♦ దారకుదుల
మోటొనదిభూరిలావణ్య ♦ నారిజలధి, పూదమునఁదోచుశశిబింబ ♦ మోయఁగ.

తే. కలికిమృగమదణిలకంబు ♦ కలికియొకలె, కృష్ణమృగమునదిద్దిన ♦ నెసఁగెమిసలఁ
గమ్మవిరిదమ్మితాఁకిఁ ♦ గ్రమ్మకొనిన, గండుతుమ్మెదపాంకంబు ♦ గడలుకొనఁగ. ౯౬.

- న. కలుములనీమకల్కిమను ♦ గబ్బిచనుంగవరాపుపోటులకొ
విలసిలియింద్రనీలమయ ♦ విస్తృతనవ్యకనాటపాటనో
జ్వలమగునమ్మరాంతకువి ♦ శాలపుటొమ్మనముత్తియంపుఁబే
రులుదగెన్క్రసిరజవి ♦ రోధిసుధాకణమాలికాకృతికొ. ౯౯.
- క. కవిదనుభరించుకతమున, కవనానుభరించులీల ♦ రాజిలదొల్లెకొ.
బ్రహ్మలనాశ్చభనుణియా, దవనశాఁభోధిశీత ♦ ధాముఁడుగడకకొ. ౧౦౦.
- జ. కోమలియోస్తుగంధనము ♦ గుంకుమతోడనుగూర్చియంతన
త్తామరిసాక్షుమైనలదొ ♦ దద్దయునొప్పెనునోహరాకృతికొ
సోముఁడునీరజాప్తుఁడును ♦ జూమ్మలయందువసించియుండుటకొ
గొముదిగొడియాతపము ♦ గ్రమ్మివెలింగెడునందమొందుచుకొ. ౧౦౧.
- చ. జలనసరత్వమస్థిరత ♦ సత్వగ్రరోధముఁగాంచిచంచలల్
జలదమునాశ్రయించుటికె ♦ జూలనటంచుదలంచిశాంతిచే
నలరిసదాశ్రయండయిన ♦ యద్యుతునెమ్మెయినాశ్రయందెనా
జెలఁగెదనీమభర్తమయ ♦ చేలవిశాలమయూఖిమాలికల్చ. ౧౦౨.
- వ. ఇవిధంబున ననేకమణిమయభూపణజాలంబుల నునోహరమాఖ్యాంగరాగంబుల
చగ నలంకృతుం డై, ఇరుగడల నుత్తకాశినీమృదులకరకమలదేదీద్యమానధవళనామర
ప్రభాకలాపంబుల నానచకుముదవనీబంధుబంధురకభావలీలాసంబులచందంబునఁ బరిభవించ
భూసుపర్వ లాసంగుదుర్వాంకురయుతాక్షతంబు లుత్తమాంగంబున ధరించి యొక్క
వేదండయాన కైదండఁ బూని మందమందగమనంబున మందరధరుండు కత్యంత
రంబులు గడచి హీరప్రభామృణాళసముదయత్పద్మరాగరుచిఁ బాండురాకారానిం
దంబుల నధివసించుచు, మిళిందసందోహంబులం గ్రేణి సేయుచుఁ బరిభవితతదంత
రాశప్రతిఫలితబలభిన్నజీవితానంబులును, బలభిన్నజీవితానంబు లిందీవరసందోహంబు
లుగాఁ దలంచి కల్గవతంసములకై చిదుమ గమకించి యచటి కేతెంచుసుధాంధ
స్సీమంతినీనివహంబులహరువునఁ దేసరిల్లరత్నపాంచాలికలం గనుంగొని సరోవరల్పస్థి
వారలపయిం గవయఁ బురడించు సేన వెల్లువలయల్లాసంబు నెరపుచు నెగయుముక్తా
ఫలసముల్లసితరంగవల్లీనముదయంబును రంగవల్లీనముదయనిచితవికసితచారుకోరకనివ
హవిరాజమానంబు లగునలరులకాంతులు విరియంబొందు నిగనిగ లనుపండువెన్నెలల
మెండునకు బెండువడి ముకుళితంబు లగుపుండరీకపండంబు లనొ దగినప్రభాతదీప
కళికలఁ దివియుటకుఁ దత్తటంబున మెలగునుడిగంపుత్తరులమంజీరనినదంబుల ననుగ

రిందుజలవిహంగమనీరాణంబులకుం జొక్క వియచ్చరపథంబుననుండి యచ్చటికిం దగు నంచపిందువాఁ దగునుట్లొచనముల్లసితసితవసనవిసరప్రతి ఫలనసాంద్రతరచంద్రకాంత మణిమయస్తంభంబులను, చంద్రకాంతమణిగణప్రభాంకూరంబులను, పికన్వరకైరవవారంబులను, పరిపూర్ణంబు లగునుగురనకణములం దగినతదంతరాశబింబితగోమేధిక ప్రభాంబురంబుల నలంకృతం బగుకమలాకరం బనం దగి కమలాకరంబయినయాస్థాన మండపంబులు సొత్తెంచి సమంచితచిరత్నరత్న ఖచితసింహాసనంబునం బేహోలగం బుండి బలభద్రస్థాత్యక్తిప్రభృతిభాత్యనివహంబును గృతవర్తప్రముఖబంధునందోహం బును, దండనాథపురోహితామాత్యవిద్వత్కవిగాయకప్రముఖులును, బలసి కొలువఁ బ్రహృష్టాంతరంగంబున.

౧౦౩.

సీ. ఒక చక్కిరాయసాల్ ♦ ప్రకటవాన్వైఖరిఁ, జదురువైదినసరుల్ ♦ చదువుచుండ
మొకచాయఁగరణికుల్ ♦ సకలదేశంబుల, కనుబడికవలెలు ♦ వినికిసేయ
నొకవంకనుబ్రధాను ♦ లకలంకగతిఁజేరి, పివిధంబ్యస్థితుల్ ♦ విన్నవింప
నొకదిక్కుననియోగు ♦ లుచితవనోరీతి, రాజకార్యప్రవ ♦ ర్తనలుదెలుపఁ
గలితకంకణఝుఝుఝ ♦ త్కారగతుల, కమలాలిరుగడవింజామ ♦ రముఁబీవఁ
నత్తనుచితైకభాషణా ♦ దరముమెఱయ, నిందుగొలువుండెయాదవా ♦ ఖండలుండు.

వ. ఆయ్యవసరంబున.

౧౦౪.

సీ. చిలునాగుపడగల ♦ వఱుకన్లములతోఁ, గట్టిననిడుపీలి ♦ కాసెతోడ
వలమూపుపయిమించు ♦ చలిదిచిక్కమ్మతో, మెట్టినబిగువారు ♦ మెట్లతోడ
నాసికాగ్రముమీఁది ♦ నాభినామముతోడఁ, దనరారుపొన్నెడ ♦ త్రాడుతోడఁ
జొప్పడపిగిగొన్న ♦ కప్పుకుల్లాయితోఁ, బట్టినయొకకమ్మ ♦ చుట్టతోడఁ
ద్వరితగతిసేగుటకుఁబొంక ♦ పఱచినట్టి, చెట్టుపలరీతినాదలం ♦ జుట్టినట్టి
జెల్లయుల్లియచెఱఁగులు ♦ వెంటనంట, డాయఁజనుదెంచెనొంటరి ♦ బోయఁదొకఁడు.

క. చనుదెంచికనకసింహా, సనముననెలకొన్నకంస ♦ శాసనునెదుటకొ

వినయమునమ్రొక్కిపత్రికఁ, జనవరియుడిగములచేత ♦ సభయతనొసఁగెన్. ౧౦౫.

తే. ఒసఁగిననువారుకృష్ణుని ♦ యొద్దనునిచి, యతనికనుసన్నవానిదా ♦ యంగవచ్చి

యెవ్వఁడవునీవుపత్రిక ♦ యెవ్వరనచి, రిదియెఱింగింపుమనినవాఁ ♦ డిట్టులనియె.

క. కుండినపురినిముఖామిగ, నుండునమాత్యుండుప్రకటి ♦ తోత్సవవార్తా

మండితరేఖయొసంగన, ఖండితమలిరయముమెఱయఁ ♦ గాఁబనివింటిన్. ౧౦౬.

తే. అనినవానికిబహుమాన * మగ్గలముగ, ఛౌతికముఖంబుగానీగ్గ * నిచియపుడు
తనదుబిరుదులఁగనుఁగొనఁ * దక్షిణంబు, వారుపెనిపించిరిటుకమ్మ * వక్కణలను.

సీ. శ్రీమదఖండల * శ్రీసుసంపన్నుడౌ, వెన్నునకేనంపు * విన్నపంబు
లిచటికార్యస్థితి * కెల్లఁదొల్త నెస్వామి, వారికి నేవిన్న * పంబునంపి
వాఁడఁగాభీర్తక * నరపతితనపుత్రి, కాయాధయశావన * కతిఘుదమున
నుద్వాహమొనరింప * నుత్సుకుఁడైస్వయం, వరమునకైరాజ * వరులనెల్లఁ
విల్వంపించె నెంతయుఁ * బ్రేమమీఱు, మీరిలిటురాఁగఁగోరితా * మేరమీఱు
నుత్సుకతమిమ్ముఁబిల్వంగ * నుత్తరవునొ, సంగవిచ్చేయవలయును * జక్రపాణి.

క. అనిచదువువిన్నపంబును, వినివనజేక్షణుఁడుహృదయ * వీధిన్నిండం
గనుపట్టుకుతుకమింతయుఁ, గనుపడనీఁడయ్యె నెమ్మె * గమ్మున నానెన్. ౧౧౨.

ఉ. క్రొన్ననవిల్తుతండ్రియిటు * కోరికలీరికలెత్తనత్తటిన్
బున్నుచందమామయనఁ * బొల్పునహించినయాస్యసీమను
త్పన్నసుధారసంబనఁగ * భాసిలులేనగవంకురింపఁగాఁ
చిన్ననిమాటనిట్లనియె * ధీరతమీఱునభాజనుల్వినన్. ౧౧౩.

తే. ఇపుడువచ్చినకమ్మలో * విపులకీర్తి, భీష్మకనరేశ్వరుఁడుకూఁతు * పెండ్లి సేయఁ
దలఁచిరాజులనందఱఁ * బిలువఁబనిచి, యందుమీఁదటమనమున * కచటికిపుడు.

ఉ. రమ్మనినాఁడటంచుఁగద * వ్రాసినవాఁడునియోగియుత్తరం
బమ్మెయినున్నదీక్రియకు * నందఱుమీరిలునిశ్చయించికా
ర్యమిదియంచుఁదెల్పనగు * నాఘ్నుచూచివచించినట్టివా
క్యమ్మున నేకదావిభున * కట్టునమత్తుకుభంబులెప్పుడున్. ౧౧౪.

తే. అనుచునర్వజ్ఞుడయ్యెన * వ్వనజనాభుఁ, రాడువినయోత్తులకుఁజాల * నలరెనభ్యు
లందఱాతనిసౌలభ్య * మతినివినయ, మాతనిప్రియంబుఁబరికించి * యనిరిమగుడ.

ఉ. నీరజనాభకార్యముల * నిశ్చయమిట్టిదటంచుఁదెల్పఁగా
నేరుచువారలుంగలరె * నీయెదుటన్సకలాంతరాత్మవై
నేరిచినట్టివారలను * నేరనివారనిపించిదిద్దఁగా
నేరిచినట్టిదేవుడవు * నీకొకరాయెఱిఁగించు నేర్పరుల్. ౧౧౫.

తే. అయినమా నేర్పువితముల * నరసిపలుకు, విన్నపములాలకింపుము * విశదభంగి
పెంపుడుకుకంబుపల్కులు * ప్రీతితోడ, ముద్దుసేయుచువినుదారి * మురవిదారి.

- క. త్వరితగతినిపు వకుంజిన, పురికింజనియచటభీష్ట ♦ భూపతియొసంగె
దరుణీమణియగురుక్మిణి, నరుదుగఁగొనితేరనొకరి ♦ నడుగన్వలెనే. ౧౧౯.
- క. కాదనిస్వయంవరమ్మా, పాదించినభీష్టకుండె ♦ పరికింపఁగని
రేడించినకలనృపతుల, నాదటకొనితెమ్మునీవు ♦ నందఱుమెచ్చుకొ. ౧౨౦.
- తే. అనుచుసామాజికులుదోచి ♦ నట్లుపలుక, బుద్ధిమజ్జ్యేష్ఠుడననొప్పు ♦ నుద్ధవుండు
శౌరికను నిన్నజేరియా ♦ సన్నసీమ, వారివారిచించాతురి ♦ మీఱఁబలికె. ౧౨౧
- ఉ. సేవకులెందుఁగార్వగతిఁ ♦ శత్రుమునందలపోసినీతిగా
భూవరుతోడఁబల్కుటకుఁ ♦ బోలుదురట్లునుగాకనెమ్మిత
జేవరవారునకొబహుమ ♦ తికొసరివారలుమెచ్చఁజాలనం
భానితుఁజేయుటకొహితము ♦ వాటిలయుక్తమెపల్కుదుకొహరీ. ౧౨౨.
- చ. మనుజుఁడు కార్యసిద్ధికయి ♦ మానుషయత్న మొనర్చువేళ నె
మ్మవయిననిశ్చయించిమతి ♦ మఁతులకెల్లనుసమ్మతంబుగా
మొందెచేసేనిదానజయ ♦ మొందునుదైవవశంబుగాకత
క్రినంతఁడేమిసేయునని ♦ క్రిందుగ నెంచరు పెద్దలాతనికొ. ౧౨౩.
- శా. కృత్యాకృత్యవివేకశూన్యచుతియై ♦ కించిష్టఁడౌమానవుం
డత్యంతంబునుభోభబుద్ధిఘనకా ♦ ర్యారంభముల్ సేయుటల్
ప్రత్యంతాద్రిదరీమిశ్నధురసా ♦ స్వావార్థ నైయాశచే
శత్యుచ్చైర్గిరిశృంగవాసియుఁకకొ ♦ హన్వించునట్లొగదా. ౧౨౪.
- తే. త్వరితగతికొక్కకార్యంబు ♦ దలఁచినేయ, దానఫలమంద నేరఁడు ♦ ధరణినరుఁడు
శ్రౌతకర్తంబుసాంగతఁ ♦ జలుపకున్న, సఫలతఫలింపనిదెనిద ♦ ర్శనముగాకె. ౧౨౫.
- ఉ. సూరిజనాభిరంజకుఁడు ♦ సూనృతవాదియునజ్ఞనావశో
దారుఁడుభోభమోహమద ♦ దారుణవర్తనదూరుఁడార్తమం
దారుఁడువిక్రమాస్పరుఁడు ♦ ధైర్యసమగ్రుఁడునీతియుక్తుఁడుకొ
భూరివివేకనక్తుఁడగు ♦ భూపతియేలఁడెదీవులన్నియుకొ. ౧౨౬.
- మత్తకోకిల. భూజనంబులుమేలుమేలన ♦ బుద్ధిమంతుల సంగతికొ
నైజకృత్యములచరింపుచు ♦ నవ్యకీర్తివిగంతముల్
రాజిలకొనమదారిపీరుల ♦ రాపుసేయఁగనోపుబల్
తేజముకొగనరాజుకల్తయ ♦ తిస్థిరత్వమునందడె. ౧౨౭.

సీ. కావుననీగతిఁ ♦ గల్యాణవర్తన, నీతియుక్తనాప్స ♦ భూతభేషఁ
డలరుమహీస్థలి ♦ నవనీతలాధీశ, మాత్రుండువేనీవు ♦ మధువిరోధి
సకలబృందారక ♦ సంఘకిరీటాళి, మణిగణరంజిత ♦ మహితచరణ
నిఖిలలూకంబు ♦ నీవెటుంగసముట్టి, యర్థంబుగలదెలే ♦ శాంశమైన
నైన నేజేయుచిన్నపా ♦ బవధరింపు, కుండినపురాధిపతిచేత ♦ నుండివచ్చు
వారునలికినయర్థంబు ♦ సారఫణితి, విశదభంగినివివరింతు ♦ విమలచరిత. ౧౨౮.

సీ. బంధుసమృతిమీఱఁ ♦ బద్ధాక్షిరుక్తిణి, పెండ్లిసేయుటకునై ♦ భీష్మనుండు
దలపోయునప్పుడు ♦ తెరుణికిడగునట్టి, వరుఁడెవ్వఁడనసభ ♦ వారలెల్ల
భవదీయగుణములు ♦ ప్రకటించిశౌరికిఁ, గన్నియనిచ్చిజ ♦ గద్ధితంబుఁ
గావింపుమనరాజు ♦ గరముసంతసమొందె, వినిరుక్తియనెడున ♦ విభునిసుతుఁడు
చాలువెడమాటలిఁకశిశు ♦ పాలుఁడుండ, బాలనన్యులకీయంగ ♦ నేలయనియె
నిరుతెఱంగులమాటల ♦ కేమియనక, మహిళతిస్వయంవరమునేయ ♦ మదిఁదలంచె.

మ. మనుజాధీశుతలంపుఁగైకొనకదు ♦ ర్తానంబుతోరుక్తిదు
ర్జనులైనట్టిసుయోధనార్కజజరా ♦ సంధాదులంగూడిచై
ద్యునకేనిచ్చెదనాసహోదరినిశౌ ♦ ర్యోత్సాహబాహోబలం
బునఁగాదంచుఁగడంగుమన్నెదొరలం ♦ బోకారెచ్చదఁబేర్చెదఁ. ౧౩౦.

క. అనియలవిగానిక్రొవ్వునఁ, గమగానకయున్నవాఁడు ♦ ఘనమూఢమతిఁ
జననాథసుతుఁడటంచుఁ, వినఁబడియెనుమఱియుఁబెక్కు ♦ వితములనిచటఁ.

ఉ. కావునమీరలందరుగఁ ♦ గ్రందుగభీష్మకరాజనందనుఁ
భూవరులెల్లఁగూడికొని ♦ పోరికినుద్యతులౌటసిద్ధమం
దేవగనిర్వహింపనగు ♦ నెవ్వఁగన్యగ్రహింపఁగాఁదగుఁ
దేవరయ్యావితంబులెదఁ ♦ దిన్నఁగనెన్నికడంగమేలగుఁ. ౧౩౧.

క. అనియిట్లుద్ధవుఁడొడఁ, వినిబలదేవుండుక్రోధ ♦ విహ్వలమతియై
యనియెమధుమదవిఘూర్నిత, కనదాయతలోచనముల ♦ కడఁగెంపడరఁ. ౧౩౩.

శా. ఏమేమిహరికిత్తుఁగన్నెననిభా ♦ త్రీశుండుచింతింపఁగా
నామీఁదఁమఱిరుక్తిచైద్యునకుఁదా ♦ నర్పింతునంచెంచెనా
భామారత్నమునింతక్రొవ్వుగలదా ♦ బాగాయెఁగాయిచ్చటఁ
రాముండుండుపెటుంగఁదోయెటిగియుఁ ♦ బ్రాణంబులేయెల్లఁదో. ౧౩౪.

- క. కుండినపతిగన్ని యశీ, కుండిన నేమాయెమాయ ♦ యోయివెయనిన
 ట్లుండబటుచండబలనో, గ్గండహలుండనయియేన ♦ తరుణిన్ దెత్తున్. ౧౩౫.
- తే. అప్పుడచోటగలిగిన ♦ యననిపతులు, మనుజమాత్రునిగానన్న ♦ మదిదలంచి
 కడగిలేనియుఁ గాంతురు ♦ గాకనాదు, ముసలదండసముద్దండ ♦ పసరణంబు.
- మ. ము సలాభూతవిశ్లేర్ణశాత్రవకుభృ ♦ స్తుభ్యోత్తమాంగచ్ఛటా
 ప్రసరద్రక్తములానిభూతతతులా ♦ ర్వన్ బర్వుగంధర్వహ
 స్తిసమూహంబుపనాతి సంచయముధా ♦ ల్రిన్ జాపకఙ్ఘ్రైవడన్
 వేసగ్రీడింతునుహాహవంబుఁ భుజా ♦ విస్ఫురశౌర్యోన్నతిన్. ౧౩౬.
- క్రౌంచపదవృత్తము. త్వాతలనాధ, వ్రాతమునాడె ♦ గదనమహోన్నతి, గడగిరయేనిన్
 శాతహలాగ్ర, స్యాతశిరోధి ♦ స్రవదుగురుధిరా, చ్ఛానితవృత్తిన్
 గాతరలీలన్, ఘాతలవ్రాలన్ ♦ గనుఁగొనిమనమున, గలఁగుచుఁజైద్యుం
 డాతురుఁడౌనటు, లాతతశౌర్యం ♦ బమరులువొగడఁగ, నతివను దెత్తున్.
- క. అతివఁగొనితెచ్చియీగతి, నతిశయితప్రీతినిక్తు ♦ హరికిన్ దైత్య
 ప్రతతింజయించిభూనతి, పితమతినింద్రునకొసఁగును ♦ పేంగునిలీలన్. ౧౩౭.
- తే. ఇట్లుబలభద్రుఁడౌడెడు ♦ హితతమోక్తి, కెంతయును నెమ్మనమ్మన ♦ సంతసించి
 యతివచేసెయట్లన ♦ మదిదలంచి, భేరిమోయించెహరియాత్ర ♦ బోరుకలఁగ.
- స్తీ. అంబుజేక్షణుఁడంత ♦ నధికారులనుజూచి, యెల్లికుండినపురి ♦ కేగవలయుఁ
 గావునరథరథ్య ♦ కరిపదాతివ్రాత, మాయతమైయుండు ♦ నట్లుసేయుఁ
 డనుగతులయివచ్చు ♦ నఖిఁ సామంతులఁ, బిలిపింపుఁడిపుడచా ♦ రులనుబంచి
 పటకుటీరకటాహా ♦ పటుకటాదుల నెల్లఁ, దోడ నెఱొనితెచ్చు ♦ జాడనెరపుఁ
 డతులనుణిమయబహుభూష ♦ ణాంబరములు, కుంకుమపటీరకాశ్చీర ♦ సాంకవాజ్ఞ
 మృగమదకరండతండయల్ ♦ తగువితానఁ, బూనితెండనిశ్రీకృష్ణుఁ ♦ డానతిచ్చె.
- తే. ఇట్లునియమించియయ్యాద ♦ వేశ్వరుండు, హితపురోహితసామంత ♦ నృపుల నెలమి
 వీడులకుఁబంచితానును ♦ విభవమెసఁగ, రహిఁజెలంగెడునంతఃపు ♦ రమునకరిగె.
- శా. ఈరీతిన్నగరంబుఁజేరికమలా ♦ ధీశుండుమాధ్యాహ్నిక
 ప్రారంభంబుఁచినిర్వహించిపిబుధా ♦ ర్చల్ దీర్చినద్భక్తిమై
 భూరిబ్రాహ్మణపూజయున్నెరపియం ♦ భోజేక్షణానీతశృం
 గారానర్థునిప్రసీతమునవే ♦ డ్కల్ మీఱఁగానున్నెడన్. ౧౪౩.

సీ. అంగనామణియోర్తు ♦ బంగారుపల్లెంబు, దెచ్చియుంచగ్గనొక్క ♦ మచ్చెకంటి
తెలివిచ్చునోగిర ♦ మొలకపప్పునుగూర, లూరుబిండ్లునుజారు ♦ లూరుగాయ
లంబళ్లుశిఖరలు ♦ నావపచ్చళ్లును, బరమాన్నమునుగల ♦ వంటకంబు
వరుగులప్పడములు ♦ వడియముల్ ఫలములు, ఖండచక్కెరతేనె ♦ పిండివంట
లూనగుసురభిళగవ్యస ♦ దోయ్ఱుతంబు, నిర్దలనపీనదధియును ♦ నీరుమ్మారు
నాదిగాషడ్రసోపేత ♦ మైనయన్న, మపుకువడ్డింపవేక్కచే ♦ నారగింటె. ౧౪౪.

క. తదనంతరంబచేతుల్, పదపద్దములలమిసద్ద ♦ పత్రాక్షుడుస.

మృద మొవవనుచితగతిశత, పదములిడిపఠించెరామ ♦ భగ్రునిచరితన్. ౧౪౫.

శా. కాంతారత్నముచెంగటన్నిలిచిబా ♦ గాలీయనక్షత్రరా

ట్రాంతానధవిత్తద్వికాతలమునన్ ♦ గంజాక్షుడాసీనుడై
యెంతేవేడ్కఁజెలంగెహాటకమయ ♦ ప్రేంఖన్నణీపుత్రికా
సంతానార్పితదివ్యచామరమరు ♦ చృంచత్కచోపాంతతన్.

౧౪౬.

క. ఈరీతినున్నయెడదౌ, వారికుడొకడగుగుదెంచి ♦ వారిజనయనుం

జేరివసనాంచలమ్మున, నోరున్మాటుకొనియిట్ల ♦ నున్నినయొక్కిన్. ౧౪౭.

తే. దేవయవధారుధారుణీ ♦ దేవముఖ్యుఁ, దొక్కరుండిప్పుడెందుండి ♦ యోయెలుంగ
మననగరివాకిటికివచ్చి ♦ తనవితంబు, పన్నపముసేయుమనఁబని ♦ వింటిననిన. ౧౪౮.

చ. శాలికినయట్టులత్తటియ ♦ దూద్వహుఁడాతనిఁగెంపునింపుచూ

డ్కులఁదిలకించియొరిజడ ♦ కోరినవత్తురెయట్టిపెద్దల
య్యలఘుగుణాఘ్యలాగుటకు ♦ నన్నులెవాకిటనాచుచిత్తమున్
దెలియకవేగమేగికొని ♦ లేమ్మిఁకనైననుదాళితిన్నినున్.

౧౪౯.

తే. తెచ్చిననుమారముననెఘా ♦ దేవుఁజూచి, పచ్చవిలుకానితండ్రెస ♦ దృక్తిలేచి

యచ్చెరువునోపనర్భ్యపా ♦ ద్యములనిచ్చి, మచ్చటలరంగఁదత్పది ♦ మ్ములకు నెఱఁగి.

క. ఎచ్చటనుండియొసీవిపు, డెచ్చటికేగెదవుకామ ♦ హీసురపరనీ

వచ్చటనుజేసిమన్ద్రహ, మెచ్చెనటసమస్తశుభస ♦ మీహితమయ్యున్. ౧౫౦.

ఉ. ఎవ్వరుమీరుమియొనికి ♦ యెచ్చటనేమినిమిత్తమిత్తటి

న్ద్రవ్యగన్ధిట్టులాంటిగజ ♦ నమ్ములకేరికిఁజేరరానిదౌ

నివ్వనరాశిఁజొచ్చితిర ♦ భీష్టములిట్టివినావచింపుఁడే

నిన్వలసేయఁగావలయుఁ ♦ గృత్యములుండిననానతీదగున్.

౧౫౧.

క. వినియుండుదుఁబెద్దలచే, ననఘాయభ్యాగతస్స్వ ♦ యంవిష్ణువనన్
దనరువచనంబుఁగావున, నినునాపాలింటిదేవు ♦ నిగభావింతున్. ౧౫౩.

క. మణులుధనధాన్యములుగో, గణములుమాకెపుడుమిగులఁ ♦ గలుగుచుచుండున్
గణుతింపఁమోఘాత్రా, మృణాళివయనఁదగుతావ ♦ కాశీర్షహిమన్. ౧౫౪.

క. వైవాధీనిములోకము, దేవతమంత్రావళికిన ♦ ధీనముత్తస్సం
త్రావళివిప్రాధీనము, కావునవిప్రులకుసములు ♦ గలరేజగతిన్. ౧౫౫.

క. లీలామానుషతదుచిత, కేళీపరతంత్రుఁడనుచుఁ ♦ గృష్ణుండిటులన్
బాళినడుగంగమృదువా, క్షాళింబ్రాహ్మణఁడువల్కుఁ ♦ బద్ధాత్తునితోన్. ౧౫౬.

తే. నకలఁగదీశ్వరుండవై ♦ యకలుషప్ర, భౌనమునఁదేజరిల్లుభూ ♦ దేవదేవ
భూమిభారంబుఁదీర్పంగఁ ♦ బూనియిట్టు, లవతరించిననిన్నెంచ ♦ నలవియగునె.

శా. జలరాశిశ్రితువేదికాంతరలన ♦ చైన్యాలబర్హిస్ఫుర
జ్వలదంభోరవమంత్రఘోషఘోరో ♦ వప్రజ్వలద్వహ్నికీ
లలనాసోమకుఁడస్తహాపశువునా ♦ లంభించివేదాప్తియన్
ఫలమున్ జెందినసోమయాజినినునేఁ ♦ బ్రార్థింతుమతస్యైకృతీ. ౧౫౭.

చ. మహితపయోజరాగఫల ♦ మాక్తికసంచయసూననింతతా
విహితభవర్తమందరకు ♦ భృద్ధిరణీరుహమూలవల్లులా
యహికులలోకవాసిబలి ♦ హర్ష్యమునంటినఁదన్తణీతతుల్
నిహితములౌనటంచుబలె ♦ నిల్చితివడ్డముడంభకచ్చపా. ౧౫౮.

శా. మత్తిలియున్నదేవరిపు ♦ మస్తకమున్ బలుతుంగముస్తనాఁ
దుత్తుమురైచినన్ మసవి ♦ తోడనెయాశతపత్రపున్ననుం
బొత్తులపట్టికింగొడుగు ♦ బొంగరమీవెసనానకొల్వున
తైత్తివెయిమ్మహీవలయ ♦ మింతయుఁగోటనరాహమోహనా. ౧౫౯.

శా. రక్షస్సంచయరాదురస్థలముశౌ ♦ ర్యప్రాథతన్ గోళ్లచే
నక్షీణాహతివక్త్రులించిఖసము ♦ ద్యుద్రక్తధారాచ్చటా
ప్రక్షుభ్యద్దివిషద్విషచ్చలభవా ♦ ర్థప్రాణసంహారకృ
ద్దీక్షాదక్షమహోగ్నిచేననఁగనే ♦ దీప్యన్నసింహాకృతీ. ౧౬౦.

చ. బలిసుమహత్ప్రతాపశఖి ♦ బంధురలీలధరాభవీధులన్
నళముకొనన్ భవచ్చరణ ♦ తామరసోదమరందధారచే

మలఁచితదీయమాభయము ♦ మానుతునంచుఁదలంచి కాకయ్యి
యిలయుదివంబుఁబాదమున ♦ నెక్కువనాను దెవామనాకృతీ.

౧౬౨.

మ. ధరణీనాయకకంతలుంతననము ♦ ద్యుద్రక్తధారాప్లుత
స్వరుతుల్యాచ్ఛసముజ్జ్వలత్పరశువం ♦ సంబంధుభాసిల్లఁగా
నరవిందాస్తనమగ్రబింబగతపూ ♦ ర్వాదికవిడంబించుభూ
సురవంశాంబుధిసోమురామువరితే ♦ జోధామనికొగొల్చెదన్.

౧౬౩.

స్తీ. అంభోఛికోషణ ♦ ప్రారంభణోత్థమ, హాభీలకుంభోద్భ ♦ వాయితములు
రక్షోధిభూకంత ♦ రాజీవలుంతన, బంధురమత్తద్వి ♦ పాయితములు
ఘటకర్ణదేహాద్రి ♦ ఖండసూద్యత్క్రియా, సశతారహరికులి ♦ శాయితములు
• దూషణఖరముఖి ♦ దోషాచరానీక, శలభగణాశ్రయా ♦ శాయితములు
తావకీనాంబకమహాక ♦ దంబకములు, భక్తజనదుఃఖనంఘముల్ ♦ పాపుఁగాత
సకలసద్గుణగణలాల ♦ సత్యశీల, జనకతనయామనోహారి ♦ శరణుశౌరి. ౧౬౪.

చ. ఉరుతరరేవతీకుచన ♦ మున్నతభూధరశృంగవిస్ఫుర
ద్వరహరిచందనప్రకట ♦ వాసనఁజొక్కియహీనవృత్తిచే
ధరణిజనంబుదాంతకుల ♦ ధర్మమునెప్పుడు నాచరించుచొ
ప్పరయుచునీవుసంతతము ♦ నట్లొనరించితిగాబల్కెత్తకా.

౧౬౫.

ఉ. ఆసురకామినీస్థిరత ♦ మామలశీలముతత్తనుత్రయ
గ్వాసవవైరిసంయమన ♦ కాశలమేర్పడనంబకంబులన్
పేసమవృత్తిగోడ్పఱచి ♦ విశ్వమనావిలవృత్తిఁబొప్పడన్
జేసితికాదెనీనహహా ♦ చెచ్చెఱమారజిదాకృతీహరీ.

౧౬౬.

మ. ప్రకటక్రీడహయంబు నెక్కితతథా ♦ రాపంచకాంచన్ద్రతిన్
సకలక్షాతలమెల్లఁగుమ్మరికలి ♦ స్థాయస్తహోదగ్రపా
తకసంక్షాళనమాచరించుసుకృతి ♦ త్రాణైకదీక్షాయతా
త్తకునిన్నున్మదిలోభజింతువిషమ ♦ న్నందారకల్యాకృతీ.

౧౬౭.

మ. రమణత్వత్పదకంజసంగతిభవ ♦ ద్రాగాత్తరోమాంచనం
క్రమితాంగంబునఁబొల్చెభూసతియనన్ ♦ ఘాసాంకురశ్రేణిన
ర్యమపుత్తీతటభూమిఁజెన్నదవగో ♦ త్రాణైకదీక్షామతిం
బ్రమదంబందినయాతనిన్ గొలుతుగో ♦ పాలావతంసాకృతీ.

౧౬౮.

క. నాకతవినుమికన్గిచ్చటి, కేకతమునవచ్చినాడ ♦ నేనదిసీతో

వాకొనియెదననిభూసురుఁ, డాకృష్ణునితోడవినయ ♦ మడరంబలికె. ౧౧౯.

వ. అనిన సప్పరీక్షిన్నరపాలుఁడు శుకమహాయోగిఁ గనుంగొని యవల నడచినవృత్తాం

తంబు సవిస్తరంబుగా నానతీయవలయునని యడిగిన. ౧౨౦.

శా. ఆవాసోన్నదరాజరాజరవిసే ♦ త్రాంభోజభోజాత్తజా

హావానారతనర్తనద్దహితని ♦ త్యానందనందప్రజ

స్త్రీవారాసమబాణబాణకరజో ♦ త్సేకాంతకాంతాంగో

భావిధ్వస్త్రఘనాఘనాగభృతిబి ♦ భ్యద్దోపగోపాలకా. ౧౨౧.

మాలిని. పరమపదనివాసా ♦ బంధురశ్రీనివాసా

సరసమృదులహాసా ♦ శత్రుహృచ్చంద్రహాసా

భరితకనఃచేలా ♦ భవ్యశృంగారలీలా

విరచితనుతిలోలా ♦ వేదవిద్యాలవాలా. ౧౨౨.

గద్యము. ఇది శ్రీమదనగోపాలశాశ్వతకటాక్షవీక్షణప్రాప్తచతురతరసాహితీవైభవ చక్ర

పామాత్యశనూభవ మంగమాంబాగర్భశుక్తిముక్తాఫల మార్గణవిశ్రాణితమహాఫల కోవి

దనుతభాగధేయ కోటిశ్వరనామధేయప్రణీతం బైనభోజకన్యాపరిణయంబను మహా

ప్రబంధంబునంగుం బ్రథమాశ్వాసము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

- క. శ్రీగుచిరయోగయోగ్య, ప్రారజ్యద్వివ్యభోధ ♦ పరిపాలితమో
దారుఢగుణవిశారద, నారదమతగుణవిహార ♦ సంగకుమారా. ౧.
- వ. అవధరింపుము పరీక్షిన్న పాలునకు శుకయోగి యిట్లనియె. అట్లు భూదేవుండా
గోపాలదేవునితోడ నిట్లని విన్నవింపం చొడంగె. ౨.
- సీ. వినవయ్యకృష్ణపు ♦ ధ్వీసాధ్వీకొకదివ్య, మండనంబననొప్పు ♦ గుండినంబు
తత్పురంబునుధర్త ♦ తత్పురస్థితి నేలు, మదవదరాతిన ♦ మాజవృదయ
భీష్మఁడైతనరారు ♦ భీష్మఁడతనిసూను, లసమానులేవుర ♦ త్యధికబలులు
వారికందఱకును ♦ గారాబుఁజెల్లెలై, యలరారుకుక్తిణి ♦ యనెడుకన్నె
కుక్తిమొదలగునన్నలా ♦ రూఢమమత, నాటలను నేర్పనెంతయు ♦ నందమొలుకు
నంచకొదమయసంగన ♦ ఛంచలాక్షి, యలరుజనకమానసముల్ల ♦ సెలెడునటుల.
- మ. ఆలభో జేంగ్రుఁడుదాహజారమునఁగొ ♦ ల్పైయుండినానానరేం
గ్రుఁజేజేయనిమొక్కహెచ్చియానునెం ♦ తోకూర్చునక్కఁతుపైఁ
గలప్రేమంబునసౌఁదల్లులనునై ♦ గంబంచిలెప్పించిము
ద్దుఁగన్గొంటయెకానిచూడఁడలనా ♦ ధుల్త్రొక్కుటొక్కింతయున్. ౪.
- తే. సకలరాజస్యమూర్ధన్య ♦ సమితిదన్ను, సంకములఁజేర్చిము ♦ ద్వాడుచుండ
నలువుదళుకొత్తబాలవి ♦ తారవఁబు, లొలయనల్లారుముద్దుగఁ ♦ బలుకునుండు. ౫.
- క. మెఱుఁగున్ వేన్నెలచిన్నెల, చిఱునగవులసకలరాజ ♦ శేఖరులుదనున్
శిరమునవహింపఁగన్నియ, కరమలరున్జందమామ ♦ కళయునుబోలెన్. ౬.
- తే. ఆటప్రాయంబురానంత ♦ నలకుమారి, కనుఁగుఁజెలులుగఁదలదండ్రు ♦ లలవరించి
రజ్జరేఖచకోరాక్షి ♦ యంబుజాస్య, లలితరసమంజరియనంగ ♦ వెలయుచెలుల. ౭.
- క. ఆచిన్ని పాయమప్పుడ, చూచినవారలనుమఱలి ♦ చూడఁగఁజేయున్
మైచక్కఁదనముచేమృగ, లోచనధవళారవింద ♦ లోచనవింశే. ౮.
- వ. ఇవ్విధంబున నయ్యండజగమన కొండిక పాయంబు నంద పుండరీకకొదండునిమండలా
గ్రంబుతెఱంగున మెఱుంగులుగల యంగవల్లీసముల్లసనంబునఁ బొసరిగియును, ధాత్రీ
జనసతతసంవర్ధమాన యై యబ్జరేఖాప్రముఖసభీజనంబులతోడితీలావినోదంబులం

దవిలి మచ్చికలు హెచ్చ నచ్చనగండ్లు వెన్నెలకుప్పలు గుజ్జనగూళ్లు తుంపెసలుం
డాగిలిమూత లిట్టకలు సింగనావత్తి గుజగుజరేకులు చింతపూవులు చిట్లపొట్టులును
గుడుగుడుగుంచంబులు వామనగుంటలు నట్టింట మొదలుగాగల యాటలం దవిలి
ఘాటిపట్టునఁ గూడును నిదురపట్టున నిదురయు నెఱుంగక తరంగితహర్షాతిశయం
బున కెలంగుచుండునవసరంబున.

౯.

- తే. కలికిలతకూనకువనంత ♦ కలననంబు, తళుకుక్రొత్తమ్మివిరికినె ♦ త్రావిరీవి
కలిగిరహిమిఱ్ఱగాఁజేయు ♦ కరణిశరుణి, చిన్ని నెమ్మేరుపాయంబు ♦ చికిలిచేసె.
- క. అళికచకచనిచయశ్రీ, విలసనమంబుధరమనుచు ♦ వివరింపనగున్
దళుకుగల మొగలితేకుల, తొలుకారు నైఱుగులచటఁ ♦ దోచుటకతనన్. ౧౧.
- సగ్ధగ. పదనాంచద్భృంగభార ♦ స్వహృదయవిలస ♦ త్పాఠ్యతీర్థబులుండన్
మదిదాఁబాటింపకర్థిన్ ♦ మధురిపుగృహిణి ♦ మానితాంశూదృశశ్రీన్
దదభిఖ్యంజెందుచక్షు ♦ స్తరణకమలగు ♦ న్నద్యమాత్వంబునొందెన్
దదభీష్టప్తిక్రబధానా ♦ న్నయనమనుగతి ♦ న్నద్యమాసుప్రసిద్ధిన్. ౧౨.
- మ. అలగుంబోడిముఖారవిందమహనీ ♦ యామోదవాంఛాప్తిచే
నలిసంఘంబులువ్రాలిగంధఫలిచా ♦ యన్ మించునాసారుచిం
గలఁగంబాటియుదూరమేగకయెత ♦ ద్గంధాతిలుబ్ధంబులై
నిలిచెన్ బైసననొప్పఘాలవిచల ♦ న్నీలాలకల్చానకున్. ౧౩.
- శా. నారీప్రేక్షణకాంతికోటతియగుల్ ♦ నాశీకముల్ తోడుగాఁ
గోరన్ గల్వఁగనీనికాద్యుతికినై ♦ కొంకేలమికారుచిన్
మిఱిస్తేమనికోరఁజేరివలగా ♦ మిన్ విచ్చిపోదమ్మిక
స్తూరీచిత్రకరేఖవక్త్రమునని ♦ ల్పున్ బొల్పుదత్ప్రీతికిన్. ౧౪.
- శా. ఆవాగ్భర్తచెలిన్ సృజించుతఱిస ♦ ర్వాంగీణసౌందర్యభా
శ్రీవిస్ఫూర్తియుసర్వభూపలలనా ♦ సేవ్యత్వసౌభాగ్యకృ
చ్చీవిస్తారముగల్గవర్ణములనీ ♦ రేజాక్షిఘాలస్థలిన్
శ్రీవర్ణద్వయసంపుటంబుగనువ్రా ♦ సెన్నాదగున్ గర్ణముల్. ౧౫.
- చ. అలికులవేణిభూయుగళ ♦ మన్ ధనువుల్వరకజ్జలప్రభా
విలసితపత్నమార్వికలు ♦ వేగనమర్చిమరుండుచూడుకలన్
గలువలకోరులిన్ దొడిగి ♦ గాఢవికర్ష మొనర్చిలక్ష్మ్యమం
దలవడుదాఁకనాచెనన ♦ నందుద్రపానతదృష్టులొప్పెడిన్. ౧౬.

తే. చెలియకందములందముఁ ♦ జెందఁగోరి, మీననంతతులెంటేని ♦ మెలపుతోడ
నీటఁదపమాచరింపఁగ ♦ నాఁటఁగోలె, నవనిరాజీవసంజ్ఞల ♦ నవిభజించు. ౧౭.

తే. మగువకనుదోయియావన ♦ మదముపేర్చి, శ్రవణబిలములఁబడునను ♦ శంకనలిన
భవుఁడునిగళంబులుంచిన ♦ భౌతిఁగజ్జ, లాంగకతఁబత్తురేఖలు ♦ నలరుమిగుల. ౧౮.

చ. దళములుగూర్చిగంధఫలి ♦ తామరసాయతనేత్రనాసికఁ ♦
గలువఁగవచ్చితద్రుచికిఁ ♦ గీడ్వడిలజ్జఁదొలంగికానన
ములమఱుఁగొటనాభిమర ♦ ముల్ పువులన్నియుఁజెందువేష్మనే.
నలరియుఁజంపకంబనన ♦ నాదరవృత్తి మెలంగునిష్పదుక౯. ౧౯.

ఉ. మీనతసారసత్వమున ♦ మించినదేదనిలోచనద్వయం
బానిసమీకభూరిగతి ♦ నాప్తివిపర్యయదీర్ఘసత్వమై
మామగనక్షరస్వపట ♦ మన్నిజమధ్యమునందునుంచఁగా
దానఁజెలంగెనానప్రమ ♦ దామణికికాభువనప్రసిద్ధమై. ౨౦.

సీ. కల్కిచిల్లలకొల్కి ♦ గావునఁగెమ్మైవి, పక్వబింబమటంచుఁ ♦ బలకరాదు
వికచోత్పలేక్షణ ♦ పికవాణిగావున, నధరంబుచివురంచు ♦ నాడరాదు
కామినిజలదాభ ♦ కచగానసూప్తంబు, పద్మరాగమటంచుఁ ♦ బలకరాదు
కలకంఠికమలాన్య ♦ గానరదచ్చదం, బలమధురసపూర ♦ మనఁగరాదు
వనితసేమ్మాయసారలా ♦ వణ్యవిభవ, జలధినుదయించుసంపూర్ణ ♦ చంద్రుఁడగుటఁ
దద్దతామలనవసుధా ♦ ధారలుండు, దీవియనవచ్చుదోయ్యలి ♦ లియ్యుచొవి. ౨౧.

తే. రమణిరమణీయకావనా ♦ రంభజాత, సారసాకూతదరహాస ♦ చంద్రికాంకు
రములచాలనఁజెలుపుండు ♦ విమలదీప్త, దళితకుందకోరక కాంతి ♦ దంతపక్ష్టి. ౨౨.

మ. చెలియాస్యద్యుతిఁజెందఁగోరిశశిరా ♦ జీవంబులెంటేవన
స్థలినిచ్చల్తపమాచరింపనిజమి ♦ త్రన్నేహసంపన్నతక౯
జలజంబంబెఁదదాత్తతేన్విభుఁడజ ♦ సంబుంగళంకాష్టైఁద
త్ఫలమొందంగనఁడయ్యెఁగాననదివ్రా ♦ తనైవరమూలంబిలక౯. ౨౩.

తే. చెలియవక్త్రాంబుజంబును ♦ శీతభాను, బింబమునుద్రానులోనుంచి ♦ శంబరారి
తూఁపలాఘవమునఁగదా ♦ తోయజారి, పొడవునకుఁజేరెమిగులన ♦ ద్భుతముదోఁప.

మ. జనభీతిప్రదఘోషపంకజనన ♦ స్సారాయశఃప్రాప్తివ్రా
పనరాశిందప మొందిశంఖముకల ♦ స్వానామృతౌఘంబుతో

భవరేఖాత్రయభౌగురంబునయిత డ్ధామాగళత్వంబునొం

దినముక్తావళితద్భవత్వమునఁజెం డెకహరనామాకృతికే.

౨౫.

తే. పనితతాహుయుగముకల్ప డ్ధల్లుగుట, తథ్యమనియెన్నఁబోలును డ్ధారలీల

సంగుగుటుకిసలంబులే యనఁగవచ్చు, నరుణనఖకోరకంబుల డ్ధలరుకతన. ౨౬.

తే. భీతమృగనేత్రతాఘాపులో డ్ధినములగుట, కొకరినడుగంగవలయునే డ్ధ్రుకటమగుదుఁ

బాణియుగ్గకనవశోణ డ్ధంకజంబు, లరిదినటఁదోచుచుండుటె డ్ధులుతుగాదె.

తే. మగువయంగంబులెల్లను డ్ధగనృజించి, యంతఁదప్పొప్పుచూచునో డ్ధనబ్ధభవుఁడు

దబ్బుఁజైత్రోచుచున్నమ డ్ధ్యంబునందు, బుజయిడినచందముననాభి డ్ధపాలుచుమిగుల.

క. జలదరుచిపేణినడుమం, జెలువొందఁగఁబిఱుఁడుదనరు డ్ధీమంతినికికే

జలదాత్యయమునయమునా, జలధారందగుతదీయ డ్ధైకతమనఁగకే.

౨౭.

ఉ. కానకగాత్రనుష్టాడల డ్ధకాంతికిసూడియనంటులంతటం

గాననభూమిలోనఁగి డ్ధైతవపుత్తినిసర్గతత్ప్రభా

నూనవిలాసముంగొనఁగ డ్ధొక్కటవొంగలనంతరించియుకే

దానసుజెందలేకయటఁ డ్ధద్దయువాంచుశిరంబులజ్జచేకే.

౩౦.

చ. దళములువెంచికంజములు డ్ధతామరసాక్షిపదద్వయంబుతోఁ

జలమునఁబోరవచ్చిరుచి డ్ధసంపదసాలమిచేసహస్రధా

దళితములొటనోచివురు డ్ధతండుచునూపురపద్మరాగభా

విలసనకైతవంబులను డ్ధవేమఱుఁజేరిభజించుచుండుటల్.

౩౧.

తే. చెలియప్రపదంబుఁజూచిల డ్ధజ్జించికచ్చు, పంబుదనతలఁబొట్టలో డ్ధపలనెయుంచు

నంతఁబోకవిరక్తిచే డ్ధనవనినెగడుఁ, గమతమననెందుఁదానరి డ్ధగాఁడనంగ. ౩౨.

మ. మొగమాచందురుఁగేరుఁగెంపులనగుకే డ్ధమోవద్దపుంబిల్లలం

దెగడుంజెక్కులుచంచలాశిగెలుచుకే డ్ధదేహంబునబ్బంబులకే

నగుఁబాణుల్కనకప్రనూనకళికల్ డ్ధనాసారుచుల్ప్రేక్ష్యహో

చిగురుల్మీఁకెడునెంచఁగావనమెయా డ్ధసీమంతినీరత్నముకే.

౩౩.

సీ. వచ్చాక్షివేణితోఁ డ్ధబాణితోనెనరావు, కందముల్కనకకార డ్ధవిందములును

దనుమధ్యమోవితోఁ డ్ధదావితోసరిరావు, బింబముల్నూనక డ్ధదంబములును

సుదతిపల్కుదుర్గుతో డ్ధనుదురుతోఁదులరావు, కుందముల్శశిరేఖ డ్ధచందములును

చంద్రాన్యాయురుతో డ్ధసౌరుతోదొరరావు, నీలముల్చందలా డ్ధజాలములును

నలినలోచనతొడలతో ♦ నడలతోడఁ, గంబముల్ మదమత్తకా, ♦ దంబములును
దలఁపసరిగావుమృదులతా ♦ తన్ని నెంచ, నలవియే పేయుజిహ్వల ♦ చిలువకైన. ౩౪.

ఉ. చందురుఁగేరుమోముజిగి ♦ సౌరుప్రవాళముమీఱుమోవితా
నందపుఁజిన్ని వెన్నెలల ♦ యారెయొయారమురువ్వునవ్వులిం
దిందిరిపాళికింగురులు ♦ నీటగుముంగురులద్దిరయ్యయే
మందము ధారుణీవలయ ♦ మందముదానిపిఱుందుచందమున్. ౩౫.

సీ. బినములకునుబుట్టి ♦ కునుమదామవిభూతిఁ, బరిభవింపఁగఁజాలు. ♦ బాహుయుగము
కమలంబులకుఁబుట్టి ♦ కంతులకోరీల, కిట్టింకులిడఁజాలు ♦ నీక్షణములు
చిగురాకులకుఁబుట్టి ♦ జిగికెంపునిద్దంపుఁ, దేటవాటింపని ♦ తియ్యమోవి
హరిపదంబునఁబుట్టి ♦ హరిమధ్యమునుబట్టి, యల్లలనాడించు ♦ ననదుఁగొను
ననఁటులకుఁబుట్టిమదహస్తి ♦ హస్తములను, జెనకఁజాలిననున్దొడ ♦ చెలువుగలిగి
జెలయునబ్బాలలావణ్య ♦ వివిధలీలఁ, దలమెనుతియింపవేనోళ్ల ♦ చిలువకైన. ౩౬.

ఉ. కాముదితేటలబ్జముల ♦ కాంతి మెఱుంగులచెన్ను పువ్వుపుం
దామమునందముత్పలవి ♦ తానముచందము నేర్చి కూర్చియా
తామరచూలి నేర్పుప్రథి ♦ తంబగునట్టులగా నృజించెనో
కామినిమందహాసముమొ ♦ గంబునుదేహముబాహులత్తులున్. ౩౭.

తే. అనుచునీరీతిద్విజవర్యుఁ ♦ డలరుఁబోఁడి, చారులావణ్యగరిమంబు ♦ సారఫణితి
మెఱుఱునభివర్ణనమునేసి ♦ మఱియున్బిట్టు, లనియెదానవవైరితో ♦ వినయమెసఁగ.

సీ. ఆరూఢయావన ♦ యగునట్టితనపుత్రిఁ, గనుఁగొనిభీష్మకుం ♦ డనఘవృత్తిఁ
దగినట్టివరునకుఁ ♦ దరళాయతాక్షిని, బరిణయంబొనరింపఁ ♦ దఱియటంచు
మది నెంచిబంధుల ♦ కదియెల్లవిదితమా, నటునేయనందుల ♦ కలరివారు
నిదియుక్తమిరీతి ♦ కిఁకఁదామనముచేయఁ, బాడిగాదటుగానఁ ♦ బరిణయంబు
వేగగావింపుమనిపల్క ♦ విభుఁడుదాని, కలరినాతికిననురూపుఁ ♦ డైనధవుని
నిశ్చయింపంగ నెడయులు ♦ నెమ్మిమిర, లనినవారిట్లుపలికిర ♦ మ్మనుజపలికి. ౩౮.

ఉ. కాంతునిరూపవంతునిఁగఁ ♦ గన్నియగోరునువిత్తవంతుఁగా
నెంతయు నెంచుదజ్జనని ♦ యిచ్చనునిచ్చలు నెన్ను సత్కళా
వంతునిఁగాఁగఁదగ్గురుఁడు ♦ బంధుజనంబులు సత్కులీనుఁగాఁ
గాంతురులోకముత్సవముఁ ♦ గాంచినుతించునివాహవేళలన్. ౩౯.

క. కావుననీగుణములుగల, భూవరసుతునొకనివెదకి ♦ పూర్ణేందుముఖిన్

శ్రీశైలయఁబెండ్లిసేసిన, యేవారునుమెచ్చకుందు ♦ రేనినునధిపా.

౪౧.

తే. అరయసర్వజ్ఞుడవగునీ ♦ వఖిలదేశ, వాసిభూమిశ్వరాత్మజ ♦ వర్తనంబు

రెలుగుదువుగానఁదగినట్టి ♦ వరునివెదకి, కూతునిమ్మనిపల్కవా ♦ తోడివిభుఁడు.

మత్తకోకిల? మీరతెంచినసద్గుణంబుల ♦ మీఱురాచకొమారులిం

దేరియేరిగణించిచూచిన ♦ నించువిల్తునితండ్రియున్

వారిరాశితనూభవాపతి ♦ వారిజోద్భవవంద్యుఁడున్

వారిజాప్తమృగాంకనేత్రుఁడు ♦ వాసుదేవుఁడొకండిలన్.

౪౩.

సీ. ఎవ్వనిశాసనం ♦ బిందుశేఖరసరో, జాసనాగ్రకిరీట ♦ భాసురంబు

తనరునెవ్వనిబల ♦ దావాగ్నిసురరిపు, గ్రామణిశలభైక ♦ ఘృష్ఠరంబు

తగునెవ్వనిచరిత్ర ♦ నిగమాంతరాధ్ధాంత, సంతతాన్వేషణ ♦ శ్రాంతిదంబు

చెలఁగునెవ్వనిమనో ♦ విలసనంబీహావ్ర, వర్తితాఖిలభూత ♦ నర్తనంబు

వెలయునెవ్వండుసురనర ♦ వివిధతిర్య, గచలమయనైకలోకవి ♦ హారపరత

నట్టిజగజ్జెట్టిమనయల్లుఁ ♦ డగుటకంటె, భాగ్యమున్నచెతెలుపుఁడీ ♦ బంధుజనులు.

క. ఈగతిభూపతియనఁడ, చ్చాగమృతముఁగ్రోలిసభ్య ♦ వరులుసెలంగన్

నాగరికవినుతగర్జన, భోగముతోదివ్యకుసుమ ♦ ములుజడివట్టెన్.

౪౪.

తే. అంతనివియ్యెల్లవినిరుక్తి ♦ యతులరోష, వివశుఁడైపల్కెసభవారు ♦ వెరఁగుపడఁగఁ

దనదుబాల్యంబుకతమునఁ ♦ దండ్రినైన, సరకుసేయనియుద్ధతి ♦ సమదలీల. ౪౬.

క. ఈలీలావతికృష్ణున, కేలాగుననీయఁదలఁచె ♦ నిష్పడుధరణీ

పాలుండుమీరలిప్పలు, కాలించితిరెట్టులుచిత్ర ♦ మాయదిమీకున్.

౪౭.

సీ. చనుపాలానంగిన ♦ పనితమెంచెనటన్న, ధర్మాత్ముడనియెట్లు ♦ తలఁపవచ్చు

మత్తుఁడైతనమేన ♦ మామఁజంపెనటన్న, శ్రుతవంతుడనియెట్లు ♦ చూడవచ్చు

నలజరాసంధున ♦ కనివీఁగిచనెనన్న, బలుమగండనియెట్లు ♦ పలుకవచ్చు

నాభీరసతులపాం ♦ దాసించినాడన్న, నందగాడనియెట్లు ♦ లాడవచ్చుఁ

దనదుతలిదండ్రులెంతయు ♦ వనటఁగనుచు, దొంతినంకిల్లఁబడినుండ ♦ సంతసమున

దోచినట్టులతిగుగాడు ♦ చుండగీడు, నెనరుగలవాడనుచునెట్లు ♦ లనఁగవచ్చు.

క. వానిచరిత్రలుఱొకము, లోనంగలప్రజకువంత ♦ లునురంతులునై

నానాటనెగడవినమే, యానాటనపరునిమనకు ♦ నంటనఁదగునే.

౪౮

శా. ఏరీతిగణియించిచూచిననువు ♦ స్త్రీశుండుపాత్రుండుగాఁ
 డీరామామణినీయవిక్రమకళా ♦ హేలాపరాభూతవీ
 రారాతిప్రకరుండుసద్గుణకదం ♦ బావాసుడొచ్చెద్యుఁడీ
 నీరేజాక్షినిబెండ్లియాడమనకు ♦ స్నేత్రైకపర్వంబగున్.

౫౦.

ఆ. ఇట్లుపలుకుసుతున ♦ కెంతేనిమోమోడి, మాటువలుకకుండె ♦ మనుజనాథుఁ
 డంతభీష్మమహిషి ♦ యంగనాలిలకంబు, ధర్మవచనసరణిఁ ♦ దలఁచిపలికె.

౫౧.

తే. ఏలమీలోవివాదంబు ♦ లిట్లుగలదె, వీరువారనిమీరేల ♦ పేరువాఱఁ
 గన్యదనకంటికింపైన ♦ ధన్యునొకనిఁ, గోరికొనుఁగాకరాచకొ ♦ మారులందు.

౫౨.

క. పిలిపింపుఁడునానాభూ, తలనాథకుమారవరుల ♦ ధైర్యాత్ములన
 త్యలఘుబలాన్వితులనుని, ర్తులనిజచరితులస్వయంవ ♦ రంబునకిటకున్.

౫౩.

వ. అని యివ్వధంబున నమ్మహారాజమహిషి నిజనల్లభాశయానుగుణంబును, నిఖిలబాంధవ
 సంఘోహప్రహర్షప్రదంబును, గుటిలహృదయుకుమారవిరచితాసంభావనానుకూలంబుగాఁ
 జాతుర్యంబు నివృటిల్లం బలుక నవ్వఘామణివాక్యంబులకుఁ దత్సభంగలదొర లిమ్మహా
 దేవి యింత యొప్పుం బలుకునే యిప్పులుకుతెఱంగున న్నడచుట మనవంగడంబునకుం
 గల ధర్మం బని యేకకంఠంబుగాఁ బలికి రప్పలుకులకు మొగంబు గంటుకెట్టుకొని
 యాఁగాదనంజాలక దుక్తి యూరకుండె. అవిదర్భమండలోఁగ్గోళ్ళరుండును దత్సమయం
 బునఁ దనవ్రాతసాలవారినిం జూచి నిఖిలనరపాలపుంగవకుమారులకు నుత్తరంబులు
 వ్రాయుఁడని మహాహర్షోత్కర్షంబుగా నానతిచ్చి సముచితప్రకారంబున నిజాంతః
 పురంబున కరిగె. అటఁ గుటిలహృదయుం డగురుక్మియనువాఁడును దనసంగడిలం
 గూడి మంతనంబునకుం జొచ్చి యెత్తెఱంగుననైన నిత్తరుణి శిశుపాలునకే యిత్తునని
 రహస్యంబుగా నిశ్చయించి నిజమందిరంబునకుం జనియె నంత కొన్నిదినంబు లగుగు
 టయుఁ గ్రమక్రమంబున.

౫౪.

క. కరితురగరథపదాతి, స్థిరవిక్రమలీలధరణి ♦ దిర్దిరదిరుగన్

నరపాలసుతులురాఁనొడఁ, గిరిదిక్కులనుండిరాజ ♦ కీయులుపిలువన్.

౫౫.

తే. అయ్యకొలుపుననడచిన ♦ యవ్వితేష, మన్నకాదన్నపలుకులు ♦ నాత్తజనని
 యాపయికముస్వయంవరం ♦ బనినతెఱఁగు, చతురులైనట్టితనవయ ♦ న్యలువచింప.

సీ. శీతాంశుబింబాస్య ♦ చిటుతనాటనుగోలె, సఖులచేనెపుడుఁబ్ర ♦ సంగవశత

భవదీయసౌందర్య ♦ భవ్యతరస్థైర్య, విభ్రమాదార్యముల్ ♦ వినుటఁజేసి

చెలికత్తియలకైనఁ, ♦ దెలివిడిగాకుండఁ, దనునీదుసాముగాఁ ♦ దలఁచియుండు
నింగితజ్జుడనాట. ♦ సంగనామణిచిత్త, మింతంతయెటుఁగుదు ♦ నేనొకండ
నాత్తసంకల్పమంతెరా ♦ యంబునొందు, నన్నఁబటుభీతిచెలరేగి ♦ తన్నుఁగ్రమ్మి
చిత్తసంక్షోభమొనరింపఁ ♦ దత్తటిలుచు, బాలసంతాపమునఁగుందు ♦ వేళయందు.

తే. పద్మలోచనకెప్పటి ♦ భంగినేను, జదువుచెప్పంగనగరికిఁ ♦ జనినయపుడు
భూరినారంగకదళికా ♦ నారికేళ, మహితమైనట్టియారామ ♦ మధ్యసీమ. ౫౮.

సీ. కలఁకులఁజెలునొందు ♦ నెలమావిగుమురులఁ, గ్రమ్ముద్రాక్షలతోడఁ ♦ గలసిమెలఁగు
నేలకితీతెల ♦ నెనసినకపురంపు, టనఁటులపజ్జలం ♦ బెనఁగియున్న
గొజ్జంగపాదలపైఁ ♦ గురిసినచిటుమంచు, చినుకులతోఁగూడఁ ♦ బెనఁగివచ్చు
చిటుతలెమ్మెరలచే ♦ విటిగినతరఁగల, మించుటుయ్యెలలరా ♦ యంచకొదమ
పిండునిమరింపజోలలు ♦ బిట్టుపాడు, తుమ్మెదలకిమ్మలెయొప్ప ♦ తమ్మిపూల
మెండుపుప్పొడికిలయంగ ♦ నిండియున్న, చలువతావులువెదచల్లు ♦ కొలనిచెంత.

క. బాలసహకారభూరుహ, మూలస్పృహణీయతమత ♦ మోవిమతశిలా
నీలాబ్జశయ్యమీదని, జాళితతుల్గొలువనున్న ♦ యంగనఁగంటిన్. ౬౦.

చ. కనుఁగొనియిన్నినాళ్లవలెఁ ♦ గల్క్మయిదేమొకొచేరవచ్చినన్
ననుఁగనిలేచిమొక్కదువి ♦ నమ్రముఖాంబుజయ్యొనిప్పుడి
వనజదళాక్షియంచుమది ♦ వారనిప్రేముడిఁజేరఁబోవవా
డినపుపుఁదీఁడెరీతిఁబ్రక ♦ టించులతాంగినిజూచి నెచ్చెలుల్. ౬౧.

సీ. కూరిమిరాయంచ ♦ కొదమలలాలించి, నడవింపరాదటే ♦ నలిననేత్ర
కేలఁగైకొనిచిన్ని ♦ కీరంబునకునేల, మాటలునేర్పవే ♦ మచ్చెకంటి
మేళవించివిపంచి ♦ నాలాపగతిమీఱఁ, బలికింపవేలాకొ ♦ పంకజాన్య
జలకమాడుమటంచుఁ ♦ జెలులెచ్చరింపఁగాఁ, బోపొమ్మనెదవేల ♦ పూవుబోణి
కలపమలఁదవిదేటికే ♦ కంబుకంతి, వన్నెలిడసెల్లవేటికే ♦ వన్నెలాడి
పూలుముడువవదేటికే ♦ నీలవేణి, యారగింపవదేటికే ♦ యబ్జపాణి. ౬౨.

క. ఈవచ్చినయెజ్జలనిటు, సేవింపకయుండనీకుఁ ♦ జెలియాతగవే
నావినినాదిక్కుమొగం, బైవనజదళాక్షిలేచి ♦ యతిభక్తిమయిన్. ౬౩.

తే. విధియుతంబుగన్ద్ర్యాది ♦ విధులొనర్చి, యుచితకనకాననంబున ♦ నుండఁబనిచి
నాననానతవదనయై ♦ చాననిలువఁ, గలికిచెలులెల్లననుఁజూచి ♦ పలికిరపుడు. ౬౪.

తే. భూసుగోత్తమమీరుమీ ♦ పుత్రికన్న, నెన్నఁదగుప్రేమనీకన్నె ♦ నెపుడుచూచు
చుండెదరుగానఁదెలుపక ♦ యుండఁదగదు, వినవలయుమీరలీకన్నె ♦ వితమునేఁడు.

సీ. నీరజదళనేత్ర ♦ నిన్నటినుండియు, నత్యంతచింతాభ ♦ రాప్తినొంది
చెలులవోఁబలుకదు ♦ కలపమలందదు, వీణెవాయింపదు ♦ విరులుతులుము
దంచలనడపింప ♦ దలరులుచిదుమదు, పలికింపదొకపరిఁ ♦ జిలుకనెపుడు
తొడవులువెట్టదు ♦ విడమీయఁబోయిన, నాదరింపకత్రోయు ♦ నవలఁజెలిని
ఇట్టులుండంగఁగారణం ♦ బేమియనినఁ, జెలియమాతోడిమలుమాటు ♦ పలుకదిపుడు
కలికిహృదయంబుమీరైనఁ ♦ చెలియరాదె, యనుచుఁబలుకంగనినియంత ♦ నలరుఁబోఁడి.

౧. కన్నెఅనేయుచునపుడ, కన్నీయమనచునఁగినియుచుఁ ♦ గడువడిఁదనచే
నున్నవిరిదమ్మివైచుచు, నన్ననఁబోఁడులవిదల్చి ♦ యవ్వలఁజనియెన్. ౬౭.

౨. అత్తటిభోజనృపాలుని, బిత్తరియరుజెంచిమాకుఁ ♦ బ్రియమెసఁగఁగడున్
బత్తియొనరించియోవి, ప్రోత్తమమీరిపుడువింటి ♦ రోలేదొగదా. ౬౮.

౩. ఈనకియున్నయునికిమ, హీసురకులతిలకనిన్న ♦ నృపుసభవార్తల్
దాసీజనములుదెలుపఁగఁ, దానైఁపమిఁజేసియనుచుఁ ♦ దలఁపుఁడుమదిలోన్. ౬౯.

౪. ఒదవినవృద్ధభావమిది ♦ యొక్కటియేమహనీయబుద్ధియన్
సదమలవృత్తమార్జవము ♦ శాస్త్రవిధిజ్ఞతయెల్లఁగల్గుటన్
మదిదలపోసిగానృపుఁడు ♦ మన్ననమిమ్ముగురుత్వబుద్ధిచే
ముదితకువిద్యనేర్పుఁడని ♦ మోదమునన్నియమించియుంచుటల్. ౭౦.

తే. అట్లుగావునమీకంటె ♦ నాప్తుఁడొకఁడు, గలుగనేర్చునెమదినున్న ♦ కార్యమెల్ల
విన్నపమొనర్తునదిమీరు ♦ వినుచునాదు, మనవిచేఁగూర్చియిచ్చెద ♦ మనినయపుడు.

౧. అనవుండిట్లనిపల్కితి, వనజేక్షణతోడనెందుఁ ♦ బనిచినఁజనినీ
మనమునఁదలఁచినకార్యం, బనుకూలమొనర్తుఁబల్కు ♦ మాజంకేలా. ౭౧.

౨. ఈగతి నెంతేని ♦ హితముదోఁపఁగఁబల్కు, నాకిట్టులనిపల్కె ♦ నలిననేత్ర
మనుజేశుఁడాదరం ♦ బునరుక్తిణికిఁబెండ్లి, యొనరింపఁగానెంచి ♦ వినుతలీల
బంధులకెఱిఁగింపఁ ♦ బ్రమదంబుతోవారు, నదియుక్తమనిపల్కె ♦ నలరియపుడు
వసుదేవసుతునకు ♦ వనితనిచ్చుటయుక్త, మనినిశ్చయముసేసె ♦ నవనివిభుఁడు
నీవితంబెల్లవినిరుక్తి ♦ యీసుతోడ, హరినినిందించిశిశుపాలుఁ ♦ గరమఁబొగడి
యతనికిచ్చుటతగునని ♦ యపుడువలుక, నింతయునువినిసేనపు ♦ డిట్టులంటి. ౭౩.

క. ధరణీశులందఱిందుల, కరుదెంచినవారిలోన ♦ హరిమధ్యస్వయం

వరమునఁగోరినవారికిఁ, దరుణీమణినిచ్చుటరయఁ ♦ దగవనినంతఁ.

28.

సీ. ఇదియుక్తమనినభ్యు ♦ లెల్లవారునుబల్కు, నవనీశుఁడామోద ♦ మందియంద

చారులఁగనుఁగొని ♦ సత్వరగతిఁజని, ధరణీశ్వరులనెల్లఁ ♦ దడయకిపుడు

తోడితెచ్చునరుక్తి ♦ మోడితోఁదనయిఁటి, కడకేగిదుర్మత ♦ మెడఁదనెంచి

బలిమిచేనైనను ♦ బద్ధాయతాక్షిని, శిశుపాలునకెపెండ్లి ♦ సేయఁదలఁచు

టంతయునుభినిరుక్తికి ♦ యధికదుఃఖ, మంతరంగంబుసేటియంగ ♦ న్నార్తినొందె

నెపుడుకృష్ణునివరియింప ♦ నెంచుకతన, నరయవేటొక్కరునిబెండ్లి ♦ యాడరోసి.

ఉ. కావునవాసుదేవునిటు ♦ కంజదశేక్షణగోరియుండుటఁ

భూవిభుఁడేనునిద్రఱముఁ ♦ బొల్పుగయోజనచేసియెట్టులేఁ

శ్రీవరుఁడైనకృష్ణునికిఁ ♦ జేడియనిచ్చినభాగ్యమంచుమా

భావమునందలంచితిమి ♦ పద్మభవాన్వయవార్ధిచంద్రమా.

29.

ఉ. ఈగతికంతరాయముగ ♦ నెంచినరుక్తికిదుష్టవృత్తియే

బాగుగనెంచియాసురవి ♦ వాహమునఁసతి నాక్రమింపఁగా

వేగమెవచ్చుచైద్యునకు ♦ వేమఱునుందలవంపుతొనటుల్

రాగమునెందురుక్తికికి ♦ రాజవతంసునిగృష్ణుఁగూర్పఁగఁ.

22.

క. మీచేతనైనదగుటను, వేచనివ్వారకకుఁజేరి ♦ విస్ఫుటఫణితిఁ

సూచింపుఁడెల్లకార్యం, బాచక్రాయుధునితోడ ♦ ననఘాలెలియఁ.

23.

సీ. కరముమత్పార్థవఁ ♦ నైకొనిమీరలు, శ్రీకృష్ణదేవుని ♦ చెంతఁజేరి

ధవళాక్షిరుక్తికిఁ ♦ దనుఁగోరియున్నట్టి, తెఱఁగునుభీష్మక ♦ నరవరుండు

నేనునునాచంద ♦ మెంచియున్నక్రమం, బందులకువిరోధి ♦ యైనరుక్తి

దుర్మతమునుజెప్పి ♦ తోడనతానిందు, వచ్చిమాకెల్లను ♦ బ్రమదమెసఁగఁ

జైద్యుఁడాదిగాఁగల ♦ యట్టిశత్రునృపుల, నందఱజయించిసత్కీర్తి ♦ నధిగమించి

యంబుజాక్షినివరియింపు ♦ మనుచుఁబలుకు, మనఘచారిత్రభూదేవ ♦ తాగ్రగణ్య.

చ. అనవినియిట్టులంటిమను ♦ జాధిపురాణికినీదుపంపునం

బనివినిశీఘ్రమేయిపుడ ♦ పంకజసేత్రునిచెంతకేగియా

తనిమదికింపువుట్టఁగను ♦ ధారనధారలువ్రొనివాక్యముల్

పనుపడఁదెల్పితోడ్కొనుచు ♦ వచ్చెదనిందునరాళకుంతలా.

౩౦.

మ. అనియిట్లేచనతల్లితోఁబలుకుచో ♦ నబ్బాక్షీయాపుక్తిణీ
 వనితారత్నములజ్ఞనొందివినమ ♦ ద్వక్రాబ్జయైయొండియున్
 మునుమున్నుల్కలుదేహమందుఁబొడమెం ♦ బూర్ణేందుభాస్వస్తుఖం
 బునసాకూతదరస్థితంబువెలికు ♦ ప్పాంగ్గోలతాతన్వికిన్. ౪౦.

తే. ఇట్లుప్రీడాభరంబున ♦ నించుఁబోడి, చెలులకునుదసహృదయంబు. ♦ తెలియకుండ
 దాఁచియున్ననునీమీఁదఁ ♦ దవిలియున్న, మనము నెఱిఁగినననురాగ ♦ మహిమనపుడు.

క. వనితారత్నముమదిఁగల, ఘనమగురాగానుష్క్తి ♦ గాంచుటనాకిన్.
 గనుఁగొనఁగవిశదమాటన్, వనజేక్షణసత్వరముగ ♦ వచ్చితినిటకున్. ౪౧.

ఉ. వారిజనాభ నేనిటకు ♦ వచ్చుతఱిందరళాక్షీతోడనీ
 సూరిటనుండుమీకలఁక ♦ నొందకుమీయెటులైనఁబ్రార్థనా
 చారువచోవిలాసముల ♦ సమ్మదమానటువిన్నవించియా
 శౌరినిదోడితెత్తునని ♦ సాదరవృత్తినిబల్కివచ్చితిన్. ౪౨.

క. భక్తులప్రతిజ్ఞానూర్పుట, యుక్తముగదనీకువారి ♦ జోదరవిలస
 న్నక్తంకరముఖిభవదా, సక్తాత్మికఁగొనుటలోక ♦ సమ్మతిసుమ్మి. ౪౩.

క. అనియిట్లుభూసురాగ్రణి, తనరాకకుఁగారణంబు ♦ తథ్యముపలుకన్
 వినియంతఁగూర్చినిట్లను, దనుజారిప్రమోదపూర్ణ ♦ తనువిప్రునితోన్. ౪౪.

సీ. ధారణీసురవర్య ♦ మీరానతిచ్చిన, వితమెల్లవింటిమి ♦ వివితముగాక
 భీష్మకనరపతి ♦ పెండ్లికిరమ్మందు, మముఁబిల్వనంపిన ♦ మన్ననయును
 మీరిటవచ్చుచో ♦ మెలఁతకృష్ణునిదెత్తు, నేరీలిననినవా ♦ గౌరవంబు
 నేకమైనదిగాన ♦ నేయంశమునఁజూడ, నేనాయితంబయి ♦ యిపుడెయఁదుఁ
 జనుటతగవౌటశుభమైన ♦ సమయమునను, గదలివచ్చెదఁదెచ్చెదఁ ♦ గమలనయనఁ
 జైద్యుఁడొకఁడేలవినువిప్ర ♦ నికలసురులు, నాగ్రహంబునఁజనుదెంచి ♦ యడ్డపడిన.

క. మీరాకపోకలచ్చటి, పౌరులకుం దెలియరాని ♦ భంగిని మెలఁగన్
 నేరుతురమీరమీకిఁక, వేరేవివరింపనేల ♦ విశ్రుతలీలా. ౪౫.

క. అనిపలికివస్త్రీభూషణ, కనకాదులుకన్నుదనియఁ ♦ గానొసఁగితగం
 బనిచిననినిచినహర్షం, బునవిడ్కొనిచనియెవిప్ర ♦ పుంగవుఁడెంతన్. ౪౬.

తే. యదుకులాధ్యక్షుఁడునుభూసు ♦ రాగ్రగణ్య, పలుకులనువిన్నునైతి ♦ లలనగలుఖ
 నెట్టుకొనిచాలఁగన్నులఁ ♦ గట్టినట్లు, నివ్వటిలుచుండవ్యామోహ ♦ నిగతుఁడగును.

- తే. ఎపుడుకుండినపురికేగి ♦ నృపులనెల్ల, జన్యభూమినినిర్జించి ♦ జయముగాంచి
పంకజాక్షినివరియించి ♦ ప్రమదమెసఁగఁ, జిత్తజన్తునిసంకల్ప ♦ సిద్ధిఁగాఁతు. ౯౧.
- క. అనియిట్లుమదిఁదలంచుచు, వనజాక్షినిసంగ్రహింప ♦ వదలనిప్రేమక
మనమెంతయుఁజివురొత్తఁగ, దనుజేంద్రవిదారిగమన ♦ తత్పరమతియై. ౯౨.
- సీ. కొలువుకూటముఁజేరి ♦ బలభద్రసాత్యకి, ప్రభృతులుననుఁగులౌ ♦ బంధుజనులు
హితులుఁబురోహితుల్ ♦ చతురులౌమంతులు, నలుగడనెంతేని ♦ బలసియుండ
నందఱఁగనుఁగొని ♦ యాదరంబడరంగ, భీష్ముండుతనయకుఁ ♦ బెండ్లిసేయ
వైభవంబునస్వయం ♦ వరముచాటించుచు, మనకునుత్తరమునం ♦ పినవితంబు
మీరువింటిరెకదయిక ♦ మీఁదమనము. తామసముసేయుటిదియొచ్చి ♦ తంబుగాదు
కానతేపప్రయాణమై ♦ కదలవలయు, గమనసన్నద్ధులైవేగ ♦ కదిసిరండు. ౯౩.
- క. అనిశౌరివలుకనట్లన, పనినినియెదమింతకన్న ♦ భాగ్యముగలదే
యనివారుసంతసింపఁగ, వనజాక్షుఁడువారిఁబనిచి ♦ వైభవమెసఁగె. ౯౪.
- ఉ. అంతిపురంబుఁజేరిజల ♦ జాయతలోచనమీఁదిప్రేమచే
స్వాంతముపల్లవింపవచ్చుచు ♦ శయ్యపయింబవళించిబాళి నే
కాంతలతాంతచాపగుణ ♦ కర్కశదుస్సహనిస్స్వనార్తనా
వంతయునిద్రరామినిద్రి ♦ యామఁదరించెఁద్రులక్షయామఁగె. ౯౫.
- వ. అంతఁ బ్రభాతసమయం బగుటయు నప్పండరీకవిలోచనుండు పయనంబై యహర్ముఖ
సముచితకర్తకలాపంబు నిర్వర్తించి సముచితాంగరాగభూషావిశేషవిభూషితుండై
యంతఃపురంబు వెడలి యంతకుమున్న పయనంబునకుఁ గట్టాయితంబై వచ్చిన బలభద్ర
సాత్యకిప్రముఖయగుపుంగవులసాదరావలోకదరహాససంభాషణాదులవలన సంభా
వించి వారలం దానును విమలనవరత్నపాంచాలికారచితవివిధరాజోపచారంబగు సభా
ద్వారంబు నిర్గమించి కొలువుకూటంబునకు వచ్చి వెంబడిఁ జను దెంచువారును, బురం
బున నధివసించువారును, వీరువీరని హాసము దొరల వేగువేర పేరువాడి నియమించి
విద్యజ్ఞనంబును రావించి వారలకుఁ బ్రణామపూర్వకంబుగాఁ బ్రయాణసమయసముచి
తంబులగు ధనకనకవస్తువాహనంబులు దానంబు లొసంగి తదాశీర్వాదపూర్వకమంత్ర
పరికల్పితాక్షతదూర్వాంకురాదిమాంగలికద్రవ్యంబులు భక్తియుక్తిం గైకొని వారలవలన
ననుమతుండై హజారంబు వెడలి వైభవసుగ్రీవక్షేణపుష్పవలాహకసమాహ్వయగంధర్వ
బంధురంబును, బతింగకులధురంధరపతాకికావిలిఖితకంధరంబును, శఙ్ఖచక్రగదాశా
ర్ణాదిదివ్యాయుధసమన్వితంబునుంగా జతనపటిచి దారుకుండు దెచ్చినశతాంగంబు

నకుం బ్రదక్షిణంబు గావించి ముంగల నిలిచి యభంగురమంగళావహానినదచాతుర్యంబు
లగుతూర్యంబులు నెలంగ నాంగికంబులగుచుం దోచుశుభనిమిత్తంబులకుఁ బ్రత్యంబు
నందు నంతసిల్లుచు బలభద్రపూర్వకంబుగా నడచి రథారోహణంబు గావించి యొంట
రుల నెలగోలుప్రజలముందరం జనఁ బనిచి యగువృష్టిభోజాంధకప్రముఖబంధులొ
కంబుతోడ సాత్యకి నత్యంతసావధానత్వంబున వెన్ను గాచి రమ్మని నియ్యగించి శుభ
ముహూర్తంబునం గదలి సుమంగలీసలిలపూర్ణకలశయుగ కుసుమదామదధిక్షీరఘటా
నుల నవలొకించుచు నభంగసముత్తుంగసౌధశృంగంబులనుండి పుణ్యపక్ష్యాంగనలు
పెల్లు వెదచల్లు సేసవిరులకు నుల్లసిల్లుచుఁ బురంబు నిర్గమించి యగుగునననరంబున.

సీ. ప్రళయకాలోత్తుంగ ♦ జలధిభంగాభంగ, ఘుమఘుమంఘుమలతోఁ ♦ గూడియాడి
నరసింహవదనగ ♦ హ్వరసముత్థితమహా, కహకహధ్వనులతోఁ ♦ గలసి పాలసి
యసమానహసనదు ♦ ర్వ్యసనసంత్రాసది, గ్వసనఘోరాచ్ఛయిల్ ♦ క నటుపొడిచి
కనకదృక్పితభు ♦ క్కతినదోగ్ధనకృ, త్కటికుభృద్ధుటఘుట ♦ లటమడిచి
బలసియారీతిభువిలోనఁ ♦ బ్రబలిమెఱయు, శక్రలోకమహాన్లోక ♦ సత్యలోక
తలతలాతలపాతాళ ♦ తలములంటి, భైరవంబయ్యెవిజయభే ♦ రీగవంబు. ౯౭.

క. చతురంగబలసమన్విత, గతిసేగతివేగిరమ్మ ♦ గలపయనములన్
జతనముగనడచియదుకుల, పతికుండినపురముఁజేరెఁ ♦ బ్రాభవమొగన్. ౯౮.

క. తనరాకన్వినిభీష్టుఁడు, తనయాప్తులతోడనపుడు ♦ తగురీతి నెడు
యొనిపూజింపఁగయదునం, దనుఁడప్పురిబయలనుపవ ♦ నంబునవిడిసెన్. ౯౯.

వ. అనిన శుకమహాయోగిం గనుంగొని పరీక్షింపుపపుంగవుం డవ్వలివృత్తంతంబు
తీయవలయునని యడిగిన.

మ. కనకాచ్చాదనగౌరగౌరవసమ ♦ గ్రస్ఫారిగోర్తండనీ
వినిపాతాహితవీరవీరరసదృ ♦ గ్విజ్ఞాపనాజ్ఞప్తిభా
జననానాసురవారవారణమహా ♦ సంరంభహృత్పద్మన
జ్జనచక్రాద్యవతారతారకవిలా ♦ సక్రీనఖాందత్పదా.

క. కంసమదహంసవిదళన, శంసనముదితాయమాన ♦ శారీరపిభా
హింసాపరదనుతనుజ, ధ్వంసప్రభలోలనటన ♦ దమితవ్యాభా.

నర్మకటము. సరసిజపత్రవిలోచననంనృతి ♦ సాగరమోచనసారకృపా
స్ఫురితసుదర్శనభవ్యహుతాశన ♦ శోషితక్షుధనవ్యవసా

స్తరసమరోచితకైతవభాషణ ♦ సాధితనూతనభోజనుతా

హరబలీజిత్వరధాతృముఖామర ♦ హరిపదాంగదదీప్తికరా.

౧౦౩.

గద్యము. ఇది శ్రీమదనగోపాలశాశ్వతకటాక్షవీక్షణప్రాప్తచతురతరసాహితీవైభవ చక్ర
పామాత్యతనూభవ మంగమాంబాగర్భశుక్తిముక్తాఫల మార్గణవిశ్రాణితమహాఫల కోవి
దనుతభాగధ్యక్ష కోటిశ్వరసామధ్యేయప్రణీతం బైనభోజనుతాపరిణయంబను మహా
ప్రబంధంబున ద్వితీయాశ్వాసము.

తృ తీ యా శ్వా స ము -

క. శ్రీవల్లనీయశితవీ, త్వావిధ్దహృదయలలితవి ♦ హారవిచారా

పావనజనతావనబృం, చావనఘటితప్రచార ♦ నందకుమారా.

వ. ఆవధరింపు మప్పరీక్షిన్న పాలునకు శుకమహాయోగి యిట్లనియె. అట్లయ్యదుమల
గురింఘరుండు విదర్భానగరసవిధసమంచితోద్యానానవద్యమధ్యదేవంబున నపరంజితల
శంబులతోడి యరిదిసూరెపుటంపుదేజున నమరినజీవదంతపుంబలకలవెంతెం నెనగు
పడకింట విడిసి వివిధసానుంతమహీకాంతులను, యదువృష్టిభోజాంధకప్రభృతులను
బంధుజనంబులను, దదుద్యానబహిరావరణప్రదేశంబులఁ జనురంగబలస మేతెందుగా
దగుపట్టుల విడిచుం బంచి విదర్భరాజసమర్పితవివిధోపచారంబులం బ్రత్యగింనుచు నుప
మితవిభవంబున నున్నయవసరంబున.

నీ. విరహిజనస్వాంత ♦ విదళనకుంతంబు, తరులతాకల్పిత ♦ తత్తలతాంత
మంగనానూత్నవి ♦ హారనిశాంతంబు, శిశిరస్తురాత్రిసం ♦ స్థితినిశాంత
మభినవకిసలయ ♦ వ్యాకీర్ణదంతంబు, సుమగంధసురభిళ ♦ తనుగిగంత
మనుగళస్తధురస ♦ వ్యాపుతానంతంబు, భావజూగులత్య ♦ పథకకాంత
మఖిలజనహృద్యసంతతో ♦ ద్యానసీమ, దేవతాన్వైరకగ్ధాంత్య ♦ భావతాతి
బహుళసుమనఃపరాగసం ♦ పాద్యమాన, సంతతవసంతనుగుదాన ♦ నిరంజనలరె.

మ. విదితంబయ్యెదినాకరుండపుడు ♦ గీర్వణగతుండౌటన

య్యదుమూర్ధన్యకృతాధివాసపరిల ♦ భూయల్లకప్రజ్వల

ద్భిరురార్తిందుహివాంబుఘారమయభూ ♦ భృన్నైకసానుస్థి

సదనాశ్రాంతనితాంతసంగతులఁదీ ♦ ర్చంగోరుడెందంబునెన్.

మ. పెనుఁజోఁతైశకులవ్యధకన్తయతఁజూ ♦ పెన్నిర్నిమిత్తంబుకా

ననఁబ్బిన్ గ్రసియించెనీతఁడనిత ♦ స్తత్స్వేధుమంగీహిగ్ధ

ష్టునిమీఁదకధ్వజమెత్తివేఁచుమరుఁడం ♦ చుంజేయంకస్థి

దనరెం గానియెడంగనంబడు నెమి ♦ నంబుఁజ్ఞిస్తేషమున్.

మ. రమణాలింగనగాఢతాసుఖభర ♦ ప్రత్యూహభూవేశ్వ

ప్రమదాపాదినిజాధరార్పణకృతి ♦ ప్రాధంబునెంజెన్.

తముదోషంబునకేమియెందుగుణమె ♦ న్నంజెల్లునందుకొనుదృ
కృముదాయంబుతదేకగేయతగనం ♦ గాహెచ్చెబైకధ్వచుల్.

౬.

ఉ. మాకెనబోల్పఁగాఁదగని ♦ మస్తుమెఱుంగునశీతునందువీ
లైకనుపట్టుమమ్ముభళి ♦ రాసవరించెనుమస్తుచూటిన
ట్టికడనీమధూపకృతి ♦ నేమననాననివానిపల్లవ
శ్రీకలనంబుగాంచెనన ♦ స్త్రీలరదాంశుకమల్ రహింగనెక

౭.

మ. మెలతల్దోహారదోహానప్రవణతక ♦ మేపుంచిపుష్పావళీ
విలసద్గుచ్ఛమహోధముకొనివిరితీ ♦ వికబంభరీవత్సపు
ష్కలతృప్తికృతియించితత్సరభిభా ♦ న్నన్తాక్షికాక్షీరధా
రలాగింబల్లవపాత్రినించిమదనా ♦ ర్చల్ సేసిరవ్వేళలక.

౮.

సీ. మంజుగుచ్ఛమృగాంక ♦ మండలాంకంబులు, ఘనమహీరుహభద్ర ♦ భవ్యరుచులు
కుంజకుంజరగండ ♦ కుంభితమదధార, లసమాస్త్రీఖడ్గరు ♦ గివసరణములు
మృదులతాభామినీ ♦ మృగనాభితలకము, లుద్యానమాశ్రవ ♦ చోత్పలములు
యమదిగాశుగహస్తి ♦ హస్తశృంఖలములు, బహుళకేసరతృణ ♦ గ్రహణమణులు
సతతముస్తాప్తిసాదర ♦ స్తబ్ధరోమ, పవనమరదారసంతత ♦ బాధభిద్య
మానభూవివరోద్ధకుం ♦ భీనసేంద్ర, గరళఘామ్యులుమధుపరే ♦ ఖలుచెలంగె.

౯.

మ. ఘనశీతర్తుమహాంధకారములడం ♦ గకమల్లికాసూనళో
భననక్షత్రపరంపరల్ నిగుడఁద ♦ దృవ్యప్రభాచంద్రిక
ల్లనరకమాధవుడకవిధుండువిలసి ♦ ల్లంగాకయమ్మానినీ
జనతాస్వాంతశిఖాకలాపములనా ♦ ర్చుంగూడునేయేరికిక.

౧౦.

తే. స్థాణువునకైనబల్లవ ♦ శక్తిగలుగ, వెలసినవసంతమొక్కటి ♦ కలుగుఁగాక
మానకుపితనితంబినీ ♦ మానసాశ్చ, వితతికరఁగునెయెటువంటి ♦ వేళనైన.

౧౧.

సీ. మాధవనంవ్యాన ♦ మాంజిష్టవననంబు, ననరమాకృతపట ♦ నాసకంబు
ఘనకుంజకుంజర ♦ కాంచనవర్ణంబు, త్వాజవీరాతామ్ర ♦ కంచుకంబు
విరహిహృదుద్గత ♦ స్తరకృశానుభరంబు, లతికాహిఘణమణి ♦ వితతదీప్తి
కుంభీనధృతశోణ ♦ కూలరజోరాజి, హైనునకితవని ♦ శాంతసంధ్య
విపులవనరాశిసూదిత ♦ విద్రుమప్ర, రోహసంజాతనిర్మిద్ర ♦ రుక్మికాండ
మంగజతురంగవల్గనో ♦ ద్యుతరసంబు, విస్మయంబయ్యెవనవీధి ♦ గునుమరజము.

మ. స్తరభద్రేభతః దెల్వేజందనన గాం ♦ చంద్రంధవాహంబుపు
ష్కరభేలస్తధుపాలీశ్చంఖలపరా ♦ గస్వర్ణవర్ణాస్తృతి
స్ఫురదుత్ఫుల్లసుమాళిపద్మకమధు ♦ స్ఫుర్జన్తదాసారపై
కరవాభీలపురోధయా యరుతిశౌ ♦ కధ్వానఘేంకారితక్.

౧౩.

సీ. ఘనకుంజమృగనాభి ♦ గతరక్తధారలు, స్తరశిలీముఖముఖ ♦ జ్వలనశిఖలు
ప్రీతుత్ప్రీతితీఫాల ♦ సారసిందూరమ్ము, లారామకమలాంఘ్రే ♦ యావకములు
పికజాతవాయన ♦ ప్రకటకోపరసమ్ము, లవనిజమానిజ ♦ టాళిగుచులు
మధువర్ణపరిసృశ్య ♦ మానేంద్రగోపమ్ము, లారణ్యకాసార ♦ హల్లకములు
సాంద్రవనరాశిభాస్వరా ♦ స్థానపీఠ, సన్నివిష్టసుమాకర ♦ సన్నిధాన
ఘటితనీరాజనప్రభౌ ♦ చ్చటలనంగ, నుల్లసిల్లెవనమ్ముల ♦ బల్లవములు.

౧౪.

శా. త్మారుణ్డండలశాంబరీపుష్పతర ♦ స్తంభంబునకమాధవుం
డారూఢిజనియించితబుతుమాం ♦ సాశికోవడికప్రచ్ఛచ్ఛో
నారక్తద్యుతిపూరతన్నఖిశిఖా ♦ వ్యామోహకృద్దీప్తిచె
న్నారంగింశుకకోరకమ్ములుసము ♦ ద్యుల్లీలలకరంజితెక్.

౧౫.

శా. పున్నాగంబులుపూచెనుంపడగదక్ ♦ బుద్ధికోవనంతుండవే
తన్నాళికశరాసనప్రభునకుం ♦ దానమ్ముచోనాతఁడా
పున్నాగంబులెపూనిపాంధవిజయ ♦ స్ఫూర్తికోవిజృంభించెనె
ట్లన్నకొగెల్పులభించువేళలనక్క ♦ త్యంబైనమేలియ్యదే.

౧౬.

సీ. కేళీసరోవరా ♦ లోలకల్లోలసం, రావంబుమర్దళౌ ♦ రవముగాఁగ
మకరందరసపాన ♦ మాద్యన్తిలిందయుం, కారంబుతగునుపాం ♦ గంబుగాఁగ
శుకకోకిలకలాప ♦ సురుచిరాలాపంబు, జతగూర్చువందిసం ♦ స్తుతులుగాఁగ
రమణీయవిస్మయర ♦ సుమనఃపరాగంబు, కెంబట్టుజవనిక ♦ డంబుగాఁగ
జలితకినిలాభినయహస్త ♦ చలనమమర, మధునిముందటవనరంగ ♦ మధ్యమందుఁ
దనరుకరువలిసూత్రధా ♦ రునివిలాస, లలితగతులలతాపాత్ర ♦ ములునటించె. ౧౭.

క. విరహిజనమానహరిణో, త్క్రరములనులుమాడిబలుమ ♦ గంటిమిమిగులక్
మొఱయువలరాచబెబ్బలి, కరరుహములుతనరుఁగింశు ♦ కమ్ములమొగ్గల్.

౧౮.

క. అలరువిలుకాఁడుపాంధుల, గెలువకొగమికింపనతని ♦ కెక్మధుఁడుప్రియం
బలరనొసంగినతరకస, ములవలెనుగుసుమనికుంజ ♦ ములుగననయ్యెక్.

౧౯.

మ. అతి నీరంధ్రనికుంజభింబఫలవీ ♦ తాపక్తకీరంబుత

• ల్లతి కానంబలితత్రికంబగుమని ♦ ల్వౌతొక్కలంజక్కగు

చ్చతతుల్ గన్నడు నైక పాంధసజయా ♦ సక్తస్థరాగ్రస్థలా

నత్తవాలాత్తఖలీనసూత్రహయతూ ♦ ఇద్వంద్వముంబోలుచుకొ.

౨౦.

సీ. మానయోగంబులు ♦ మానుల్లామిఁజెందె, మహనీయజాతిసం ♦ పదనుమదను

వేలాపరిష్కృతుల్ ♦ విరహులూల్లమిఁజెందె, నతులితోద్యాసదే ♦ వతలలతల

శ్వేతతాశిశిరముల్ ♦ శీతాంతమునఁజెందె, బ్రణయకోపార్తల ♦ తనులవనుల

భూతిధర్తముల ♦ జాతమొల్లమిఁజెందె, గుండ్రపుష్పితనమే ♦ రువులనవుల

మంజుతరకుంజసుమపుంజ ♦ మస్సణఘుస్సణ, రసనదృశకౌసుమపరాగ ♦ రాగజనిత

మోహసన్నాహజంతుస ♦ మూహమృదుల, మలయమరుదంకురమ్ములు ♦ కలయవిసరె.

సీ. తొలుదొల్లఁబొదరిండ్లఁ ♦ దూఱికొన్ననలపై, వ్రాలిమధువులేమి ♦ వనటచెంది

కోరకతతులపైఁ ♦ జేరియాసక్తిచే, నవిపీల్చియాపోవ ♦ కవలికేగి

కుసుమ మొక్కటియబ్బ ♦ వెనమాఁగిమధునాన, నక్కెందుటనుజేసి ♦ వెక్కుపుట్ట

నించుకించుకత్రావి ♦ చంచువుపదనొంద, నాతృప్తిగ్రోలఁబో ♦ నందులేమి

నచటుఁబాసియావనమెల్ల ♦ నరయఁగోరి, జెతనుదిగు గాడుననిలాభి ♦ హతినిసోలుఁ

జైత్రికాదిక్షుధాశ్రాంత ♦ చంచరీక, విసరమజ్వేళవనమెల్ల ♦ మునరుకొనియె. ౨౧.

క. శరవర్షధారలుడుగక, పటపెడునసమశరకుసుమ ♦ బాణాససవి

ఘ్నరితగుణారావమ్ములు, తలుచయ్యెన్ మత్తమధుప ♦ తలినినదమ్ముల్.

౨౩.

సీ. శిశిరర్తువిరహాదు ♦ ర్దశదీఱసహకార, నీధుసుధాప్లుతి ♦ చెందఁదేటి

స్థలపద్మకరపద ♦ చలనాప్తినిజెలంగి, కొదమతు మైదమాడ్కి ♦ బెదరిమాచి

గుచ్చస్తనస్రంసి ♦ కుసుమరజోరాజి, సంవ్యానవసనంబు ♦ చక్కఁజేర్చి

చందనభూమిజ ♦ శాఖాళికరమూఁది, గంధవాహవిలాస ♦ గతులలేచి

వనరమాశైలదుహితృ ♦ కృపాకటాక్ష, పునరుదంచితవృద్ధయేశ ♦ భువనవిజయ

సాధనసమగ్రకిసలహా ♦ న్తములుదనర, వల్లరీకేళినీకాంత ♦ యుల్లసిల్లె.

౨౪.

మ. చెలియొక్కర్తుముఖాబ్జవాసనకునై ♦ చిట్టాడుభృంగావళుల్

తొలఁగెన్ మోముమలంచుడుందెలకముం ♦ దూరంబునంబోవన

య్యళులాత్తియమ్మందదీక్షణగతిం ♦ బ్రాపించెఁజూనుల్లన

త్తిలకశ్రీలనగెగతానుగతముల్ ♦ తిర్యక్తుల్ నామహిణ్.

౨౫.

చ. తరుణియొక్క పాదమునఁ ♦ దన్ని నగ్రగొన్న నగుంపునుకొజిగి
మెఱసి మహాకథాజమువి ♦ మిశ్రితతత్పదయావకద్రవ
స్ఫురణ మెఱచాపదోడివిరి ♦ బోణులకుంబువులంచుఁదెల్పెని
ర్భరగతి వాలునవ్వుధుక ♦ రమ్ములుగువ్వకరిన్నిటించుచుకొ.

౨౧.

మ. అనయంబుకొద్ది జకోటితోడిసహవా ♦ సాస్తక్తివర్ధిల్లుచుకొ
ఎనవాసంబొనరించుచుండుమముని ♦ వ్యామాక్షులుచ్చిప్తశీ
గునసంసిక్తులఁగానొనర్చిరనుచుకొ ♦ దూపించియశ్రువ్రజం
బునిరూఢంబుగఁదాల్చుమాడ్కివకుళం ♦ బుల్ నించెఁబూఁదేనియకొ.

౨౨.

ఉ. ఆతటిసొక్కయంగనయు ♦ పాంగములేకయగీలిఁబాడఁద
చ్చాతురిరోమహర్షణము ♦ సంధిలునట్లసకుట్టలస్థితిం
ప్రీతిఁబ్రయాళుభూజమల ♦ రించెసుమాసవమత్తేభృంగసం
గీతముపాంగభంగిఁజెలఁ ♦ గించుచుఁదన్వదుగానసంపదకొ.

౨౩.

శా. శ్రీమంతుండఁటయేమిదెల్పనగుముకొ ♦ గృష్ణండుగోపాంగనా
స్తోమాచ్చాదనపశ్యతోహరతని ♦ చొచ్చెల్లికొల్లాడెఁగా
మామానంబనినట్లనవ్వుచెలిఁబ్రే ♦ మంగాంచిసాకూతతం
చామున్నవ్వినయట్లనివ్వటిలెబొ ♦ న్నల్ గొన్ననల్ నించుచుకొ.

౨౪.

ఉ. బాలకరాష్ట్రదత్సదృశ ♦ పల్లవమిచ్చెరసాలసాలము
ద్వేలపరాష్ట్రదన్నిభన ♦ వీనసుమంబులసంఘటించెఁగం
కేళిహసాస్తినేనుగలి ♦ గింపఁగఁజెల్లదెతత్సమంబులొ
పూలనబల్లవాప్తిసుర ♦ పొన్నలుగ్రొన్ననలిచ్చెనచ్చతకొ.

౨౫.

మ. అలిపుష్పస్థితిమానిచెందునెప్రవా ♦ భావాప్తి నెందేనియకొ
చెలిమాటకొనతిమోముద్రిప్పినగన ♦ చె్చెంతన్నమేరుద్రుమం
బలరెకమంకెనయంచువ్రాలుననియే ♦ బాపల్కఁగానొల్లదీ
కలికంచుంబికసూక్తి నాడెడులతా ♦ కాంతాళితోనవ్వెనాకొ.

౨౬.

మ. ఇతరస్త్రీనిహితాధరక్షతముప్రసా ♦ జేసుండువీటిరస
స్థితిచేమాటుటచుంబనంబునప్రకా ♦ శింపంగబిట్టల్కతో
నతిపోపొమ్మనినంతఁజెంగటనపు ♦ ప్పంబయ్యెగోఁగేయుమీ
యతివకొవేళయిదంచుమారునకువా ♦ లమ్ముల్మగుండిచ్చెనాకొ.

౨౭.

మ. స్వరవాణీకలవాక్ష్పిపంచములతో ♦ వైరంబు గావించుతి
 త్వరపుష్టాశిశు ఈలికి మెఱచి మేఁ ♦ తల్ చూతముల్ దాఁచన
 త్తజినమ్మానిననమ్మిచ్చుగతిహా ♦ స్తంబుంచదోడ్దోసెని
 ర్భరలీలకొగినలప్రసూనఫలసం ♦ పల్పిప్తిహెచ్చెంగడుక.

33.

మ. వనజ్ఞాతీయుఖనవ్యపూర్ణశశిచి ♦ బస్ఫారరాగంబుదోఁ
 చినవేళకొస్తరదేవనన్నిధినుద ♦ ర్చిరూర్భరిదీప్రవజం
 బునిరూఢస్థితిఁ గాంచజూచిజనముల్ ♦ పూఁబోండ్లవక్త్రద్యుతికొ
 గనకత్తుజయుపూయనంఢ్రుతగునే ♦ కల్పింపనీసంగతుల్.

34.

సీ. శశికదశీరజో ♦ విశదాధ్రవిభ్రమా, యాతకైరవగుచ్చ ♦ హంసకులము
 మకరందరసవర్ష ♦ మాద్యుదించీవర, ప్రాగ్భారచాతకా ♦ ర్భకచయంబు
 స్ఫాటికవేదికా ♦ ఛాయామరీచికా, సంవిన్నపాంధహృ ♦ చ్చంబరంబు
 జలసూత్రసలీలతే ♦ శతుషారశీర్ణసి, కాదప్తకిసలయో ♦ మాధరంబు
 మలయపవనమానహిమమరు ♦ ల్లలితకలిత, దీధిలిజపా నునుమహసం ♦ తీచయంబుఁ
 గనుచు నామనికృష్ణనే ♦ వార్ధమడిగి, యఖిలరుతుసంపదవహించి ♦ నల్లయండ్లె.

మ. స్తరయోగీశ్వరుడధ్వనీనజనతా ♦ సంహారవాంఛకవనా
 ధ్వరరాడంచదకోకగుచ్చనివహో ♦ ద్యద్వప్తికుండంబునకొ
 బరపుస్తారవమంత్రఘోషయదిలి ♦ ర్పకవేల్లిగావించపభీ
 కరమైపుట్టినకృత్యనానెగసెభృం ♦ గ్రశేణినీలచ్చవిక.

35.

సీ. తియ్యదేనియఁగ్రోల ♦ ద్విపణీకృతంబైన, మధురతనధరచిం ♦ బములుదినర
 హురుమంజుసరులతో ♦ నొఱపుగాఁబెనఁగొని, కదియుమల్లెనరాలఁ ♦ గంఠమలర
 వివిధప్రసూనతే ♦ ల్పవిహారములఁదనూ, కమలవాసనకదం ♦ బమయివిలువఁ
 జెరివినవిరులకై ♦ చిట్టాడుమగతేఁటి, చాయలనిడువాలు ♦ జడలు మెఱయ
 వలిపెచెంఁగావిపాపడ ♦ కలసి మెఱయఁ, గోమరుచిపురాకుటంగద ♦ ట్టములువర్షి
 చిలుదొడలమిన్నలెంతేని ♦ చికిలిసేయఁ, డెరవలెనసివిరులయో ♦ వరులవరుల.

మ. ఇత్రైతంగున నకలవిరహిణీజనజైత్రం బగుచైత్రంబు విజృంభించనవనరంబున విదర్భ
 రాజనగరసవిధోద్వాసనీమ విడిసియున్న యన్నలిననయనుండు నిజాంతిరంగవిజ్ఞాన
 కళాభిరాముం డగుకింకిణిధాముం డనుననుంగుంజెలికానికైదండం బూని యవ్వనిం
 గలసౌభాగ్యవిశేషంబునుం జూచునెపంబున రుక్మిణీచపలలోచనపలన నుపగతం బగు

మరులుకాఁక నపనయించుటకు వెడలె నట్టియెడ నలప్రియనయస్యండు నొక్కెడఁ
దదుద్యానసౌభాగ్యంబు చూపి గోపాలదేవున కిట్లనియె. ౩౮.

న. కమలదళాక్షచూడుమిటఁ ♦ గ్రమ్మెడుఁగు మైదపిండు మెండుగా
సుమరజమంగనంఘములఁ ♦ జొప్పడచొప్పెగునధ్వనీనబ్బం
దములజయింపఁబంపు నెడ ♦ దర్పకుఁడాత్తబలంబు వెంటనీ
భ్రమరకులంబుఁబిల్చిపట ♦ నానమొనర్పఁగఁబంచెనోయనన్. ౩౯.

గీ. బహుళకింశుకచంచలా ♦ భాసివిపిన, ముదరనందోహనర్వణో ♦ ముక్తనినిప
మధురసాసారమనఁదోఁచు ♦ పృథులకరక, సంఘమననిప్పపూలూప్పె ♦ ఎరసిజాన్.

క. సురసాలముహరువుననీ, సురసాలముదనరెనిచటఁ ♦ జూడుముకిసల
స్ఫురదురుచుచినిచఁచుంబుల, కురువిందాభరణదీప్తి ♦ కొమరువహింపన్. ౪౦.

చ. మలకలు గాఁగలేజిగురు ♦ మావిజిగిన్ దొగరెక్కితేటిచాల్
నిలిచినయందమిచ్చటభ ♦ శీఘననయ్యెడుఁజూడవయ్యయో
నళినదళాక్షపాంధులది ♦ నంబునఁగుత్తుకగోయనెత్తుటన్
దళమయితోఁచుచున్నరతి ♦ నాధునిమేల్ కిరునుంబలెండగన్. ౪౧.

ఉ. నీగజనాభకంటివెవ ♦ నీరమపుష్పిణియకాటఁగాంచియెం
తేరహినీయనంగువన ♦ దేవతలీనుమపుంజశ్రీకా
గారమునందుఁగూడుకొని ♦ గంధఫలీచయదీపభృంగర్పుం
కారసుగీతికల్ మొఱయఁ ♦ గావిరులకదళిమంబమర్చుటల్. ౪౨.

సీ. తలబ్రాలువ్రాయుచో ♦ నిలమిఁదఁజెదరిన, ముత్యాలనమధూక ♦ ములువెలుంగఁ
గవగూడియంగనల్ ♦ ధవళంబులనునట్ల, చంచరికాంగనా ♦ స్వినమునిగుడ
మునుమున్నునిగిడెడు ♦ మునులయాశీర్వాద, ఘోషంబులనద్విజో ♦ క్షుణ్ణసెలంగఁ
గలయనెల్లెడమించు ♦ కాహళారవమునాఁ, గలకంఠనాదముల్ ♦ గ్రమ్మకొనఁగ
వికచకింశుకకుసుమన ♦ వీనకాంతి, సంతతివసంతమైపర్వఁ ♦ జైత్రవిభుఁడు
వనరమవరింపనాయితి ♦ పటిచిసెట్టి, పరిణయాగారమీవనీ ♦ భాగమధిస. ౪౪.

వ. అని యనేకవిధములఁ బ్రియనయస్యండు నిన్నవించునవసరింబున. ౪౫.

సీ. సఖుఁడుపల్లవజాల ♦ సౌభాగ్యమునుతింపఁ, దరుణిపాదాబ్జముల్ ♦ దలఁచితిలఁచి
చెలికప్రపుటనంటి ♦ చెలువునుబొగడంగ, నెలవాగనునుదొడల్ ♦ దలఁచితిలఁచి
నరసవయస్యండు ♦ చంపకంబునుతింప, జలజాన్యనాసికఁ ♦ దలఁచితిలఁచి
మిత్రుండురహిమించు ♦ మెట్టతామరనెంచ, నలివేణి నెమ్మోమాఁ ♦ దలఁచితిలఁచి

- సంగడిఁడు సమంచిత ♦ చించిరీక, తతినిగొనియాడసతి వేణిఁ ♦ దలఁచితలఁచి
మఱినుఱియు వేడ్కగాఁమన ♦ పూర్ణపునకు, నింతిపై మోహమంతంత ♦ కెక్కుడయ్యె
క. లలనకొబళినుపవన, స్థలి నానాగతులనిట్లు ♦ దలఁచుచుచుదురా
• ట్టులనాధుఁడుకోకిలకా, హళ నాదమునైఁపరామి ♦ నడలుకొమిగులకొ. ౪౭.
- చ. అడఁచునీగతికొబ్రియవ ♦ యస్యనిగస్సెనియయ్యదూద్వహుం
డుడుగక పైపయింగనియు ♦ నుగ్రసుమాశుగతీక్షణబాణపుం
జడికిఁకనోర్చలేననుచుఁ ♦ జాలసలంగికలంకఁజెందికుం
బెడుమదెయ్యేమి నేయుదువి ♦ నీతసఖాచెలిఁజూచుటెన్నఁదో. ౪౮.
- క. నీసలికినఘటకులెయు, దీపకముల్మాకుఁగన్నె ♦ తిన్ననిరూపుకొ
జూపట్టఁజేసెనితర, వ్యాపారముదెలియదేని ♦ రాప్రియమిత్రా. ౪౯.
- సీ. స్తరమృగేంద్రకిరీర ♦ చాపమార్వీఘోర, నిసదార్భటికిఁదాల్చి ♦ నిలుపరాదు
మకరందరసపాన ♦ మాద్యన్తిళిందౌఘ, యుంకృతుల్పెంపైన ♦ నైఁపరాదు
విరహిహృద్భేదనో ♦ ద్వేలకోకిలకల, ధ్వనులనాలింపంగఁ ♦ దరముగాదు
వివిధకాంతౌభంగ ♦ విరహసముత్తుంగ, జలరాశిఁదరియింపఁ ♦ దరముగాదు
కాముకతలాకతటసము ♦ త్కటరధాంగ, జాలశృంగారలీలకుఁ ♦ దాశరాదు
మదవతిఁదలంచికంటికి ♦ నిదురరాదు, కింకిణీదామయీకాన ♦ నాంకసీమ. ౫౦.
- సీ. విరిసురటీలచేఁ ♦ దొఱఁగునేయీకాఁక, పువుఁబోడియూర్పుగా ♦ డ్పులనుగాక
తలిరాకుగుత్తుల ♦ దఱుఁగునేయీకాఁక, ననబోణి కేలుసోఁ ♦ కిననుగాక
పన్నీటివఱదలం ♦ బాయునేయీకాఁక, నెలఁతమైచెమ్మట ♦ నీటఁగాక
అన్యకథాసక్తి ♦ నడఁగునేయీకాఁక, వెలఁదివృత్తాంతంబు ♦ వినుటఁగాక
పరిపరినితానఁబూఁదేనె ♦ నెరయి మేన, నించినంత నెచను నెయీ ♦ నిండుకాఁక
నీరజాతాక్షిపలుకుతే ♦ నియలఁగాక, యేలచెలికాడనీవున ♦ నిట్లువేడ. ౫౧.
- వ. అని యితైఱంగున నయ్యదుకుళోత్తముండు బిత్తటిమీఁద నత్తమిల్లి నయుల్లమున వననిహ
రమ్ము క్రొత్తనేయుటయుఁ జిత్తజునిచేతిచివురాకు కత్తికోతలకు నుత్తలవడుచు నత్తఱ
నచట నిలువనోపక మెత్తంబడినతాలిమిం జిత్తభిత్తి నత్తఱోదరి హావభావంబులు చిత్రి
చినతెఱంగున హత్తుట యుత్తలపడుటం జూచి కింకిణీదామం డతని కిట్లనియె. ౫౨
- క. మేరాయిదిమీఁదఁటిను, హారాజునకెందునవ్వ ♦ రాసరిన్మపతుల్
ధీరోదాత్తుఁడవిలువీ, యారాటమునీకునాయ ♦ మావనమాలీ. ౫౩.

క. మరునిబలమెల్లనీడగు, కరచాతుర్నివాసివేడఁ ♦ గాఁదగుదానన్
మరుఁడుప్రసన్నుండగున, వ్యరుస నెఱుఁగియించునీడు ♦ వాంఛితమెల్లన్. ౫౪.

చ. అనిమృగనాభికర్ణమము ♦ నబ్జదళంబును దెచ్చిక్కుర్తితో
ననుఁగువయస్యఁడియ్యనపు ♦ డయ్యదువంశపయోధిచంగ్రుఁడిం
పెనయఁబరిగ్రహించియెటు ♦ లేనియునూటయైనమేలటం
చనుపమచాతురీభరితుఁ ♦ డైలిఖియింపఁదొడంగెనత్తటిన్. ౫౫.

చ. అళులనుజందమామనసి ♦ తాబ్జశరముల గెల్పుచిందమున్
నలలితచక్రవాకముల ♦ జైత్రకృపాణియువీరమాల్యమున్
జలరుహలోచనుండువరు ♦ సన్ లిఖియించుచువచ్చియంతలో
నలమెడుమోహమగ్నతదృ ♦ గబ్జములించుకమూసిక్రమ్మఱన్. ౫౬.

క. తేలిసికనుదెఱచిమఱియుం, బులినమ్ములనటులుతూర్య ♦ సులుసద్దములున్
విలసితశృంగారకళా, కలితమ్ములుగాఁగవ్రాసి ♦ కంసారితగన్. ౫౭.

సీ. అళికలాపమువ్రావయ ♦ నలకలైకనుపట్టె, వనజారివ్రావయంగ ♦ పక్తిమయ్యె
నల్లగల్పలువ్రావయ ♦ నయనయుగ్గంబయ్యెఁ, గంబువులిఖియింపఁ ♦ గంసమయ్యెఁ
జంపకంబునువ్రావయ ♦ సతినాసగాఁగోఁచె, నసివ్రావయఁజికిలిరో ♦ మాళియయ్యె
నలరుదండలువ్రావయ ♦ హస్తయుగ్గంబయ్యె, మఱచివ్రావయనిచోటు ♦ సుధ్యమయ్యె
సైకతంబులువ్రావయ ♦ జఘనభాగంబయ్యె, సెగిననంటులువ్రావయ ♦ నూరులయ్యె
బిరుదుకాహళములువ్రావయఁ ♦ బిక్కులయ్యెఁ, దమ్ములనువ్రావయఁబాదప ♦ దమ్ములయ్యె
నేమివ్రావయంగఁదలఁచినే ♦ నేమివ్రాసి, తనుచునివ్వెఱంగందెను ♦ యదువిభుండు.

గీ. ఇట్టులర్భుతమతినున్న ♦ కృష్ణఁగాంచి, కింకిణీదాముఁడిట్లనుఁ ♦ బంకజాక్ష
నేనుదెలిపినదొకటియు ♦ నీవువ్రాసి, నదియొకటియయ్యెనదిగదా ♦ యద్భుతంబు.

క. మనుజుఁడుదనమదిఁదలఁచిన, యనువున నేసేయుఁగార్వ ♦ మనుబుధనాక్యం
బనఘాతస్వ నెనీమాది, వనజేక్షణయుండదాని ♦ వ్రాసితివెలమిన్. ౫౮.

చ. అనుటయునయ్యదూద్వహుఁడు ♦ నత్తటిభోజనృపాత్తజాతయుం
గనుపడినట్టులైననుమ ♦ కార్తుకకార్తుకఘోరశింజనీ
నినదముకర్ణరంద్రముల ♦ నెక్కినితాల్చిచలింపనేయనె
మ్మనముననొందుదోఁపకల ♦ మానినిఁగన్గొనిఁదాన్యమేర్పడన్. ౫౯.

చ. అలిగెదవేటికేసరిసి ♦ జాయతలోచనపల్కవేటికె
చిలుకలకొల్కియేలదయ ♦ సేయవుతెల్పఁగదేలతాంగిమొ

క్కులముననాపయింగనలఁ ♦ గాఁదగు నేనగుమోముఁజూపుమో
జలరుహగంధిలాఁతినఁటె ♦ చంద్రముభీచల మేలభామినీ.

౬౨.

ఉ. భూసురుఁడేగుదెంచివిరి ♦ బోణికినీపయిక్కుర్తియగ్గలం
బ్రేసమకూరునోయగుకు ♦ లాగ్రణినీవిఁకజాగు నేసినం
గాసిలుఁజాననానిజము ♦ గాఁదలపోసితిఁగానియావితం
బోసరసీరుహక్షియిలు ♦ లొల్లమి నేయఁటెఱుంగనింతయున్.

౬౩.

సీ. కమలాక్షినీకటా ♦ త్నములుగల్గినగాని, చంచరీకములజ ♦ యించఁజాల
నలివేణినీపల్కు ♦ లాలకించినగాని, రాచిల్కబహుసారు ♦ సైఁచఁజాల
ముగుదనీనెమ్మోము ♦ ముద్దుగొన్నచుగాని, హరిణాంకుగగువంబు ♦ నణఁపఁజాల
రాజీవనయననీ ♦ రాకఁగాంచినఁగాని, నుంచలపొగురమా ♦ యించఁజాల
వెలఁదినీ మేననేకీభ ♦ వించికాని, యించువిలుకానిమాయజ ♦ యించఁజాల
యేలరారాపునేసెద ♦ వేలతాంగి, యలఁతనిఁకఁదాళనీయాన ♦ హంసయాన. ౬౪.

ఉ. నీనిడువారుకన్దళుకు ♦ నీదగునెన్నడకుల్కునీజగా
తేనియలొల్కుపల్కుకడు ♦ తేటగునీనుచుమోవిరంగునీ
కానుమెఱుంగునీతొడల ♦ కైఁపునునీసాగనైనరూపునో
మాసినినూనినిల్వడిక ♦ మానసిమానసుమీసుమాన్సుప్రైవై.

౬౫.

క. అనిపెక్కుగతులదీనత, గనుపడఁబ్రార్థించుచుదుశి ♦ ఖామణిమీఁదన్
మనసిజుఁడుమెఱుఁగుచాయల, ననబాణాకత్తిరురుసు ♦ నిన్ బరిపించెన్.

౬౬.

శా. పుల్లెందీవరపత్రనేత్రకచాం ♦ భోజస్ఫురద్వక్రియై
యల్లీలావతియాత్తనెక్కినఁగఁద ♦ ధ్యానాత్తతంబకునా
మల్లధ్వంసివిలోచనద్వయమునా ♦ త్తనైర్విపూర్ణోదయో
ద్యల్లీలన్ వహియించనోడెననన ♦ ర్థస్తేరతన్జొప్పడెన్.

౬౭.

సీ. దందశూకాధీశ ♦ తల్పుఁడొకృష్ణుని, మందానిలములకుఁ ♦ గ్రిందుపఱిచె
రామత్రయావతా ♦ రముగన్నవెన్నుని, నుదుటుకోయిలధాటి ♦ కొచుఁగఁజేసె
గనకాంబరచ్చన్న ♦ గాత్రుఁడొశౌరినీ, కొదమతుమ్మెదలకు ♦ బెదరఁజేసె
సింహికాసుతశిర ♦ శ్చేదియకాయదువద్యు, జాబిల్లికాఁకకు ♦ జడియఁజేసె
గుంభినీభర్తయైనఁ ♦ గ్గోపవిభుని, దనదురసదాడివింటికిఁ ♦ దరలఁజేసె
ననినముల్లోకములనింక ♦ నరసిచూడ, మదనునిభుజాబలమ్మన ♦ కెదురుగలదె. ౬౮.

సీ. కలశాద్ధి నేప్రాద్ధు ♦ నెలకొంటనంటిన, తద్దీప్తి నామేన ♦ ధవళిమలర
దావానలాస్వాద ♦ నాజన్యధూమాంకు, రములనాబల కాంకు ♦ రము సెలంగ
జలరస్థితానేక ♦ జలధులూక్కువ్వుడి, జెమ్మగించినరీతి ♦ స్వేదముబుక
మహితమందరకుభృ ♦ ద్వహనజాతశ్రాంతి, కరణినిట్టూరుపు ♦ గాడ్పులెనగ
నీదృశాస్తక్తిగోపిక ♦ లెచటవిందు, రోయ నెడుభీతిబలెగంప ♦ మొదవ్వుమేన
బంధమోచనదత్తుండు ♦ పంకజాత్ము, డమృతకరముఖిప్రేమబం ♦ ధమునదిగిలె.

వ. ఇవిధంబున ఐసుదేవనందనుండు మందానిలస్యందమానోద్బండ్లక్లాతరమాననుం డగుచు
విరివాదవదహనతాపంబున వివిధప్రకారంబుల వేగుచుండె నంత సక్కడ నవ్వుహీ
సుగుండుచు యదుసార్వభౌమునివలన సంభావనాపూర్వకంబుగా నంపించుకొని యతి
త్వరితగమనంబున విదర్భదేశాభిముఖుం డగుచుఁ గతిపయప్రయాణమ్ములఁ గుండిననగ
రమ్ముఁ జేరె. అంతకమున్న యన్నారీరత్నంబు వృష్టికులరత్నం బగుకృష్ణునకు నిజమనో
రథంబు నెఱుకపఱిచి ప్రయత్నంబునఁ దేటపన్నీట మజ్జనం బొడినట్టాలు నారగించి
సట్టలునుం భావించి యబ్జరేఖయుఁ జకోరాక్షియు నబ్జవదనయు లలితయు రసమంబ
రియు నను ననుంగుఁజెలులు గొలువ నిరుపమానయామవతీరమటకెరిగగణగళదమృతశిత
శీతలకరశిలాతలరచితవిమలవేదికాతలంబున నధివసించి యాత్మగలంబున. 20.

సీ. జననిచేనంపించు ♦ కొనిచన్ననిప్రపుండు, కడుదూరదేశముల్ ♦ గడచుపెట్టు
కడచెఁబోయాయాస ♦ మడరఁగనిలువకే, యూరఁదాద్వారకఁ ♦ జేరుపెట్టు
చేరెఁబోయాశాన ♦ వారిజాసనులకు, దొఱకనిహరికొల్పు ♦ దొఱకుపెట్టు
దొఱకెఁబోగాంభీర్య ♦ ధుర్యుఁడొశౌరిబ్రా, ప్తాణునితోఁబిలిచిమా ♦ టాడుపెట్టు
లాడెఁబోనాదుమదినున్న ♦ యట్టిమమత, నాత్తెనంగీకరించియ ♦ య్యమరపంద్యుఁ
డిటకుఁజను దెంచుపెట్టుమ ♦ దీప్సితంబు, సఫలముగనన్నఁజేకొను ♦ జాడలెట్టు.

గీ. అన్నసభలోననిన్నఁదా ♦ నన్నమాట, విన్నదోడ్తోనెనామది ♦ పేయునైయ్య
లగుచుఁజనకున్నదప్పుడే ♦ యరసి చూడ, ఎజ్రమయమంచుఁజింతింప ♦ వలయునిజము.

క. నాపాలిభాగ్యదేవత, గోపాలునినిటకుఁదెచ్చి ♦ గొనగూర్చు నెదు
ర్యోపారుఁడైనరుక్తికి, బ్రాపైవాఁడెన్నినట్ల ♦ ఫలమిచ్చునొకో. 23.

మ. అనిచింతించుచున వ్వలందికుసుమా ♦ స్త్రాభీలనాపోష్ణత
స్వనదత్యుగ్రశరాళికిఁసుమరసా ♦ స్వాదప్రమాద్యత్సుఫర
న్నినదత్రాసకరాళికిఁవిరహిహృ ♦ న్నిర్భేదనారక్తలో
చనభృతోక్రకలపాళియాళికినిజ ♦ స్వాంతంబుకంపింపుగన్. 24.

చ. నగుడలయూచునుస్సరను ♦ నల్లెసలుంబరికించుమిన్నకే
 బెగడుడపించుఁజేరిచెలి ♦ బిల్వఁగఁబోవుడనంతనంతలా
 మగుడుఁగరారవిందమును ♦ మాటికిఁజెక్కునఁజేర్చునేమిరా
 నగ్ధరయంచుగొంకులల ♦ నామణిచిత్తజమోహమగ్నయై.

౭౫.

గీ. ఇట్లువిరహాగ్నిఁడపియించు ♦ నింతిఁజూచి, యబ్జరేఖాదులైనయ ♦ య్యబలచెలులు
 గుసగుసలఁబోవఁదొణఁగిరి ♦ యసమశరశ, రార్తియోయిదివేరొండొ ♦ యనుచునపుడు.

సీ. మృదుతనూసుమపల్లి ♦ మిగులఁగాఁగఁదొడంగె, నీతైనమైపూత ♦ పేటులెత్తె
 సాగసులేఁజెక్కుల ♦ సుక్కిళ్లుగనుపట్టె, వదనారవిందంబు ♦ వాడుపాటెఁ
 గమ్మచెమ్మటనీరు ♦ గలయనెమ్మైయెబరెవ్వ, నిట్టూర్పుగాట్టులు ♦ మట్టుమీఠె
 నుదిరిచాయలనీను ♦ నొడలువెల్వెలఁబాటె, వెడవెడనెంతేని ♦ వడకుదోఁచె
 నుల్లమునఁజింతలంతంతఁ ♦ బల్లవించె, మనలపైఁగూర్చినానాట ♦ మట్టుపడియె
 కంటిరేచెలులారయా ♦ కాంతయున్న, పితముమనకెల్లఁజూడంగ ♦ వింతయయ్యె.

మ. అనినకొనవ్వుచునబ్జరేఖచెలులా ♦ రానిన్నయిక్కన్నెయి
 వ్వనిపూవుల్ గొనవచ్చివావిలివిరుల్ ♦ వాంఛింపనిట్టూర్పుగా
 డ్వునఁగల్పించుమటంచు నేననఁగఁదో ♦ డ్దొనట్లకావింపయే
 మని నేబల్కుదుదీనియూర్పుసెకలా ♦ హాపెంచెనవ్వావిలికొ.

౭౬.

చ. అనరసమంజరిట్లనువ ♦ యస్యలువింటిరెనిన్నరేయినీ
 కనకలతాంగిమైచెమట ♦ గ్రమ్మనిదేమనియేనువేడఁదా
 నినకరనక్తివాఁగనినుఁ ♦ డేడియనకొశశిఁజూపనిల్పికా
 దననపునంచుబల్కిచను ♦ నంతియకానియెఱుంగదేమియుకొ.

౭౭.

చ. అనినఁజకోరనేత్రయను ♦ నంబుజలోచనలారనిన్ననీ
 కనకనిభాంగినకొబిలిచి ♦ గందముఁబూయుమనంగనేనున
 ట్లనసవరింపమేనిసెక ♦ లకొనునుగందముబీటలెత్తఁజం
 దనమునలందనేరవని ♦ నన్ననుఁగానియెఱుంగదూష్టముకొ.

౭౮.

మ. అననబ్జాస్యయనుకొవయస్యలకునీ ♦ యబ్జాక్షికైసేయుమం
 చిననేసాములవెట్టెతెచ్చిమణిభూ ♦ మనీకముల్బూన్పఁబో
 యిననొండేనియ్యబాటిగామినివియే ♦ మేచెల్లనాసాములా
 చనుమంచాడునుగానినేరదెఱుగకొ ♦ స్వప్రాప్తకార్యోన్నతికొ.

౭౯.

- చ. అనలలితాంగి సెప్పఁజెలు ♦ లారవినుండొకవింతయేనుమ
జ్జనమొనరింపలెమ్మనినఁ ♦ జక్కఁగ సైతమునన్నఁజూడకే
మనసొకచోటదాచుటను ♦ మానినిరోయలచోటికిపుపా
మ్మనియనుఁగానియేఁబలికి ♦ నట్టివింతబెయ్యెఱుంగదింతయున్. ౪౨.
- క. అనియీగతియాతీతతి, వనజేక్షణయన్నరీతి ♦ వాణొనితమలూ
మనమిపుడీకన్నియ నె, మ్మనముంగనకున్నఁగడుప్ర ♦ మాదంబనుచున్. ౪౩
- క. చెంగటికిఁజేరియనిరో, యంగననీవున్నవితిము ♦ సరిసినమాకున్.
వింగడమైనదియున్నతె, అంగెటిఁగించెదవొమమ్ము ♦ తాపిడియెదవొ. ౪౪.
- చ. పలుకవిదేటికేచెలులు ♦ పల్లఱుఁబిల్లి ననొల్ల వేటికే
జలకములాడుమన్నమముఁ ♦ జక్కఁగ సైతముచూడవేటికే
కలపమలందుమన్నమదిఁ ♦ గైకొనవేలభుజింపుమన్నబి
ట్టలిగెదవేలనీచరిత ♦ మక్కటమిక్కిలివింతయయ్యెడిన్. ౪౫.
- క. అటనుటవాఁడెను మొగమును, గటకటపనివాడిగడియ ♦ గడియకుమేనున్
గిటగిటనగుచుఁగృశించెను, జిటిపొటినగవుల్దొఱంగెఁ ♦ జేడ్పడెనెదయున్. ౪౬.
- క. కామినినీవిలులున్కికి, దేమినిమిత్తంబుమేయు ♦ నింతంతటపో
రామిగలవారమనుచు, న్నామదనెన్నెదమునీమ ♦ నంబెటులున్నన్. ౪౭.
- ఉ. మోమఱవాంచియున్నమఱి ♦ ముచ్చటకేనియుఁబల్కుకున్నదృ
క్తామరసంబులందొగరు ♦ దార్కొనఁజూచినఁగేల్విదిర్చినన్
బ్రేమదొఱంగిపల్కినను ♦ బిట్టదలించిత్పణీకరించినన్
భామినిమాకునమ్మికలు ♦ పొటిలనేరపునిన్నఁజూచినన్. ౪౮.
- క. నీవెంతవాఁచిననునీ, భావంబొకకొంతయెఱుంగఁ ♦ బడకుండునలే
జైవాత్మకసమముఖమదె, యావలివనివాడెనేల ♦ యదికనుఁగొనమే. ౪౯.
- సీ. ఊరుపుబలువేడి ♦ మూరఁగఁగమలిన, కరగతాబ్జముచుట ♦ చుటలుదెల్ప
నంతంతకును హెచ్చు ♦ నతనుతాపన్నుర్తి, ననిశంబునెవఁబగ్గు ♦ నదరుదెల్ప
బలుమాఱుచెలిపిల్వఁ ♦ బలుకంగవసపోమి, నరగంటనిచ్చును ♦ త్తరముదెల్ప
నత్యుష్ణబాష్పంబు ♦ లలవోకనొత్తంగఁ, దడిసికందినగుచ్చు ♦ తతులుదెల్ప
నడరునెవ్వగఁబారినుస్సు ♦ రెనుటదెల్ప, భావభవభీతివడినుల్కి ♦ పడుటదెల్ప
దెగువమొమునఁదెచ్చుకోల్ ♦ తెలివిదెల్పఁ, గొమ్మనీయున్కియేమాకు ♦ గుఱుతుగాదె.

- చ. అనవినియబ్బలోచనవ ధి యస్యలనిట్లనులేనిపోనిసం
గనుఁగొనినట్లనాపయినిఁ ధి గల్గఁగమోపెదరక్కలారమీ
మనమునవేడ్కగల్గినను ధి మానినిపేటయొక్కలేదెత
ఘనలకు నేలనాకిటుల ధి జాలియొనర్పఁగఁబాలుమొక్కెదన్. ౯౧.
- గీ. ఎన్నఁదేనియునేపాప ధి మెఱుఁగనట్టి, దానిపైమీరలిటువలె ధి లేనిపోని
కతలుగడియించియారీతిఁ ధి గాకునేయ, మేరయేమీకుఁబోపాండు ధి మెలఁతలార,
క. అనియిట్లాడియూఢాడక, మునుఘనమోహంబురాశి ధి ముంచుకొనఁగఁ
గనుఁగవయించుకమోడ్చుచు, సనితామణిశయ్యమీఁది ధి వ్రాలన్ బెలులున్. ౯౩.
- ఉ. అప్పుకఁబెల్లదీనిహృద ధి యమ్మునుఘైర్వ్యసనిట్లులండు నే
సామ్మసిలంగనంబటముఁ ధి జూచితెమింతియొకానిదీనివా
కృమ్ములలేశమేనియుబ ధి యల్పడెనేవడిలెండుచిత్తజా
స్రమ్ములనింకనేమవునా ధి శైత్యవిధిపడఁదీర్పకుండినన్. ౯౪.
- చ. అనుచుమృణాలనాళతుహి ధి నాంబుయురీఘనసారసారచం
దనకిసలాంబుజస్యజన ధి సవ్యసుమాశయమాధ్వికామలన్
వనితలు దెచ్చియవ్వికచ ధి వారిజలోచనసేదదేర్పలా
చనములొకింతివిచ్చినలు ధి సక్కిగనుంగొనబోటులర్దిలిన్. ౯౫.
- క. ఏమమ్మయద్దుగుమ్మా, యేమెప్పరిమెఱుఁగఁగలవె ధి యిపుడైననయో
మామాటజానిజమయ్యోనె, వానాక్షిరొసలులసట్ల ధి వంచినదగునే. ౯౬.
- గీ. ఎన్నఁదేనియునేపాప ధి మెఱుఁగనట్టి, దానిపైలేనిపోనివి ధి తగగడించి
నట్టివారముగనుకను ధి చ్ఛాదరింప, వైనసేమాయెవఁబుఁజూడ ధి నైనరాదె. ౯౭.
- ఉ. అక్కటలా కమంసుఁబెలు ధి లర్పింజక్కనివానిఁబోరొ
గ్రక్కునహత్తమన్ననుచు ధి కాన్తుక కాన్తుకసాయన హతన్
స్రక్కరొమ్మొక్కరోజెలఁగ ధి జొప్పవఁజేయ, యుకార్యమంచువా
రక్కఱదీర్పరోయెఱుఁగ ధి మమ్మదేలీయిటువొటిపఁచినన్. ౯౮.
- క. వలపెవ్వరియెడలేదా, బులికచరీతలనెవేగె ధి నామాఘోడన్
బలుకకదాఁబాటఁగడియిం, పలుపుట్టుటలైననేమి ధి తలఁకకుమనుచున్. ౯౯.
- సీ. తతనుప్రతాపమ్మా ధి ర్భృతదృగ్గకలలపై, నునుఁబిమ్మివలపేరు ధి ననఁగరాదు
మదనశరాసార ధి మాధితహృస్పరిసిజ, మునఁదుపాఠాంబువుల్ ధి చినుకరాదు

తత్తవిరహాగ్నిసం * తస్మతనూజాతి, వల్లిపైమధువును * బరపరాదు
మోహతమోగస్త * ముఖసుధాకరబింబ, మునఘనసారంబు * నమపరాదు
ప్రకటపులకాంకురానలి * వ్యాజభూమ, గంధోన్మేషువృద్ధయసం * గతమహోగ
భావభవనీతి హూత్రంబు * ప్రజ్వరిల్ల, వెలది నెమ్మేనసురటీల * నిసరరాగు. ౧౦౦.

క. చెలారయువితగతులకొ, మెలనువదన్నునుడటంచు * మెలతలుతమ్మనే
హ్నులు మెలనుగనికరించున, జలహక్కిశైత్యనిధులు * సలిపిరివకుసక. ౧౦౧.

సీ. మహనీనుహిమవారి * మజ్జనంబొనరించి, వెడలత్రొవ్వెడంగురు * వేకుచెరివి
కరములనుమ్మణాల * కడకంఠ్ఠులుపున్ను, ముఖులనుత్తెంబుల * సరులమర్చి
యనటిలేజివురాకు * టంగుపట్టమంగట్టి, గామిగడజెంగావి * గలవరించి
యలికాంఘనసార * తిలకమ్మహావణించి, కలయంగనెమ్మేన * గంధనులది
చువనెత్తాచిదెగల్వ * కొలచికెలనఁ, ననంపన్నీటినీటిగం * త్రపునుమార
మలముకొనుచువజ్రబిల్లి * పుకరాల, కలగుతిన్నిజావిరినెజ్జ * నబలనునిచి.

చ. వనితలుగ్రుచ్చరించుహిమ * వారిసంగింబులొక్కమొత్తమై
కడకనిభాంగియంగమున * కాఁకనింకఁగఁబాటికమ్మజ్జక
గనబడవయ్యెనట్లయగుఁ * గాదెనుహావిరహంబురాశియ
త్యనుపమలీలపొంగునఁట * యందుజోరంబడిమర్ల నెత్తునే. ౧౦౩.

గీ. తరుణియురమునఁగాల్చిన * తారహార, పటచివిరహాగ్ని నోండొండు * పెటిలదొడఁగె
జాగరాహణదీధితి * చ్చటానునిగుడఁ, గారహారాపళివసింపఁ * దరమెచెపుమ.

క. చెలివేలిఁజెరివినచెం, గలనలుగుగుమదనుడెనుపఁ * గావచ్చినను
య్యెలగోలుమాఁకయలుల, గ్రలిక మెలయఁగోధరము * గ్రక్కెడుననఁక.

గీ. విరులపాన్పునఁబొగలాడు * వెలఁదిమేనఁ, గ్రొండెనులసంటినప్రసూన * పుంజమలరె
నాగ్రహవ్యగ్రుండైయద * రంబునేయు, ప్రసవబాణునిసాయక * పాలియనఁగ.

చ. కమలదళాక్షీ మేని నెకఁ * గందినలేజిగురాకు ముగ్గునం
గమిచివంపియంబొకటి * గ్రస్కుననాలుక పొక్కినాచి
విముఖతమెందఁగాంచినను * వేదినపాపఫలంబుతోడువో
నమరె నెనీకటంచనఁగ * నానగజానులకిచ్చఁబ్రాణముల్. ౧౦౪.

సీ. అభిలాషనిచయస * స్యాంకురింబులనంగఁ, బూఁబోణి నెమ్మేన * బాలకలాదశఁ
బులకలైపైరునఁ * గలయంగనించిన, యుదకింబువాన్వేద * ముప్పతిల్లె

స్వేదాంబునిధిఁజూన ♦ చెలఁగుఁజేనంబునాఁ, బూసినగంధంబు ♦ పొంగఁదొణఁగెఁ
 బొంగుగంధపుఁజేలు ♦ మొనులందిరిమ్మద, రుదులనాజాగరా ♦ రుణ్యమడరె
 జాగరాఁగుణదీధితి ♦ చ్చటఁబునర్త, సంఘటితతాపకాప్రకా ♦ శంబుమిగుల
 న్నడరియేప్రాప్తునెడఁబాయ ♦ కలరుచుండ, వెలఁచికుఁగల్వలరమోడ్పు ♦ వీడవయ్యె.
 స్తీ. వితతబ్జాస్పాసార ♦ వృద్ధిదంబయిపట్వి, గనిలంబునానూపు ♦ లతిశయిలైఁ
 జారుతనూలతా ♦ సంజాతయికుశేప్ర, పంపంబునాఁగరో ♦ మాంచమొదవెఁ
 జింతాపయోరాశి ♦ యంతంతకుబికిన, కరణి మైశ్రమవారి ♦ గ్రమ్ముకొనియొ
 నశనుశిలీముఖా ♦ హతికిఁదల్లడమందు, గతిననుక్షణముప్ర ♦ కంపమడరె
 హృదయనిది నాధిగతహృషీ ♦ కేశసేవ, నానువక్తినిబలెనింది ♦ యమ్ములెల్ల
 నిశ్చలతనుండునుననంగ ♦ నివ్వటిలైఁ, బ్రత్యహమ్మునునివ్వెఱ ♦ పాటుచెలికి. ౧౦౯.

మ. జలజాతాహితుఁడాప్రభాతయనిజ ♦ చ్చవ్యగ్నికీలాహతికొ
 నెలతెక వేచుచునంతకుట్టుసురుశో ♦ నీలాబ్జశేత్రకదయకొ
 నిలుపంగానుసురింతపోపజలజా ♦ నీకాళిమోయంగన
 త్సులుజైవాత్మకవక్త్రయంచునునిచెకొ ♦ శ్రోత్రమ్ములందశులకొ. ౧౧౦.

మ. అసుణాబ్జాతనిరీక్షణంబతికులా ♦ యప్రోత్థపత్రిచ్చటా
 గరుదుద్యద్రవగర్జితంబభిపత ♦ త్కంజాతబంధుప్రభా
 పరికీర్ణాంబరిచిత్రమంసలతమో ♦ భద్రచ్చిదాదక్షమై
 హరిణాక్షీహృదయార్తితోఁదొడఁగెఁగ ♦ ల్యద్విపియత్యుగ్రతకొ. ౧౧౧.

శా. నానారక్తపటీవితానధగర ♦ త్నద్యోతయిల్మల్లికా
 సూనతోక్తరకతీక్షణదంష్ట్రయినలి ♦ స్తోమాఖ్యవైపాగ్నిధూ
 మానీకంబునురోదసీబిలముఖి ♦ వ్యాయత్తమజ్జేక్షణా
 ప్రాణస్పర్శనకంపదంబగుచుమ ♦ ధ్యాహ్నిహిదోఁచెకొవడికొ. ౧౧౨.

శా. స్థాయధ్వలకపద్మకంబుభ్రమరీ ♦ పాలీమదాసారమ
 త్యామామస్ఫుటసాంధ్యరాగకుధయి ♦ ద్యతారకాపుష్కర
 ప్రాయఃకీర్ణపయఃకణంబుహృతభా ♦ న్నద్వింబరక్తాబ్జమై
 సాయంభద్రగజంబుచొచ్చికలఁచుకొ ♦ శ్యామామనోనీర్ఘ్రికొ. ౧౧౩.

మ. అలిగానాతిశయంబడంతుననియ ♦ య్యబ్జాక్షివేల్లకి
 కలనాదంబుఘటింపదానమిగులం ♦ గన్పట్టుసౌధస్థలా

కలితస్తంభనముల్ల సత్కిసలయ ♦ గ్రాసాతిమాద్యత్పికా
వలిరంతులో వలవంతగు-ర్వనగుభా ♦ వంబాత్తలో మెచ్చుచున్.

౧౧౪.

చ. నెలతెవిభీతి నైందవమ ♦ చీపరిన్తిరితశాలమానిత

ద్యురిపునీశాలఁబ్రమ ♦ దంబునఁజొచ్చితసంశుమాలికా
జలదవిలోక నృత్యదహి ♦ శత్రుతతింగనిడాఁగఁబోవుచోఁ
దలనరులందుమించుబలు ♦ తాపముచే వెడలున్ దనంతటన్.

౧౧౫.

వ. మఱియు నవ్వైదర్భిసుభ్రూవతంసంబు నిజవయస్య లనుస్యూతంబుగ నవరించువివిధ
శిరోపచారముల నంతంతకు విరహదవదహనభారం బపారం బగుచు విజృంభించు
టయుఁ బంచశరుండు శంబరేక్షణాభిధానసంజనిత సమగ్రతరదురాగ్రహంబునఁ జక్ర
రిపుబింబదంధ సంభావితశాణచక్రంబు నపరాగవిస్ఫులింగంబు నలుగడలం జెదరఁ గైరవ
శీలీముఖంబులు గావించి వంచనం బొంచి పొంచి నిగిడించిన యది యరుంతుదంబు
లగుచు సంగంబునం దాకి వెన్నునం దటాయించినం గనిపించు మొనలచెలావునం
జూపట్టుకుసుమశయ్యావివర్తననిషక్తకళికానికా యంబు వెంబడిం దొరఁగునపరిమితకుసు
మరజస్సమ్మిళితపరిశ్రమనారిపూరింబులు క్రొడగండ్లఁదొరఁగువేడిరక్తధారలతెఱంగునం
దురంగలింప ముహుర్తుహుసుదంచితనిశ్వాసశ్వాసనానుక్షణప్రవర్ధమానభావభవపావక
సముద్భూతమ్ము లగుధూమరేఖాశిఖాకలాపభసితమ్ముల నుల్లసిల్లునిజతాపమేచకితచంద
నానులేపవరసాలకి సలయపిసరఘనసారరేణుమిళితవిరహధవళిమమ్ములతోడి యంగవల్లి
యుల్లసిల్లుటకు సవరించిన దోహదఘామస్తోమంబు ననుకరించుచుఁ గ్రొమ్ముడివీడి
యాక్రీపదంబుగా నిగిడి యెల్లెడల నావరించినచికురనికురంబును ఘనాఘనంబునం
దోచు పృథులకరకానికాయజకణచంచలాకలాపంబులనం దగుపరిపతత్కుసుమ
మాలికాప్రస్ఫుటత్రారహారముక్తాఫలప్రపుల్లహల్లకమల్లికాదామంబు లనునిర్మరనికర
తదుచ్చలత్సలిలశీకరగైరికధాతురేఖాభిరామంబు లగువత్సోరుహత్సోణిధరంబులఁ గనం
బడువైవాలమాలికయను కాళికయందుఁ గ్రందుకొను బలాకశ్రేణిఁగ్రేణిసేయుచు
రాణించు సంచితమృణాలనాళంబుల గముచువేడుక గతాగతంబులు నలుపుమరాళీ
సముదయంబు లుల్లోలకల్లోలంబుగా నుల్లసిల్ల నాయల్లకమహాగ్ధవతరంగంబుల
తెఱంగు నంగీకరింప మాటిమాటికి గాటంబుగా నిగుడుకాటుకకన్నీటిపెల్లువలు పెల్లు
బికి విరహదవదహనపాండరంబు లగుకపోలముకురఫలకంబులందుముక నొక్కుమ్మడిం
గ్రమ్ముకొనుక్రొంబాగలు గగనమధ్యంబునం దనరు నరుణకిరణునివేడిమి వాడఁబాటిన

కుసుమమంజరుల కాలుఁదనోడి నెగయు బంధరడింభంబుల విజృంభణము నెరప
వివిధదశావిశేషంబుల వేగుచున్న సమయంబున. ౧౧౬.

చ. పొలఁతియొక్క పునెంగలవ ఁ పూవులబంతుల కేలఁబూనిక
న్నులఁబలునూలునొత్తుచును ఁ చూల్కొను ప్రేముడిఁగ న్నెలారయీ
కలికిఁనోవ్యధాభరముఁ ఁ గంటిర సేత్రపయోజనిస్సర
స్సలిలకణంబులొర జెడి ఁ చల్లెఁగడుకొ హరినీలరోచులకొ. ౧౧౭.

గీ. అన్నమాత్రాచక్కిణి ఁ కన్నచెఱచి, చూచితనచెలిహరినీల ఁ రోచులనినఁ
బలుకుచెవులకునమృతంబు ఁ గులికినట్టు, లలరినోముననొకకొంత ఁ తెలివిఁజెందె.

క. ఇందివగాక్షులక్తేఱి, నందలునయ్యబలఁజేరి ఁ హర్షమునఁగడుకొ
డొనఁబలునలఁచుండఁగ, మందస్వనలగుచుననిరి ఁ మానినిత్రోడకొ. ౧౧౮.

క. ధీరోహ్తావునీనియ, యారాటముఁజెంద నాయ ఁ మారాక న్నెల్
కూరిమిఁజక్కనిరాసుతుఁ, గోరయొత్తఱములేక ఁ కూడయతనికొ. ౧౧౯.

క. మరుఁడేమిపులఁచు మోలుఁగో, కరకరిపెట్టుటకువాని ఁ కాండములిల నె
వ్వరిదూసిననియనూరక, వెఱచెదవ్రాయుమృయివని ఁ వేకముతెఱఁగే. ౧౨౦.

చ. మంజదశేక్షణంకుద్విజ ఁ వయ్యనిచేభవదీయవృత్తిముకొ
వినిఁదియాదిగామగుని ఁ వీరకఁదపింపకయుండులెట్లుని
న్దినిశిశరములేయుచును ఁ నిర్దియుఁడొనుమసాయుకుండువే
యునునన నేలనాహరిని ఁ యుయ్యలనూఁచుచుజోలవాడునే. ౧౨౧.

గీ. అనివఁక్కిణిమీరన్న ఁ యర్థమెల్ల, నిజముచెలులారవానియా ఁ రజమువిన్న
కన్నెయెవ్వతెచికాకు ఁ గాకయుండుఁ, గొన్ననలకునుజెన్నెల ఁ చిన్నెలకును.

క. యగుకులతిలకునిజగతికొ, మదనజనియఁడఁగవిందు ఁ మాటికినేడ
ట్టిదయయ్యె నేమిదెల్పుదు, పృథియేశ్వరుసంజ్ఞయింత ఁ యంచుటకతనకొ. ౧౨౨.

ఉ. ద్వారక కేగి భూసురుఁడు ఁ తత్పరతకొ నాదుదంతమంతయుకొ
శౌంకిఁదెల్పనాతఁడును ఁ సత్పరతకొ జను దెంచునంచుమీ
రారసియుండియుకొ దెలియ ఁ నట్లువచిఁచెదిరింతకాకయె
వ్వగు నెఱుంగి నేయతఁడు ఁ వారిజనేత్రలనేచుచెయ్యుచుల్. ౧౨౩.

గీ. తనదువత్సస్థలంబుపా ఁ యనిపయోధి, కన్యనటుఁగ్రోచితాపరి ఁ గానిరూపు
దాల్చి భూదేవివెన్నునఁ ఁ దాల్చితెచ్చె, గూర్గణియింపమికినిది ఁ గుఱుతుగాదె.

క. విమలవ్రతకంచుకిములు, తెమలకదననచనములక ♦ ధీనలగునటుల్

ధ్రుమయించితిపురదానవ, కమలపిలోచనలనెల్ల ♦ గలఁపఁడెమువలక. ౧౨౭.

క. ప్రాగ్రూపంబునరామో, విగ్రహవాకధర్మయనఁగ ♦ వెలసియుమానుము

న్నగ్రతఁదునుమఁడెపుధులత, రాగ్రహమునఁదాటకాని ♦ శాటవధూటిక. ౧౨౮.

చ. అవనితనూజపైఁగదిసె ♦ నం-చొక నేరముమోపిరక్కసిం

గవయఁదలంచుదానినవు ♦ గాదినక్కిబజీతుసేసెనో

కువలయనేత్రలారతన ♦ కూర్చినిజంబగునేనిసీతన

త్యవిరిళవన్యలకవిడువ ♦ నానలియఁడెంచుగ్రదౌహృదక. ౧౨౯.

మ. మృషగాదోచెఁబారినాపలుకులీ ♦ కృష్ణుండుస్తన్యంబునక

దృషదీర్పంజనుదెంచుపూతనన్యథా ♦ హింసించెఁబ్రాగ్వాసనక

విషమిచ్చినవారిఁజంపుటచితం ♦ బేకాదెయన్మట్టివో

విషరాసుల్నిజకుక్షీనుండనకటా ♦ వ్రేగేవిషంబింతయుక. ౧౩౦.

చ. మగలగణింపకందలుచు ♦ మాటల నెంచకయన్నదమ్ములక

దగదననోహటింపకయుఁ ♦ దన్వరియించినఘోషసంస్థల

మగువలఁబాసివచ్చియొక ♦ మాటుతెలంపఁడటన్నస్త్రీలపైఁ

దగులునుగూర్చియుంగలదె ♦ తామరనేక్షణలారవానికిక. ౧౩౧.

స్త్రీ. అతనిమనోవీధి ♦ నవతరించుటఁగదా, విశదర్శకినింత ♦ వేడిగల్గె

నతినికొమారుఁడై ♦ యతిశయించుటఁగదా, మారుఁడెకవిఖ్యాతి ♦ మరునకొదవె

నతనినెఱ్ఱెయిచాయ ♦ ననుకరించుటఁగదా, యతిశలీయుఖసంజ్ఞ ♦ నతిశయిల్లె

నాతనినామధే ♦ యయవహించుటఁగదా, మలసెవైశాఖాఖ్య ♦ మాధవునకు

నతనికేతువునకుభృత్య ♦ లగుటఁగాదె, శారికాకీరసితగగు ♦ చ్చక్రచయము

లకటకుటిలాలకలకుబా ♦ ధకములయ్యె, వింతలేవానిచెద్దుగను ♦ ల్వెలఁదలార.

ప. అని యితైఱంగు నమ్మత్తకాశిని చిత్తజావేశంబునం జేసి యుపాలంభదంభయననం

భోజలోచనుని సారెసారెకు సంస్కరించుచు నముద్రమధ్యగతుం డగునిజమనోవల్ల

భుని వెదకవలయు ననుకుతూహలంబునంబరె సారెసారెకు నపారవిహహపారా నారం

బున మునుంగుచు సభీజనపునఁపునారదితవివిగ్నశైత్ర్యోపచారంబులఁ గొంతకొంత

పారంబు నొందుచున్న సమయంబున సభీజనంబు లెంతప్రయత్నం బొచరించియు న

క్కాంతారత్నంబు ముఖోల్లాసంబు పడయంజాలమిఁ బరస్పరాననాపలోకంబులు

నెరపుచు వనవిహారంబునంగాని దీనిమనంబునంగల వనట దీటదని నిశ్చయించి య
య్యించుఁబోణిం గనుంగొని యిట్లనిరి. ౧౩౩.

ఉ. హల్లకపాణినీవిటుల ♦ హర్షిశముందుదలేనిదారుణా
యల్లకవేదనాగరిమ ♦ నార్తివహించెదవేలయమ్మనీ
యుల్లయుపల్లవింపనిక ♦ టోపవనాంతరవీధులందురం
జిల్లునికుంజవాటములు ♦ చేరినయూటగల్గునచ్చటన్. ౧౩౪.

క. అనియిట్లునిన్నపించిన, ఘనసన్నిభవేణియపుడు ♦ కంజదళాత్ముల్
దనుఁగొల్పవనికిరిగెన్, మనమునఁగలవంతకొంత ♦ మట్టుపడంగన్. ౧౩౫.

సీ. బహువిరహోద్భూత ♦ పాండురాగద్యుతుల్, కంజాతసాయకు ♦ గర్వమడఁప
విప్రస్తకబరీన ♦ వీననీరదపజ్జి, మదమరాశశ్రేణి ♦ యుదుటుమాన్వ
జాగరారుణదీప్తి ♦ సారెచకోరాక్షి, మానితౌద్ధత్యంబు ♦ మట్టుపటప
ముహురుదంచద్గాఢ ♦ మోహతమస్మాస్ఫర్తి, కోకలోకంబుఁజీ ♦ కాకుసేయ
ఘనతిరవియోగయోగసం ♦ జనితగతులె, యడరియారీతిసాహాయ్య ♦ మాచరింపఁ
జిత్తమునఁగొంతయూట ♦ చెందియబల, యలసగతిఁబూనివనవీధి ♦ కరిగెనపుడు

క. చెలులంతనతులనంభ్రమ, కలనన్జెంగటికిఁజేరి ♦ కమనీయవనీ
విలసనములుచతురోక్తులు, దెలుపుచునిట్లనిరియలస ♦ తీమణితోడన్. ౧౩౬

సీ. చాంపేయసుమరజ ♦ శ్చామికరాంబర, ప్రభలునల్లిక్కులఁ ♦ బరిధవిల్ల
బలభిన్నణిశ్యామ ♦ వనకదంబనిజాంగ, కాంతులెల్లెడలను ♦ గ్రమ్ముకొనఁగ
బంధూకసుమపూజ ♦ బంధురద్యుతిపూర, కౌస్తుభచ్ఛాయలు ♦ కలయఁబర్వ
మలయానిలాపూర్వ ♦ మాణవేణుధ్వని, మురళీనినాదంబు ♦ మురువుదెలుపఁ
బ్రకటవనవాసనిశ్చలా ♦ వికలహృదయ, శుకముఖానేకసద్విజ ♦ స్తూయమానుఁ
డగుచునిత్తతినీరాక ♦ కలరియెదురు, చూచుచుండెడుమాధవు ♦ సాబగుకంటె.

చ. పరభృతవృత్తిచేఁబెరిగి ♦ పాటలలోచనదీప్తినిష్పలన్
గురియుచుఁగాలమూర్తియనఁ ♦ గ్రూరతఁజెందుపికంబుగానలోఁ
దిరుగుచుఁబల్లవాశనతఁ ♦ దీవ్రతపంబిటులెంతచేసినన్
గరివరయాననీమధుర ♦ కంఠనినాదముఁజెందనేర్చునే. ౧౩౭

చ. కమలదళాయత్నాక్షియిదె ♦ కంటివెయికమనీయపుష్పలి
ట్సుముదయచాతకప్రమద ♦ సంఘటకంబగుతేనెవానభూ

జములను మేఘముల్ గురియఁ ♦ జాల్పుగఁబండితనంతప్రీలుదా
డిమఘలబీజపాళిప్రక ♦ టింఁచెసురేశ్వరచాపసంపదన్.

౧౪౦.

చ. కనుఁగొనుమబ్బనేత్రయల ♦ కామినిక్రొవ్విరితీవెయ్యయ్యెలన్
మునుకొనినిల్చిపాదముల ♦ ముందరిభూజముఁదాఁచినంతఁగ్రొ
న్ననలచటన్ జనించియరు ♦ ఇద్యుతితానెవెలారౌఁదత్పదా
గ్రనిహతిఁగ్రొత్తనెత్తురులు ♦ గ్రక్కెడుకైవడిఁగాననన్దలిన్.

౧౪౧.

సీ. చలువగొజ్జఁగినీట ♦ జలకమ్మునవరించి, తెలిదమ్మిఁజేకుపా ♦ త్తులీగదించి
కొమరారుకుసుమగు ♦ చ్చములనువెలిగ్రమ్ము, మధురనన్దనన్యంబు ♦ మమతనొసఁగి
తెమ్మెరచేనూఁగు ♦ తీవెనున్దొట్లలో, నెయ్యనఁజిగురాకు ♦ శయ్యనునిచి
చెవులకునింపైన ♦ చిటుతతుమ్మెదపిండు, రొదపేరిజోలల ♦ ముదమొనర్చి
ప్రేమమునఁగాననెందిర ♦ పెనుపమరుఁడు, ప్రొద్దుప్రొద్దుకునభివృద్ధి ♦ పొందియపుడె
పచ్చవిలువూనివిరహుల ♦ భంగపటుప, దండువెడలెడుఁగంటెవే ♦ దండగమన.

క. అనివనవైభవమీగతి, వనజేక్షణకెఱుఁగఁదెల్పి ♦ వనితామణుల

త్యనుపమలీలాగతిఁజే, కొనియటచనిరపుడువిరులు ♦ గోయఁగవేడ్కన్. ౧౪౨.

సీ. మధురసాస్వాదాతి ♦ మత్తాళిపజ్జితో, వేణీభరంబులు ♦ వీయమందఁ
గుంజసంఘస్ఫుట ♦ తుక్కుసుమవాసనలతో, గాత్రసౌరభ్యంబు ♦ కలయఁబర్వి
బహుతరవల్లరీ ♦ పల్లవావళులతో, లలితాంగులీశ్రేణి ♦ చెలిమినేయఁ
గలితనప్తచ్ఛద ♦ కదలికాతరులతో, మహితోరుకాండముల్ ♦ మైత్రినెరప
మదమరాళనినాదసం ♦ పదలతోడ, మంజుమంజీరనినదంబు ♦ మాటుమలయ
వనరమానవ్యసారూప్య ♦ మునఁజెలంగి, వారిరుహనేత్రలందఱుఁ ♦ గేరినగుచు.

క. నవనవరసాలమ్మదుప, ల్లవలవనస్ఫుటనినాద ♦ లలితపరభృతో

త్యవకరనిస్వనమాధురి, దవలెడువచనములుమెఱయఁ ♦ దరుణులువరుసన్. ౧౪౩.

రగడ. మగువక్రొవ్విరులు ♦ మాటకుమాటకు, మగఁటిమిసూపెదు ♦ మాటకుమాటకుఁ
జెలియపల్కుసుధ ♦ చిలుకకుచిలుకకు, చెలఁగురోసమీ ♦ చిలుకకుఁజిలుకకు
తరుణీమయూరముఁ ♦ దఱుమకుతఱుమకు, వరణీయంబిది ♦ వనజాతరమకు
పాలఁతిక్రోవలను ♦ బొగడకుపొగడకు, తులరాదిదిమన ♦ తోపులపొగడకు
బోటిమాటికిటఁ ♦ జూడకుచూడకు, నూటిగాదుచెలి ♦ సుఖనముచూడకు
పడఁతికోకములఁ ♦ బట్టకుపట్టకు, మెడనెడఁదిరిగెడు ♦ నివితమపొట్టకు

ఇంతిదూరమింక ♦ నేగకు మేగకు, మెంతలోఁతొయిది ♦ యీతకువీఁగకు
 చెలువచిల్కగమిం ♦ జెనకకుచెనకకు, మలిగినబాధక ♦ మదియేవెనకకు
 మెలఁతభీతిచే ♦ మెదలకుమెదలకు, మెలమినివలఁగొను ♦ నీతు మ్మెదలకుఁ
 దొయ్యలిబినములఁ ♦ ద్రుంచకుత్రుంచకు, మెయ్యెడజీవన ♦ మీకడ సెంచకు
 వెల్లడిపంతమును ♦ విడువకువిడువకు, మలఁతిగాదెనీ ♦ యంతటిప్రోడకు
 చెలియపువుఁబొదరుఁ ♦ జేరకుచేరకు, మఱులుపొంచినవి ♦ యవిగోచూఱకు
 బిత్తరిగోసముఁ ♦ బెంచకు పెంచకు, మిత్తటిరిమ్మి ♦ యీపొదపంచకుఁ
 గోమలిజాజులు ♦ గోయకుగోయకు, కాముఁడుదిగిరాఁ ♦ గలయదిచేయకు
 సుదతిరాఁగదే ♦ చూతముచూతము, మదశుక మెదిరిన ♦ మనకువిఘాతము
 తోయజముఖియిటఁ ♦ గ్రుళ్లకుత్రుళ్లకు, మేయెడమెత్తురె ♦ యీవడిసుళ్లకుఁ
 గొమ్మకోయిలకుఁ ♦ గొంకకుగొంకకు, మమ్మచెల్లరా ♦ దదినీవంకకు
 నాతికనీనిక ♦ నమ్మకునమ్మకు, మీతటిపొంచిన ♦ దీగజనిమ్మకు
 ముదితచిగురులివి ♦ ముట్టకుముట్టకు, కొదరుగోసమీ ♦ కోయిలఁదిట్టకు
 వెలయందినదీ ♦ విడువకువిడువకు, తొలుతటివలెవ ♦ త్తునెనీగొడవకు. ౧౮౬.

చ. అనిలలితాంగులత్తఱిస ♦ మంచితసౌరభవైభవంబునం

దనరెడువానిఁదుమ్మెదల ♦ తండముచేఁగసిగందకెంతయున్

గనఁబడువానిఁదేనియల ♦ కమ్మదనమ్ములఁబ్రానివానిఁగ్రొ

న్ననలొకకొన్నిఁగూరిచియ ♦ నంగునిపూజకునేర్పరించుచున్.

౧౮౭

సీ. తెలివిరి మొగ్గనే ♦ వళములచెలువంబు, హురుమంజిముత్తైంపు ♦ సరులఁదెగడఁ

దళుకొత్తుమైదీవ ♦ నలముపుప్పొడిచాయ, తాఁగందపొడియం ♦ దముహసింప

రంగారుతలిరాకు ♦ టంగదట్టపునిగ్గు, చెంగావిపావడ ♦ సిరివహింపఁ

గమ్మగేదఁగితేకు ♦ కమ్మయ్యోయ్యారమ్ము, కనకతాటంకయు ♦ గ్గంబుగెలువ

వనజముఖులెల్లబహువిధ ♦ వనవిహార, హారలీలావిశేషప్ర ♦ చారగతులె

యమరఁజేయనిసింగార ♦ మగుచుఁదనర, నతనునిజయేందిరలమాట్కి ♦ నలరిరపుడఁ

క. సల్లలితవకుళముకుళో, ద్వేల్లితమకరందహీన ♦ విహ్వలమధులి

ట్లల్లజగరుదాస్ఫాలన, హల్లోహలమగుచుశీత ♦ లానిలమొలయన్.

౧౮౮

గీ. చానలీరీలిఁబుస్సాప ♦ చయవినోద, జనితమగుశ్రాంతిదీఱంగ ♦ జలవిహార

కాంక్షలిగురొత్తఁజనిచని ♦ కాంచిరెదుట, శ్రీకరంబగునొక్కప ♦ ద్దాకరంబు.

వ. ఇత్యైఱంగున న య్యంగ నారత్నంబులు తమకురంగటం దనకుసరోవరంబునుం గనుం
గొని యభంగురసముత్తుంగతరంగమాలికాడోలికాకేళికాదరంబునఁ బొంగుసలిలాధి
దేవత యుపరివిస్సమరచలదరుణకమలమంజుమంజీరశింజారవంబుల సామంజస్యంబు
నెరపు హంసకులక్రేంకారనాదంబులకు మోదంబుఁ జెందుచు, నిజాగమనసంభ్రమ
కుతూహలంబులఁ గాసారకమలామణి తమైదుర్దౌనుమార్గంబునఁ గలయ నెల్లెడఁ బన్ని
దట్టంబుగాఁ జిలికి వెలిపట్టుపావడలు పటచెనోయన సంతతసమంతతస్తంతనృమాన
మృగులపవమాననూణవకవికీర్య మాణశిశిరసలిలకణధవళసరసీరుహపలాశనివహంబులకు
నిష్వేరఁగుఁజెందుచు, విమల సలిలాంతరాళంబునం దోచునిజబింబంబులసంరంభంబున
సంభోరుహాకరరమారమణి తనదునెచ్చెలులం బనిచి మధ్యవినిహితదీపంబు లగుమర
కతపాత్రికల హరితు లెత్తించెనోయన నితస్తతశ్చలనపరజలవిహంగమచలాచలనళినీ
పలాశసంసక్తరక్తారవిందంబులం గనుంగొని డెందంబులందు నానందంబు నొందుచుఁ,
జీనాంబరంబులు ననూనమణిమయాభరణంబు లుజ్జగించి క్రమక్రమంబున వజ్రోపల
నిర్మితంబు లగుసోపానమార్గంబుల జలంబు సాచ్చి వివిధవిహారణచాతుర్యంబు మెఱ
యింపం గడంగి రట్టియెడ.

౧౫౧.

లయగ్రాహి.

ఓలయనుచున్నునిఁగి ♦ నేలఁగనుచున్ మగుడఁ, దేలినగుచున్ మఱిమ ♦ రాళికలవెంటన్
బాళిఁజనిపట్టుచును ♦ హాళిగిలకొట్టుచుని, జాలితతిఁదట్టుచును ♦ గేలుగొనియండల్
జాలుగొనఁజల్లుచును ♦ మేలుకనిత్రుళ్లుచును, వేళముగమళ్లుచును ♦ లోలతనుదీప్తిన్
బాలకడలిన్ బొడము ♦ బాలికలపోలికకుఁ, జాలిజలకేళిఁగని ♦ రాలలనలెంతన్.

చ. నలినములుంబ్రసన్న వద ♦ నమ్ములునైవలముల్ శిరోజముల్
కలికిమెఱంగుబేడినలు ♦ కన్నులుఁదామరతూండ్లుబాహువుల్
దెలియఁగరాకయేకమయి ♦ తేజరిలన్ సలిలాంతరస్థితన్
బలుమఱుఁజూడఁబద్ధినులు ♦ పద్ధినులట్లచెలంగిరయ్యెడన్.

౧౫౩.

చ. వనరుహనిస్సరస్తధువ ♦ వారణఁగ్రోలుమిళిందమాలికం
గనియొకబోటిపంకరుహ ♦ కర్ణికవైవఁగనగ్రభాగభా
జనమధుపంబుచేరెసిత ♦ సారసమున్ హరిచక్రధారచేఁ
దునిసినరాహుమస్తకము ♦ తోడ నెచంద్రుగ్రసించు కైవడిన్.

౧౫౪.

ఉ. మొత్తముగూడికామినులు ♦ మోముననీరముఁబెల్లుచల్లఁగాఁ
గుత్తుకబంటినీటికొక ♦ గుబ్బెతవేచనినిల్చియుండఁద

శ్లో-తైదదీయవక్త్రముమ ♦ హోజ్జ్వలనైజవిలాససౌష్ఠవం
బెత్తివవేడ్కగన్తైనజ ♦ లేందిరయెత్తినదర్పణంబనన్.

౧౫౫.

శా. నారీరత్న మొకర్తునీటగనుమీ ♦ నద్వంద్వమున్ బట్టవే
నీరంబంజలి నెత్తియందుగననా ♦ నేత్రద్వయిం గాంచియం
దారుగధస్థితిజ్జిక్కెనంచుదరిదా ♦ యంబోయితాజల్లిత
స్తీరంబందవిలేక యుండుటకుజెం ♦ దెన్నివ్వెఱన్తుగ్గతన్.

౧౫౬.

క. బాలామణులీగతిజల, కేలిన్ బాళింఘటించి ♦ కిలకిలనగుచున్
జాలించితటముజేరిరి, సోలెన్ సోలుచునుభోజ ♦ సుతయున్ దామున్.

౧౫౭.

క. చిలుకలకొలుకులురుక్మిణి, కలకలతడియొత్తిచిత్రి ♦ తాంబరభూషణ్
కలపముఘటించిమఱియా, లలనానుమతమునదార ♦ లంకృతలగుచున్.

౧౫౮.

గీ. భోజసుతకోరినట్లయం ♦ భోజనయను, వేగమునగూర్చుబోలుపూ ♦ వింటివేల్పు
నెలమిమీఱంగఁబూజింప ♦ వలయుననుచు, దనరుపూజోపకరణమున్ ♦ గొనుచునపుడ

సీ. నెమ్మాముజాబిల్లి ♦ నిగ్గువెన్నెలతేట, గఱగెడు నెలరాల ♦ దరులదొరగు
తెలినీట నెనసిన ♦ యలరుజేనియవాక, క్రేవలనలరులే ♦ మావిగుమురు
చలువలంబెరిగిన ♦ వలికప్రపుటనంటి, చెంగటదనరుగొ ♦ జ్జంగిపొదల
నల్లినద్రాక్షుల ♦ నలమినవిరవాది, తీవెలకిరవైన ♦ క్రోవికలనఁ
గ్రమ్మనేలకిజొంపపు ♦ ముమ్మరమ్మ, తెమ్మకిమ్మగుపొగడపూ ♦ రెమ్మనలగు
కమ్మతావులయొమ్మనఁ ♦ జిమ్మిరేగి, వచ్చుతెమ్మెరవేడుక ♦ లిచ్చుచోట.

౧౬౦

శా. చల్లనికమ్మతావివెద ♦ చల్లగఁజూల్కురువేరునెజ్జలోఁ
బల్లవతల్లజప్రకర ♦ భద్రవిత్తర్దికదీర్చియందుపై
మొల్లలపాన్పుతమ్మివిరి ♦ ముద్దియగద్దియయందుమీదభా
సిల్లినమర్చిప్రోడలగు ♦ చెల్వలుమేల్వెలిదమ్మితేకునన్.

౧౬౧

సీ. కామినీశ్లేషనం ♦ గతకుంకుమరసంబు, మేలుచందురుకావి ♦ చేలగాఁగ
భామినీపరికీర్ణ ♦ పటవానిమునదోచు, శశపదాల్ముత్యాల ♦ సరులుగాఁగఁ
బ్రియమోవితేనియల్ ♦ నయముతోఁగ్రోలుట, నవకృతవీరపా ♦ ణంబుగాఁగ
దయిత్వార్పితాధర ♦ దంతక్షతములొడు, కఱచినఁజెందుప ♦ ల్లంట్లుగాఁగఁ
బ్రేయసీహాసపూర్వక ♦ ల్పితమనోజ్ఞ, ఘనతరాశ్లేషదృఢవేణి ♦ కాప్రహార
లాంఛనమ్ములుసరిపెన ♦ ల్లాగమిగుల, వీరశృంగారములజాల ♦ వెలయులీల,

గీ. హరువుమీఱమరులిఖించి ♦ యచటనుంచి, యతనికెలఁకులశుకశారి ♦ కాళిమలయ
పవనశరధరమాధవ ♦ పరభృతముల, వరుసలేజివురాకుల ♦ వ్రాసియునిచి. ౧౬౩.

క. అలరువిలుదాల్పువేల్పున, కలరుంబోడులుసమంచి ♦ తాగమలీలా
కలితమతులగుచుఁబూజల్, సలిపిరికృతహోడహోప ♦ చారశ్రీలక్. ౧౬౪.

క. జలజాక్షులురుక్తిణిచేఁ, జిలుకపరాణీవయాళి ♦ జేజేదొరక
ర్శిలిమీఱవిరులదోయిలి, యలవఱచిరిభక్తివిరచి ♦ తాంజలులగుచున్. ౧౬౫.

క. పలువగలనభినుతించిరి, చలసాదికగీరసాది ♦ సరసద్రాక్షా ..
ఫలలితమధురగుణసం, కలితశుకీవచనరచన ♦ గడలుకొనంగన్. ౧౬౬.

శా. శ్రీనాథుండటతండ్రితల్లియటల ♦ క్షీకాంతవాగీశ్వరే
శానేంద్రుల్భవదీయభృత్యులటనీ ♦ సామర్థ్యమెవ్వారికిన్
గానకరాదటయిట్టినిన్నుబొగడన్ ♦ గాంతాజనుల్శక్తులే
మీనాంకానిరుపాధినత్కరుణనీ ♦ మీనేక్షణంబ్రోవుమీ. ౧౬౭.

క. పలుదెఱఁగులనీశరములు, తలపైధరియింపకుండు ♦ దైవముగలదే
చెలులనఁగనెంతవారలు, తలఁకకనీయాజ్ఞఁగడవఁ ♦ వామరసాస్త్రా. ౧౬౮.

మ. అవికారంబమలంబమేయమనఘం ♦ బవ్యక్తమాత్మస్థితి
ప్రవణంబాగమవేద్యమైతగుపర ♦ బ్రహ్మాంబునీచేఁబ్రకృ
త్యవియుక్తంబయిలోకసృష్టికలనన్ ♦ బ్రాపించెనానిందిరా
ధవగౌరీపతిభారతీశ్వరులకృ ♦ త్యంబెన్నఁగానేటికిన్. ౧౬౯.

క. దితిజపురహృతికివిశిఖా, కృతియైహరినిన్సహాయ ♦ మెంచన్వినమే
అతిశయతేతనుజాత్రో, వితరన్కళిన్నిజేన ♦ విభవేనయనన్. ౧౭౦.

శా. సూనంబుల్బలువిల్లునుంగుఁజెలియున్ ♦ సూనాకరుండస్త్రీసుల్
సూనంబుల్శితఖడ్గమున్గవచమున్ ♦ సూనంబులిట్లున్నచో
నీనానావిధసూనజాలములునీ ♦ కేమిచ్చిప్రార్థించుటల్
భానోర్దీపసమర్పణంబనిదయం ♦ భావింపుమజ్జాంబకా. ౧౭౧.

మ. మునిపత్నీహననంబుఁజేసినఁగదా ♦ ముగ్ధానలోమాధవుం
డనుఁగున్నెచ్చిలిఁబాసిదుఃఖములపా ♦ లైయుండుటల్కావునన్
వనజాక్షుల్దయనీయలీవునుదయన్ ♦ వామాక్షులంబ్రోచినన్
జనసంస్తుత్యశుభంబులౌవనరమా ♦ సాంగత్యమామాధవా. ౧౭౨.

- శా. క్షీరాంభోనిధిజన్మభూమివిబుధ ♦ శ్రేణీ సముజ్జీవనం
 బారూఢస్థితిసీనుచర్యతగని ♦ త్యావాసమున్ సర్వలూ
 కారాధ్యుండగునీశుమాళిజగదా ♦ హ్లాదప్రదంబెన్నఁగా
 నీరూపంబటుకానఁగావుమిఁకనీ ♦ నీలాబ్జ నేత్రకౌశళీ. ౧౭౩.
- క. దక్షిణభూభృజ్జననము, నీక్షితిలోనీకుఁజెలికి ♦ నేకంబగుటన్
 రక్షింపుమునీచెలియలి, దాక్షిణ్యంబాత్తమిగులఁ ♦ దగునునమీరా. ౧౭౪.
- క. అనియిట్లుచెలియలందఱు, వనజాస్త్రినిఁదత్సమీప ♦ వర్తులమాధ్వీ
 పనితరమణీయసూక్తుల, వినుతులుగావింపనపుడు ♦ విస్ఫుటలీలన్. ౧౭౫.
- క. మాంగలికసూచకానే, కాంగికసునిమిత్తగతుల ♦ నండజనికరా
 భంగురవాగీరితములు, సంగనకెఱిఁగించెనీప్పి ♦ తార్థావాప్తిన్. ౧౭౬.
- ఉ. అత్తటిభాగ్యదేవతత ♦ సంతటసన్నిధిసేయురీతివి
 ప్రోత్తముఁడందురాఁగనిమ ♦ హృత్పలపత్రవిశాలనేత్రప
 ల్కాత్తుముదంబుతోఁబులక ♦ లొక్కటఁజెక్కులఁచిక్కటిల్లఁగాఁ
 జిత్తరుబొమ్మనాఁగనిలి ♦ చెకఁజెలియించుకవిస్తయంబుగన్. ౧౭౭.
- గీ. చెలియలంభోజదళనేత్ర ♦ చెంతఁజేరి, యిటకువచ్చినయొజ్జల ♦ కింపుదనర
 నతియొనర్పకయుండఁగ ♦ నతివతగునె, యనఁగరుక్మిణియెదురేగి ♦ యతిముదమున.
- క. భూదేవకులొత్తంసుని, పాదాంభోజములకెరఁగ ♦ బ్రాహ్మణుఁడంతన్
 సాదరముగఁజెలిఁగనుఁగొని, మోదముతోననియెనగవు ♦ మోమునఁదొలకన్.
- గీ. ఆతివనీకుమనూరథా ♦ వాప్తిరస్త, టంచుదీవనయొసఁగియో ♦ యంబుసాక్షి
 నీదుకోరుక్కులుఫలియించె ♦ నిక్కమిపుడు, చింతనందకయూఱటఁ ♦ జెందవమ్మ.
- క. అనిపలుకునంతనటకును, మనుజేశ్వరురాణివచ్చి ♦ ఘ్నాదేవునకున్
 వినతియొనర్పఁగనతఁడును, ననఁబోణిన్జూచిపలికె ♦ నవ్యమృదూక్తిన్. ౧౭౮.
- సీ. భవదనుజ్ఞనుజేసి ♦ ద్వారకకేఁజని, కమలలోచనుసము ♦ ఖంబుచేరి
 బాలాలలామంబు ♦ భావాబులొనెంచి, యున్నట్టివిధముఁద ♦ దుచితలీల
 ధరణీశుఁడీవును ♦ దలఁచినచందంబు, నట్టికార్యమునకు ♦ సంతరాయ
 మగునట్లుగారుక్మి ♦ యంతరంగంబునఁ, జింతించియున్నదు ♦ శ్చేష్టితంబు
 విన్నవించినదైత్యారి ♦ వినిప్రమోద, కలితమానసుఁడగుచుశృం ♦ గారవీర
 రసములొక్కటమదిలోనఁ ♦ గ్రమ్ముకొనఁగ, వదనముననవ్వుదొలకంగఁ ♦ బలికెనతివ.
- మ. కరసజ్జీకృతశార్దూచాపవిలస ♦ త్కండప్రకాండాహతిన్
 స్వరునిర్భిన్నగిరీంద్రబృందముగతిన్ ♦ వైరికౌశరంబొక్కటం

ధరణింగూలఁగఁజేసిబల్చినిసుధం ♦ దాన్యుండువేతెచ్చిన

ట్లరవిందాస్యను దెత్తుభూతలసుప ♦ ర్వానీకచూడామణీ.

౧౮౩.

గీ. పురము వెలువడిరాకన్నె ♦ గిరితనూజ, కధికభక్తినిమ్రొక్కంగ ♦ నరుగుదేర

నటకు నేవచ్చికూడిన ♦ యవనిపతులు, పెరఁగుపడిచూడఁగొనివత్తు ♦ విమలచరిత.

క. అనిపలికెఁగాననింతట, వనజేక్షణుఁడిటకువచ్చి ♦ వారిజసేత్రక

దనయరదముపైనిడికొని, చనుటకుసందియములేదు ♦ సామజగమనా.

౧౮౪.

వ. ఇట్లు పలికినమహీసురోత్తంసునకు సభక్తికంబుగా నయ్యిందువదనలందఱును బునః

పునఃప్రణామంబు లాచరించి నీయట్టి హితబంధుండు గలుగుటంజేసికదా మా చెలియ

కోరినకోర్కు లీడేరె నని పలుమరును వినుతులు గావించె నంత భోజభూపతిదేవి

రుక్మిణిం చోడ్చొని యంతఃపురంబునకుఁ జని భూసురునివలనవినినవృత్తాంతంబంతయు

మహీపతి కెఱింగించిన నతండునుం బ్రమోదభరితాంతరంగుం డగుచును మఱునాఁడు

స్వయంవరాస్థానంబునకు సకలరాజలోకంబును వచ్చునట్లుగా నియమించి కుతూ

హలంబున నుండె ననిన శుకమహాయోగిం గనుంగొని యప్పరిక్షిన్నపాలుండు

నవ్వలివృత్తాంతంబు నానతీయవలయునని యడిగిన.

౧౮౫.

మ. శ్రితరక్షైకపరాపరావరసమ ♦ తేనూమహాత్మాసిని

ర్జితదైత్యప్రకరాకరాకరమహా ♦ ర్చిసాస్పరచక్రత్వరా

హృతనక్రప్రవరాదరాదరమహా ♦ గ్రీవాబ్ధిరాట్కన్యకా

రతికృత్కేశిధరాధరాధరభృతి ♦ ప్రాథప్రదాంభశ్చరా.

౧౮౬.

క. నాగేంద్రధ్వజసేనా, భోగమహావిపినహవ్య ♦ భుగ్దృష్టాలా

భాగవతసతతనినుతయ, శోగంగార్ఘురివిశాల ♦ శుభకృల్లీలా.

౧౮౭.

భుజంగప్రయాతిము. సితాంఘ్రిప్రవాహావి ♦ శిష్టావనోహా

హతాత్మీయమోహావి ♦ హంగేంద్రవాహా

కృతానేకలీలాస ♦ భీభూతబాలా

ధృతోత్తుంగశైలాసు ♦ ధీబృందలోలా.

౧౮౮.

గద్యము. ఇది శ్రీమదనగోపాలశాశ్వతకటాక్షవీక్షణప్రాప్తచతురతరసాహితీవైభవ చక్ర

పామాత్యతనూభవ మంగమాంబాగర్భశుక్తిముక్తాఫల మార్గణవిశ్రాణితమహాఫల కోవి

దనుతభాగధేయ కోటిశ్వరనామధేయప్రణీతం బైనభోజనుతాపరిణయంబను మహా

ప్రబంధంబునందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

చ తు ర్థా శ్వా స ము.

- క. శ్రీరుచిరకీర్తిసాంద్రా, ఘోరతృణావర్తదనుజకుం ♦ జరదశనా
పారీంద్రానిర్వాజ, స్తేరాననరుచివిశాల ♦ శ్రీగోపాలా. ౧.
- వ. అవధరింపు మట్లడ్డిగిన పరిక్షిన్నపాలునకు శుకమహాయోగి యిట్లనియె. ౨.
- క. రేపకడరాకుమారులు, భూపాలనియొత్తులగుచు ♦ భూపణలీలా
రూపబలైశ్వర్యంబులు, చూపలులకువిస్తయంబు ♦ సాంపాదవింపన్. ౩.
- శా. రాజామాత్యులుత మైదుర్కొనియథా ♦ ర్హప్రక్రియాచాతురిన్
బూజల్ సల్పస్వయంవరోత్సవనన ♦ ప్రోద్భాసిపంచాగ్రవి
భ్రాజత్కాంచనరత్నపీతములపై ♦ రాజింపఁగూర్చుండిరా
భోజాధీశతనూజరాకకుమనం ♦ బుల్మున్నెదుర్కొల్పనన్. ౪.
- ఉ. అంతకుమున్న భోజమను ♦ జాధిపుచెంతకు వేగఁజేరికా
ర్తాంతికులిప్పుడొక్కటధ ♦ రాధిపులెల్ల స్వయంవరాంగణ
ప్రాంతముచేరవచ్చిరిటు ♦ లంతికమయ్యెముహూర్తమింతయున్
గంతువిరోధిగేహినిస ♦ కౌతుకవృత్తిభజింపరాదగున్. ౫.
- క. అని తెలుపమనుజనాథుఁడు, దనమనమున వేడ్కదనర ♦ ధాత్రీజనులన్
గని పెండ్లికూతుఁజేయుడు, మనరుక్మిణిననుచుఁబలుక ♦ మదవతులెల్లన్. ౬.
- క. పాలులుపాడుచుఁగుంకుమ, పాటిరనిశాదిదివ్య ♦ వస్తుప్రతతిన్
బాటలగంధులునలుఁగిడి, బోటికిజలకంబులార్చి ♦ భూషణవితతిన్. ౭.
- గీ. తగనలంకృతఁగాఁజేసి ♦ ధరణివిభున, కప్పుడెటిఁగింపనాతండు ♦ సంబుజాక్షి
హరునిదేవికిఁమొక్కంగ ♦ ననుపవలయు, ననుచుమది నెంచిపరిచారి ♦ కాళిఁజూచి.
- గీ. తగినవస్తువులూనఁగూర్చి ♦ తరళనయన, రాజశేఖరపత్నిని ♦ బూజసేయ
నిపుడెతోడ్కొనిపొండని ♦ నిపుణులైన, వారలనుగూర్చియునిచెన ♦ త్వరత మెఱయ.
- క. అంతటఁజెలులారుక్మిణి, చెంతకుఁజనితడవు సేయఁ ♦ జెల్లదు వేగన్
గంతురిపుపత్ని పూజకు, నింతిచనవలయుననఁగ ♦ నెంతే వేడ్కన్. ౮.
- క. వేదండగమనయొక్కతె, కైదండయొసంగరూప ♦ కలనాసుమనఁ
కొదండరమణిరుక్మిణి, ఘాదండధరారి నారి ♦ కర్తిలిఁమొక్కన్. ౯.

గీ. ఇరుగడలఁజామరలు వైచు ♦ నిగురుఁబోండ్ల, కనకనవరత్నకంకణ ♦ క్వణనములకుఁ
జరణయుగమంజుమంజీర ♦ సరసనినద, మెదురుకొననగరు వెడలె ♦ ముదితయపుడు.
వ. ఇవ్విధంబున న యిందువదన మందమందగమనంబునఁ గత్కొంతరంబులు గడచి
యిరుగెలంకులఁ గరతలసజ్జీకృతవీజ్యమానధవళచామరంబు లాననపర్యేందుబింబ
కణావిలాసంబుసొంపు సంపాదింప వేణీభరసంవేల్లితోత్సుల్లహల్లకమత్తలికాదామ
సంజనితసౌరభాలోలపుష్పంధయస్తనంధయనినాదంబులు మాతస్యంబున పెన్వెం
టం దవులుమకరధ్వజధనుర్ద్యాఘోషం బని తలంచి ధయంబున మరలిచూచునెడఁ
దిర్యక్ష్పసారితంబు లగుకటాక్షంబు లనునీలోత్పలశ్రేణులవలన నభిరామంబు లగు
కేదారంబుల ననుకరించుప్రాంగణతలనిబద్ధనిశాకాంతకాంతమణిప్రభాపూరంబులఁ
దొలంగి చనం గమకించుసఖీకదంబమంజుమంజీరనినాదంబులతోడ మల్లచటచు
పోషితమల్లికాక్షతల్లజక్రేంకారంబులతోఁగూడఁ గలయఁబర్వుదర్శనోత్సుకజనో
త్సారణసంభ్రాంతవేత్రిణీచలాచలకరాంబురుహభాస్వరమణికంకణఝణఝణ
త్కారసంగతావరోధవధూకటితటవిలంబిరశనాదామసముల్లసత్త్రికిణీనిచయఘణా
త్తారంబులతో నెనసి చెలంగుమాగధవైతాళికాంగనాగానానుకూలవేణువీణాక్వణన
పల్లవితహర్త్యతలస్తంభకిసలయగ్రాసాత్పుత్తమావార్యమాణపికానీకార్భటులకుం
గయిదండయొసంగఁ జాలువిప్రవనితలుం బాడుధవళంబులయులివును మంగళతూర్య
నినాదంబులును భేరీప్రముఖవాద్యఘోషంబులును నెక్కువ్వుడిఁ జెలంగ కలశ
పాథోరాశిమధ్యంబు వెలువడుసరోరుహగేహినిచాడునఁ గాసారంబు నిర్గమించు
రాయంచపోలిక హజారంబు వెల్పుడి చతురంతయానం బధిరోహించి సౌధాగ్రం
బులనుండి పుణ్యాంగనలు పెల్లువెదచల్లుముత్తియంపునేసవెల్లువలును నభస్సలంబున
సున్నసుధాంధస్సీమంతినీనివహంబులు గురియుకుసుమవృష్టియు నీరంద్రంబుగాఁ
దొరఁగుచుండ మందమందగమనంబున మందాకినీధరగేహినిమందిరప్రాంతంబుఁ జేరి
శిబికావతరణంబు గావించి హస్తపాదప్రత్యేకనం బాచరించి యొక్కబిబ్బోకవతి
కరతలంబు నిజపాణిపంక్తేరుహంబునం గీలించి కతిపయాభిజనంబును పృథ్విబాడ
బాంగనలు మున్నుగా నడవం జని సర్వమంగళాసన్నిధానంబు నేరి పుష్పాంజలి
యొసంగి ప్రణామం బాచరించి కేలు మొగిడ్చి వినయవినమితోత్తమాంగ యై యిట్లు
వినుతింపం దొణంగె.

౧౩.

శ్లో. జయశ్రీకంఠదయితే, జయపుండ్రేక్షుధారిణీ

జయలోకైకజనని, జయక్ల్యాణిపార్వతి.

౧౪.

- వీరనృపసంఘహృదయాబ్జ ధ విదళనస్ర, వీణసుమబాణసమ్మోహ ధ విద్యయనగః
జెలులు వే వేలుతనవెంటఁ ధ జేరికొలువ, తీవిదళుక్తోత్తరుక్తిశీ ధ దేవివెడలె. ౧౭.
- క. ఈరీతివెడలియపుడా, నారీతిలకంబుమనుజ ధ నాథులుదన్నున్
నూరెలనిలిచికనుంగొన, వారలవేర్వేఱఁదెలియ ధ వలయునటంచున్. ౧౮.
- క. తనమద్దినిగోరుచుండఁగ, జననాయకుఁడదియెఱింగి ధ సకలమహీభృ
జ్జననగుణరూపశీలము, లనువుగవచియించుదాని ధ నచటికిఁబనిచెన్. ౧౯.
- క. పనిచినయారసమంజరి, యనుభోజకుమారిఁజేరి ధ యున్నతసింహ
సనములవసించురాజులఁ, గనుగొనివివరించితెలుపఁ ధ గాఁదొడఁగుతఱిన్. ౨౦.
- చ. బలిమినియేనిచైద్యునకు ధ బాలసెసంగుదునంచునాత్మలోఁ
దలఁచుచురుక్తిచాపసము ధ దంచితహస్తుఁడుతీవ్రసాయకో
జ్వలితనిషంగుఁడుగవచ ధ సంవృతగాత్రుఁడునైముదంబునన్
జెలఁగుచురుక్తిశీసవిధ ధ నీమవనించెనహంక్రియోద్ధతిన్. ౨౧.
- ఉ. పంకజలోచనాశతము ధ పార్శ్వయుగంబునరత్నఘేటకై
ణాంకకళావిలాససము ధ దంచితచామరసత్కలాచికా
సాంకవముఖ్యచిహ్నములు ధ సజ్జకమైకొనికొల్పియుండదూ
ర్వాంకమధూకమాలికఁగ ధ రాబ్జమునన్ధరియించివేడుకన్. ౨౨.
- క. తరుశీమణియగురుక్తిణి, ధరణీపతికవ్రజంబుఁ ధ దరళదృగిందీ
వరములసరములగప్పుచు, నరుదెంచెన్గొదమరాజ ధ హంసియుఁబోలెన్. ౨౩.
- క. అయ్యెడనలరసమంజరి, తొయ్యలికడఁజేరిజనప ధ తులవేర్వేఱన్
నెయ్యముచతురతచెలిమియుఁ, దియ్యనదగువచనములకుఁ ధ దెచ్చెన్ వరుసన్. ౨౪.
- క. పంచాస్త్రసమాకారుఁడు, సంచితపాండిత్యనుత్య ధ సరసాత్మకుఁడీ
పాంచాలుఁడులలనాజన, పాంచాలుఁడువీనిఁజూడు ధ పంకేజముఖీ. ౨౫.
- నీ. వీనిచక్కఁదనంబు ధ వెరఁగంటికనఁగాదె, యనిమిషేక్షణలైరి ధ యమరసతులు
వీనిప్రతాపంబుఁ ధ బూనినిర్జింపంగఁ, గాదెస్వాహానేత ధ కడలిఁబడియె
వీనియాదార్యంబు ధ వినినంతటనెకాదె, సంతానవితితిపం ధ చత్వమొందె
వీనిధైర్యవిభూతి ధ వెలసినంతనకాదె, సౌవర్ణకుధరంబు ధ చట్టఃపడియె
తరుణివీనిభుజాగ్రసం ధ స్థానమహిమఁ, గాదెవసుమతియచలయై ధ ప్రోదిగనియె
వీఁడుగుణరాశికెల్లను ధ వీడుచూడు, వేడ్కగలదేనివరియింపు ధ వీనినబల. ౨౬.

గీ. ఇంతియితండుకుండలా ♦ ధీశ్వరుండు, ప్రాకు-ధరశృంగమునఁదోచు ♦ భానుకరణిఁ
గనకసింహపీఠివసించి ♦ కమలనయన, నిన్నుఁగనుచున్నవాఁడొత్త ♦ నెనరుదొరల.

క. కందళితశీవ్రనిజభుజ, సందోహనివారితారి ♦ శార్వరుఁడీరా
ణ్నందనుఁడువిబుధజనహరి, చందనుఁడువసింపుమితని ♦ శచిహరిఁబోలెన్. ౨౮.

గీ. పంకజేక్షణయితండు ♦ పాండ్యనృపతి, కనకముక్తాకవాటసం ♦ కలితమగుచు
మహితగతి నెప్పుడక్షణ ♦ మధురనేలు, మేటిలేరెందునీతని ♦ సాటిదొరలు. ౨౯.

ఉ. ఎంతటిభాగ్యశాలియితఁ ♦ డెంచఁగజేరకుమారికాతటి

సంతతవిస్ఫురత్ఫలవి ♦ శాలరసాలమహీరుహావళి

ప్రాంతవిహారహరిశుక ♦ రాజమరాశసమగ్రశారికా

సంతతగీతికాశ్రవణ ♦ సాదరుఁడైవిహరించు నెప్పుడున్.

౩౦.

క. ఇతనివరియించు వేడుక, సతినీమతిఁగలుగునేని ♦ సమకూరుదివ

స్పృతితోడివిహృతిశచికిన్, జతగూడినరీతివీని ♦ సహవిహరణముల్.

౩౧.

పంచచామరము. స్వరుండురూపసంపదన్ ద్వి ♦ షద్విశోషణక్రియా

హరుండుకిన్నరుండుగీతి ♦ కాభిరూప్యచాతురిన్

వరాటనీనివారితారి ♦ వర్గుఁడైచెలంగునీ

మరాటభూవిభుండుకంటె ♦ మానినీశిరోమణి.

౩౨.

శా. భద్రదేభంబులఁగూల్చుసింగముగతిన్ ♦ బ్రత్యర్థిభూపాలురన్

రాద్రోల్లాసవిలాసముల్ మెఱయఁబో ♦ రంగెల్చినానాదిగ

క్షుద్రశ్రీలకునాటపట్టగుచుఁబో ♦ ల్పున్ వాసపుఁడోయనన్

మద్రాధీశుఁడితండుచూచితివెశ్రీ ♦ మద్రాజబింబాననా.

౩౩.

ప్రసంగ. పూరించున్ దాననారెన్ ♦ భువనవిలయకృ ♦ దూభిరదావానలశ్రీ

ఘోరంధర్యప్రకర్ష ♦ స్థపుటితవిమత ♦ స్థానదీప్యన్తహాప్రపా

గ్భారాత్యంతప్రశుప్య ♦ ద్భహుజలనిధులన్ ♦ బల్లఱున్ దివ్యలెంచన్

సౌరాష్ట్రాధీశ్వరుండన్ ♦ జనపతిసకలా ♦ శ్చర్యచర్యానుషక్తిన్.

౩౪.

క. ఆసుమచాపుడువివిధో, ల్లాసములు మెఱయముంగ ♦ లనిలిచెననఁగన్

భాస్విచున్నవాఁడీ, కోసలపతియితనిఁజూడు ♦ కువలయనయనా.

౩౫.

లయగ్రాహి.

అంగనరపాలుఁడితఁ ♦ డంగనకనుంగొనుమ, నంగుఁడువరాకృతిఁబ్బ ♦ తంగుఁడురుదీప్తిన్

జంగమసుమేరువుభు ♦ జంగమకులాధిపుడ, భంగురకళావిభవ ♦ సంగతిగణింపన్

ముంగిటినిధానముత ♦ నుంగనినుతించుకవి, పుంగవులకుఁ గొడమ ♦ సింగమనియెంచుక
 సంగరమహితలము ♦ నంగినియుకాత్రవకు, రంగములువీనిదొర ♦ యంగల రెయ్యన్యల్.

మత్తకోకిల. భాసురాత్తయశోవిశాలవి ♦ పాండురాబ్జనివాసనో
 జ్ఞాసబంధురబంభరార్భక ♦ లక్ష్మితాంబరమండలుం
 డాసితాచలచందనాచల ♦ హరిసద్గుణధుర్యుడీ
 కోసలావనిభర్తమత్తచ ♦ కోరలోచనచూచితే.

32.

తరళ. జగతినద్భుతచండకాశిక ♦ సంయమిశ్వరసత్కృపా
 నుగతినూర్జితవిక్రమోదయ ♦ నూత్నవైభవభాస్వరుం
 డగణితోజ్జ్వలతేజుడైతన ♦ రారుచుండుమహాన్నతిక
 మగధభూతలనాధుడేతడు ♦ మత్తసింధురగామినీ.

33.

నీ. పశుపతియాగార్థ ♦ బంధితానేకదు, స్సాదనాన్యపతిసం ♦ దానుడేతడు
 ప్రబలభుజాక్షిప్త ♦ పటుగదావినిపాత, చకితమాధురజన ♦ స్వాంతుడేతడు
 సమరపరాభూత ♦ శౌరిపరిగ్రాహి, తాపూర్ణజలనిధి ♦ ద్వీపుడేతడు
 సంతతవితరణా ♦ రంసికేతనసవ్య, నిజనికేతనగిరి ♦ వ్రజుడేతడు
 తరుణిసామాన్యుడైయితండు ♦ తరణితనయ, విస్తృతనియర్థచాతుర్య ♦ విభవజనిత
 హర్షతదధీనకృతచతు ♦ రంగసంఘ, మేదురితమాలినీపుట ♦ భేదనుండు.

34.

క. మంజులవచనచ్చులరస, మంజరియారీతిన్యపకు ♦ మారులగుణసా
 మంజస్యముబహువృత్తము, లుంజతురతమోఽఁగాఁడె ♦ లుపుచునువరుసక. ౪౦.

క. హృద్యానవద్యభూషా, ప్రద్యోతితభూనభోంత ♦ రాశుండగున
 చైద్యన్యపాలునిజూపుచు, మాద్యత్పరభృతనినాద ♦ మధురిమననియెక. ౪౧.

కా. ఖద్యోతంబులుత్తిగర్భయెదుటం ♦ గన్నట్టఁగాలేనియ
 స్థుద్యోతంబగునేతదుద్ధతమహా ♦ న్యూహనలజ్వాలికా
 పద్యన్తాద్యదరివ్రజంబులభ ♦ స్రాయంబగుజిత్రమీ
 చైద్యత్తైతలవల్లభుండుతలఁపక ♦ సామాన్యుడేర్తుకీణి.

౪౨.

క. అనిపలుకుచెలియమాటల, ననాదరమొనర్చితరుణి ♦ యవ్వలికరుగక
 మనమున నెంచుటయింగిత, మునఁదెలియమిరుక్కిగదిసి ♦ ముదితకుననియెక. ౪౩.

గీ. నెలఁతయీతంఁగు సామాన్య ♦ నృపతియనుచు, నీమదిఁదలంపుకుముభుజో ♦ నిన్ద్రభద్ర
 విక్రమక్రమనిర్మూత ♦ విమతధరణి, పాలుఁడనఁగ్గీఁగనుశిశు ♦ పాలుఁడభిల, ౪౪.

సీ. కంబుకంఠమువాఁడు ♦ కమనీయరమణీయ, చారుశోభనకటా ♦ క్షములవాఁడు
మొలకనవ్వులవాఁడు ♦ మురిపెంపుటరిపెంపు, గరిసించుబాహోయు ♦ గంబువాఁడు
నిడుదకన్నులవాఁడు ♦ బెడిదంపుటడిదంపు, దళుకు మైమరువునఁ ♦ గలుగువాఁడు
తళుకుఁజెక్కులవాఁడు ♦ వెలిదమ్మివెలిఁజిమ్మి, యలరారుక్మీర్తుల ♦ వెలయువాఁడు
కాంచనధరాధరాధిత్య ♦ కావిభాస, మానబాలారుణాతప ♦ మసృజ్యశుసృణ
పంకసంకీర్ణలసదురో ♦ భాగలిప్త, చందనుండింతిసాత్త్వతీ ♦ నందనుండు. ౪౧.

తరళ. ఉదుటుమిఱధరాధరంబున ♦ నుండిదండిమగంటిమిఱ
గొదమసింగమువచ్చునోజన ♦ కుంత తేజుఁడితండురా
యదుకుమారులువీనిఁగాంచిమ్మ ♦ గార్భకంబులచొప్పునఁ
బెదరినల్లడఁబాలుచుందురు ♦ భీతబాలమ్మగేక్షణా. ౪౨.

మ. అరవిందాహితపుత్రికాతటయుగ ♦ ప్రాంచస్తహోద్యానభా
స్వరమాకందతమాలతాశబదరీ ♦ జంబీరనారంగశే
సరముఖ్యద్రుమపల్లవప్రసవగు ♦ చ్ఛస్ఫారమాహిష్టతీ
పురసామ్రాజ్యరమాధురంధరుఁడుపూఁ ♦ బోఁడీయితంఁడెన్నఁగఁ. ౪౩.

మ. సఖులైవీనియెడఁసుయోధనజరా ♦ సంధాదిధాత్రీపతుల్
సుఖులైయొప్పుచునున్నవారనుటయే ♦ చోద్యంబువృత్రద్విష
స్తఖిబహ్నిర్ముఖులైనమిత్రులయియా ♦ మోదంబుసంధిల్లఁగా
నఖిలాశాపరిపాలనస్ఫుటనిజ ♦ వ్యాపారులైయుండఁగఁ. ౪౪.

గీ. నయముభయమునుదోఁపను ♦ నయములాడు, మాటలకునవ్వఘాటిలో ♦ గాటమగుచు
చింతవలవంతయంతంత ♦ చిగురులూత్త, తత్తటముతోయదుత్తముఁ ♦ దలఁచియనియె.

సీ. నీదుపేరురముపై ♦ నివసింపనేనేమి, కలశాభిరవనా ♦ కమలనాభ
/ నినుఁజిన్ననాఁడెపెం ♦ డిలియాడనేనేమి, నీలావధూటినా ♦ నీరజాక్ష
నీయంకతలమున ♦ నెక్కిననేనేమి, రాధావధూటినా ♦ రాజసింహ
నినుఁగూడిపండువె ♦ న్నెలనాడనేనేమి, గోపాలబాలనా ♦ గుణనిధాన
యేలననుఁగోరివచ్చెద ♦ విటకుఁగృష్ణ, యేలననుబాళిఁజేకొందు ♦ విపుడురమణ
యేలననుఁగొఁగిటఁగదింతు ♦ విపుడుశౌరి, యేలనానోఁచునోములీ ♦ డేర్చువధిప.

క. బ్రహ్మణ్యుఁడుగోవిందుఁడు, బ్రాహ్మణవచనములకొండు ♦ బాట్టింపఁడునా
బ్రహ్మరులచేవిందుము, బ్రాహ్మణుపలుకిట్టులేల ♦ రాయిడిఁబెట్టెఁ. ౪౫.

వ. అని బహుప్రకారంబులం దలంచుచు న చ్చంచలేక్షణయుదంచితవిరహదవదహన
 వోదూయమానమోనస యగుచు నుండియు నండజగమనలతోడ నెప్పటియట్లన
 నగుచు సహజదరహాసకందళతుందిలామందమందాక్షసంకుచితనిజావలోకనన్తుల
 రాకుమారులు ధైర్యన్తులు వదలియును మోహాతిరేకంబునం బొదలియును గాంభీ
 ర్యంబులు విడిచియును గౌరవంబులు మఱచియును బిరుదన్తు లుడిగియును నర
 దన్తులు డిగియును నాయుధన్తులు వైచియును నాయాసన్తులు సైచియును సేయునది
 లేక కుసుమసాయకుని ధాకఁ జికాకువడి జంత్రపుంబ్రతిమలవిధంబున నప్రతిమమమ
 తాశయంబునం గనుంగొన వారలఁజీరికిం గొనక కనకవసనుండు రాఁడొకో యను
 తలంపున నెల్లదెసలం గనుంగొను చున్న సమయంబున. గీ. ౨.

సీ. ముంగలనతిఘోర ♦ లాంగలాయుధమహో, ద్వండుడైతాళధ్వ ♦ జుండునడవ
 సూరెలవీరాది ♦ వీరులైసాత్యకి, ప్రముఖానుజన్తులు ♦ బలసినడవ
 వెన్నంటిబలులింక ♦ పృష్ఠ్యంధకానేక, బాంధవస్తోమంబు ♦ ప్రబలినడవ
 నవలసంరక్షకుఁ ♦ డైయుగ్ర సేనుండు, చతురంగబలసము ♦ ధృతులనడవఁ
 బణవధక్తాహుడుక్కాది ♦ బహుళవాద్య, ఘోషములవైసృపతుల ♦ గుండెలద్రవఁ
 శేసరికిఁగోరవిక్రమా ♦ ల్లాసహరి, శౌరినళినాక్షియెదుటసా ♦ త్కృరించె. గీ. 3.

చ. ఉదుటుననిట్టులయ్యదుకు ♦ లోద్వహుడద్భుతభంగిఁదోఁచియ
 మ్మదవదరాతిభూపతుల ♦ మానసముల్కడుతల్లడిల్లబె
 ట్టిదముగసింహనాదముక ♦ దిండిమగంటిమిసంఘటించియ
 మ్మదవతిఁజూచెలేనగవు ♦ మన్ననయుందళుకొత్తనత్తఱ్ఱ. గీ. ౪.

క. సతియునుజూచెన్యదుకుల, పతినపుడుదృగంచలముల ♦ బాలికఁజూచెన్
 బతియునునిదిగనిడగ్గటి, రతిపతితనతూణయుగము ♦ గ్రక్కునఁజూచెన్. గీ. 5.

సీ. పాంచజన్యశ్రీల ♦ పరిచయంబునఁబోలె, గంపంబుమీఁదను ♦ త్కంతనెరపు
 నందకవినిహితా ♦ నందంబునంబోలె, గలికినూఁగారుపైఁ ♦ జెలిమినెరపు
 శార్ఙ్గరాసల ♦ స్తకమైత్రిచేఁబోలె, యరిదిలేఁగొనుపై ♦ నాసనెరపుఁ
 జక్రసంభరణవీ ♦ త్పాధురీణతవోలె, కటిమండలంబుపైఁ ♦ గాంక్షనెరపు
 నెరపుగలమేనిజిగిపేరి ♦ యుదధిదుమికి, యూరుకదలియుగముబట్టి ♦ యోలలాడు
 కంబుకంఠరసకలాంగ ♦ కంబులందు, మురహారునిచూడ్కి చుట్టాల ♦ సురభిమాడ్కి.

క. తొలుతొలుతయ్యదుకులేంద్రుని, యలరుంజూపులులతాంగి ♦ యాననసీమన్
 నిలిచెఁగుసుమాస్త్రకబ్బరునియు, రులనఁదగుకురులఁదగిలి ♦ యుండెననంగన్. గీ. 6.

- ఉ. క్రందొనరించుమాగధము ♦ ఖడ్గపాలసహాయసాత్వతీ
నందనగూరిభూషణక ♦ నత్కనకచ్యుతదస్సియుండగో
విందముఖారవిందమొక ♦ విందుసుటించెమ్మ గేతుణేతుణేం
దిందిరపాళికింబ్రవినుము ♦ నెక్కినహాసమరందభారలక. ౫౮.
- ఉ. కోమలియాడ్కులక్షీయుగ ♦ కోటరముల్లిగనాడిసంభ్రమో
ద్దామగరుచ్చలందనరు ♦ తప్తసుభద్రకకర్ణపత్రముల్
భూమికివ్రాలగృష్ణముఖ ♦ పూర్ణశశిమృతిగ్రోలిక్రోలిబల్
ప్రేముడిమర్లునవ్వురుని ♦ పెంపుడువెన్నెలపుల్లులోయనక. ౫౯.
- గీ. నాతతమిఁజూపుచూపుల ♦ న్నలిననయను, రకపుఁజూపులఁడానిసా ♦ రెకునుమరలు
నతనిమదిప్రేమఁదనవారి ♦ నడిగియడిగి, తెలిసికమ్మటిలలనకుఁ ♦ దెలుపనశఁగ.
- శా. బాలారత్నముచూపులుకొగమలనా ♦ భప్రపాథదృష్టుల్ సము
ద్వేలప్రేమపరస్పరాస్పదములై ♦ దీపించుచుకొగెలిసీ
హేలావత్యవతంససూనశరభా ♦ గిందీవరెందీవర
శ్రీలకాచాలఁజెలంగెసర్వభువన ♦ త్నేమంకరసూస్థైర్మితోక. ౬౦.
- ఉ. అంతమురాంతకుండుగడు ♦ నగ్గలికడగుదిగ్గజంబునా
వింతహూయల్ సెలంగనట ♦ వేగమెప్పన్తినిచెంతఁజేరియా
వంతయుఁగొంకులేకనలి ♦ నానననాననటింపఁజేయనే
డింతయిదేలసిగ్గునుచు ♦ నెత్తిరథంబుననిల్పఁబొల్పుగక. ౬౧.
- వ. ఇత్తైఱంగున మెఱుంగు నపహరించువలాహకరబుచందంబునం బునఁపునరాలోక
నోత్పాదితసితాంభోజవన్య యగుభోజకన్యను బ్రతిపాదితనిజమనోరథం బగు
రథంబున నధిరూఢం గావించుకొని హసితరుచిదళితకుందుం డగుముకుందుండు
నిజభుజవిక్రమక్రమోద్రేకంబది లోకంబున కసహ్యంబుగా నధంగసంగరక్రియా
కాశలకృతవర్త యగుకృతవర్తయు దళితపరనాయక సాయకక్షోభితాన్యహనుం
డగుయుయుధానుండును ముసలహలసంఘాతభీతదివిజాతవిలోకనప్రవర్ధమానబల
దేవుం డగుబలదేవుండును వెంట నంటి రా వివేధవిహారసమగ్రజాగ్రమగ్రసేనుం
డగు నుగ్రసేనుండును బరిపంధినిర్వాపణక్రూరుం డగునక్రూరుండును నిరుగైంకులం
బలసి నడువ విడువనిచలంబున బలంబున కగ్రభాగంబునఁ బ్రతిపాదితధనుర్వేద
పరాయణు లగునారాయణగోపాలురు చనుదేరి ద్వారకాభిముఖుండై పోవు
నవసరంబునం గనలి నళినబాంధవకరప్రకరసమశరనికరశోషితవిపక్ష సేనాసిం

ధుండును సమధికగంధుండును మదాంధుండును యాచకాభీష్టదానసంఘటిత
 మహాసంధుండును నగుజరాసంధుండును విపక్షశిక్షకచాపవిద్యావైశమ్యం డగు
 చైద్యుండును ముహూర్తహుకధితనిజబిరుదకఘోదంతవక్త్రం డగుదంతవక్త్రం
 డును ద్విషత్సముత్పాదితభయవిమారుం డగువిమారుండును విమతచమూసమా
 హమరీచికానిషేషాఖిల్వం డగుసాశ్వండును స్వకీయదోస్సారస్తోధితచుష్పాద
 పాండ్రం డగుపాండ్రుండును గూడుకొని పిచండిలగండమండలప్రవస్తదధారా
 విభ్రమద్భ్రమరప్రభాసందోహంబు దేహంబు కాంతులతో నంబరంబునం బర్వి
 దుర్విషహంబు లగుఘనాఘనంబుల ననుకరింపఁ దద్గతవిన్యల్లతా వితానంబు
 భంగి నరుణధాతుకేతుమణికాంతు లుల్లసిల్ల నిబిడశరశీకరంబు లాసారంబుగా
 బృంహితంబు లనుగర్జల మార్జితంబు లగుచు వర్షాదినంబులగండు మేండుకొన
 వేదండంబులును ఖచితకాంచనబిందుసుందరంబు లగునీషాదండంబులును సుకల్పిత
 కూబరాక్షవరూఢంబులును గేతనవిన్యోతమానంబులును గింకిణిజాలాభిరామం
 బులును నీక్షావిశేషంబులం బరిణతంబు లగుచు మనోమాయతజవంబుల నపహసించు
 యుగ్యంబులుం దనరి వైయ్యాఘ్రచర్తసంవృతంబు లగుచు జంగమంబు లగుధగా
 ధరంబుల ననుకరించునరదంబులును బహువిధంబు లగువర్ణంబులును గుఱుచ
 లగుకర్ణంబులునుం గలిగి సింధుపారసికకాంభోజారట్టబాంష్టిక దేశసంభవంబు
 లగుతురంగంబులును నయోమయంబులును బహువిధంబులగువర్ణంబులుంగలిగిపరిఘ
 పట్టిసప్రపాసగదాముసలముద్గరకరవాలశూలభిండివాలశక్తితోమరకుంతతురికాదిసా
 ధనంబులం బూని యుద్భటాటోపదీపితు లగుపదాతులునుం బరివేష్టింప
 నిలింపకొటి కద్భుతం బగుపరాక్రమాత్మకయంబునం దరమి జ్యాఘోషంబులును
 శంఖనిస్సవంబులును సింహనాదంబులును నాక్షోదితక్షేభితంబులును భేరీపటహ
 మృదంగడిండిమగోముఖకాహళాదివాదిత్రనాదంబులును భూనభోంతరంబుల నిండ
 యాదవవాహినీసముదయంబుల వెన్నాడి నడుచు నవసరంబున స్వసహజాపహరణ
 జనితాత్మరోషాకులస్వాంతుండును శూరాభిమానియు నగురుక్తి సముత్తుంగమాతంగ
 తురంగశతాంగసంగతులగుచు రుక్తబాహుప్రముఖు లగుతమ్ములు పరివేష్టింప సజ్జేకృత
 శరాసనుం డగుచు జరాసంధప్రముఖులం దలకడచి ఘోరంబుగా శరాసారంబుల
 వృష్టిబలసంతానంబులం గప్పుచు నడరునతనియిరుగెలంకులఁ బశ్చాద్భాగంబున
 శిశుపాలమాగధప్రభృతులు బరవసంబుచేసిన హలాయుధుండు కనలి జననాయ
 కులం గనుంగొని సర్వతోభద్రవృద్ధహంబు సంఘటించి యంచు వలవటఁ జేకితాన

సహితుం డై సాత్యకియునుం దాపటఁ గృతవర్తయును బూర్వభాగంబున నుగ్రవేనుం
డును బశ్చాద్భాగంబున నక్రూరుండును నారాయణగోపాలపురస్సరంబుగా
గరుడకేతనాభిరామంబును సైన్యసుగ్రీవమేఘపుష్పవలాహకనామతురంగశోభి
తంబు నగురసంబున శంఖచక్రగదాఖడ్గశార్ఙ్గాది దివ్యసాధనసమన్వితం డై మధ్య
భాగంబునఁ బుండరీకాక్షుండును నిలిచిరి. హలముసలచుండితభాహుతండుండును
నీలాంబరుండును దాళకేతనవిరాజమానరథుండును నగుచుబలియు నగ్రభాగంబునం
బన్ని నిజానీకంబులతోడం బేర్చి యెదిర్చి నడచిఁ.

౬౩.

సీ. శరగరుత్సంఘాత ♦ జంఝానిలంబుల, సంక్షోభితంబయ్యె ♦ జగతియెల్ల
ఘూరిభేరీరవం ♦ బులఁగులాచలగుహ, సంఘాతములుప్రతి ♦ స్వనములీనెఁ
గంఘాణబృందరి ♦ ఖాఘట్టనంబుల, క్షోణీతలంబెల్ల ♦ జూర్ణమయ్యె
మత్తమాతంగస ♦ మగ్రయానంబుల, ఘణినాయకుఁడుఫణా ♦ పటలిముడిచె
దిక్కులెల్లవివర్జితా ♦ ధీనమయ్యె, జండభానునికిరణముల్ ♦ సాగవయ్యె
జాతరోజరాసంధ ♦ చైద్యవృష్టి, ధారుణీశచమూసము ♦ ధృనినపుడు.

౬౪.

క. అడరెడుకినుకనుగన్నులఁ, బొడమెడుసాంద్రారుణాంశు ♦ పుంజమ్ముచి
త్కెడునవనవాస్త్రధారల, కుడుగనితొడవయ్యెబలము ♦ లొక్కటఁగదియె.
చ. ఖరకరుఁగప్పచుక బలయు ♦ గంబునయోధుఁడ్రోశమాత్రయా
ధరఁజతురంగముల్ చదియ ♦ దారుణబాణములకనిగుడ్చుచోఁ
గరితురగాశ్వసద్భటని ♦ కాముముకొండహస్తానిజారితో
బెరయకమున్నెకూలెసుర ♦ బృందములచ్చెరువందిచూడఁగె

౬౬.

క. తమకిచిబలములొక్కట, సమరముఖంబుననుగూలు ♦ చతురంగములక
సమదగతిద్రొక్కికొంచును, విమతులపైనడరెగ్రోధ ♦ వివశంబులుగె.

౬౭.

సీ. అరుణలోచనదీప్తు ♦ లాత్తగాత్రాస్త్ర, సిందూరరుచులతోఁ ♦ జెలిమిసేయ
ఘంటానినాదముల్ ♦ కంఠాంతరోష్ఠిత, బృంహితధ్వనులతో ♦ బెరసినిగుడఁ
గరవలన్నిగళని ♦ ర్భరనీలరోచులు, చలదలిపటలితో ♦ నెలవుకొనఁగ
నిజకేతుపటపట ♦ నినదమాధోరణా, స్ఫాలనధ్వనితోడ ♦ సరసమాడఁ
దోమరాంకుశహతులకుఁ ♦ దూలిపోక, జోదులొక్కటఁగొల్వను ♦ న్నాదవృత్తి
బరబలావలులొండొండ ♦ బడలుపడఁగ, దంతసంఘంబులడరెను ♦ ద్వంద్వవృత్తి.

మ. ఖరవిక్షుణ్ణధరాపరాగములది ♦ క్కుల్మిన్నునేకంబుగాఁ
గరయాధ్యత్యముచేతఁబల్లటిలిసం ♦ గ్రామంబుసాలింపుచుక

బరసేనాశ్వికకోటిబెట్టామఁగఁశుం ♦ భద్విక్రమాటోపతక్
బరగెఁసాదిమనోజ్ఞవృత్తములన ♦ శ్వంబుల్ రణక్రీడలఁ.

౬౯.

సీ. రత్నధ్వజంబుల ♦ రమణీయకాంతులు, రథికభూషణదీప్తి ♦ రహివహింప
భూరినేమిస్వర ♦ బులుశరోత్సర్జన, శింజినీరవములఁ ♦ జెనసిమిగుల
వివిధానుధంబుల ♦ నవనవదీప్తులు, మాణిక్యమకుటాంశు ♦ మహిమమీఱ
రధ్యఖురాఘాత ♦ రవముసారధిముఖో, ద్భూతంబులగునద ♦ ల్పులుఁజెలంగ
నాత్మసంస్థితయోధశ ♦ రాసనోత్థ, బహుశరాసారములశత్రు ♦ బలములెల్లఁ
బెల్లగిల్లఁగ నెల్లడఁ ♦ బృథులరథస, తుములముగఁజేరులడరెను ♦ ధృతనిగుడ.

కా. మోదంబాత్మఁజెనంగొనఁగొరపుచుమా ♦ ముఖ్యుల్ నిజాస్త్రాహతిఁ
భేదంబందిధరిత్రపైఁబడఁగసం ♦ కీర్ణాత్త బాహుబల
క్షోదోఘాతశతారంగఘోటకకరి ♦ స్తోమంబుగా నెల్లడఁ
బాదాతంబడరెఁ మహోదధికఁగా ♦ పారీణసంచారమై.

౭౦.

సీ. చరణఘాతములఁ ♦ జదిపిరభ్యములఁ, గరముల నెగలుచి ♦ కాకుచేసి
దంతఘట్టనముల ♦ ధరసారధులడుల్చి, పృథుగండనిహతుల ♦ రధులఁగూల్చి
రథములఁద్రుంచితు ♦ రంగంబులను గెంటి, వాలంబులాడిసిచు ♦ ర్వారలీల
సామలతోడర ♦ సాస్థలివ్రేసియు, నంబరంబునకెగ ♦ యంగమిటి
సమయఁజేసిపదాతుల ♦ గములభయద, దారుణోద్భటశృంఖలో ♦ దాత్తవిహర
ణములంగీటడంచిజ ♦ న్యంబుసలిపె, ద్వరితగళిమిఱపైన్యమా ♦ తంగసమితి. ౭౧.

సీ. నాగాచహతులదం ♦ తములెల్లనుగ్గాడి, భల్లంబులనుగర ♦ పజ్జ్కెఁచునిమి
యర్థచంద్రంబుల ♦ నగలించికుంభముల్, తురములఁబాదముల్ ♦ నఱకికరుల
భంజించిహయముల ♦ ప్లేఁజనియంజలి, కమ్ములకందముల్ ♦ చుమ్ముచేసి
కూర్చనఖంబులఁ ♦ గుదియించిచంపిరి, రౌతులతోడఱు ♦ రప్రహతుల
వాజులవధించికర్ణవి ♦ సాతపత్స్, దంతనాళికములనుబా ♦ దాతములను
గేరినుగ్గాడిగొండొండ ♦ కెరలియుభయ, నైన్యరథికోత్తములుబాహు ♦ సారమునను.

మ. కరులంగిట్టినిసాదివర్గములతో ♦ ఖండించియుగ్యాక్షకూ
బరసూతధ్వజపాళితోరథికులఁ ♦ భంజించినానాయుధో
త్కరసన్నద్ధపదావర్గములవీఁ ♦ కంద్రుంచిరొక్కుమ్మడిం
చురగశ్రేణులనూక్తియాశ్వికవరుల్ ♦ దోర్గర్వమొప్పారఁగఁ.

౭౪

సీ. ముసలశక్త్యష్టల ♦ వెసరధంబులఁగిట్టి, పిండిపీచంబుగా ♦ వించువారు
కరవాలశూలము ♦ ద్దరకుతారంబుల, వారణఘటలను ♦ వ్రచ్చువారు
ప్రపాసతోమరకుంత ♦ పట్టిసశ్రేణులఁ, దురగసంఘాతమ్ము ♦ చున్తువారు
చాపనిర్దుకౌర్ధ ♦ చంద్రనాళీకాంజ, లికవిపాఠ్సుర ♦ నికరములను
బ్రహ్మపియిదియదియనకయే ♦ పౌఞ్జనైనఁ, జొచ్చిచెండాడిశూరులు ♦ పిచ్చులింప
బాహుబలదర్పములఁజాలఁ ♦ బరఁగువారు, రణమొనర్చిరియోధవీ ♦ రవ్రజంబు. ౭౫.

ఉ. ఒక్కఁడుపల్వురందొడరి ♦ యొర్చియు మెచ్చియుఁబల్వురొక్కనికై
మిక్కిలి సొంపఁబాటియును ♦ మేకొనినిల్చిసహాయవృత్తిచే
నక్కడనిక్కడందొలుత ♦ నందినకయ్యపువారుగుంపులై
పెక్కుతెఱంగులకైదొడరి ♦ భీకరగర్జలఁబోరిరత్తటికై. ౭౬.

చ. కరముఁగరమ్ముతోఁ బెనచి ♦ గాఢరదక్షఁడగుంభమాక్తికో
త్కరములురాలఁదోమరని ♦ పాతెములంబయిమాఁతుల్పర
స్పరమును సొంచుచుకాఢరణిఁ ♦ బడ్డనువీడనిరోషవృత్తిచేఁ
గరులు పెనంగెదదబ్బలయు ♦ గంబునదారుణవిక్రమంబునకై. ౭౭.

సీ. తను సెవ్వ నేయునా ♦ తనిఁగూడ సొంచుచు, నిరువురుమూర్ఖుల ♦ సెరఁగువారు
హయసారథులఁజంపు ♦ నతనినట్లనచేసి, కొంచకధరికులం ♦ ఘించువారు
దారుణాస్త్రాహఁకి ♦ దముమూర్ఖు సొందింప, లేచియట్ల నెవాని ♦ నేచువారు
ఒకరిచే సెక్కురు ♦ వికలాయుధత్వంబు, చెందినియుద్ధంబు ♦ చేయువారు
చెలులుబంధులుపగరచేఁ ♦ జిక్కవారి, కై పెనంగుచుమరణంబు ♦ గాంచువారు
నైబలద్వయరథికుల ♦ నల్పదైర్య, మెచ్చఁగాఁబోరిరమరులు ♦ పిచ్చులింప. ౭౮.

సీ. కరవాలహతులను ♦ గడికండలుగఁజేసి, రూపుమాపియునతి ♦ క్రూరవృత్తి
దొంకెనవాట్లనా ♦ టోపంబునడలంగ, సమయించియునుశక్తి ♦ సంహతులను
గుండెలుపగులంగ ♦ గ్రుచ్చియెత్తియుఁదోమ, రమ్ములువైచిబీ ♦ రమ్ములెడల
గుండెలుపగులంగ ♦ గ్రుచ్చియెత్తియుఁదోమ, రమ్ములువైచిబీ ♦ రమ్ములెడల
గెడపియుసబళంబు ♦ లెడనెడఁబరఁగించి, ధరఁబడఁజేసియుఁ ♦ దరతంరబు
కఱకుటంపరలేసివ ♦ ఊకరోరు, కంతముఖ్యాంగకమ్ములు ♦ త్కటముగాఁగఁ
ద్రుంచివైచియునాశ్వికుల్ ♦ రోమగున్న, లైచలంబునఁబోరిరి ♦ యందునిందు.

చ. గదగదశక్తిశక్తిపరిఘకైబరి ♦ ఘంబునుగాఁగఁగైదువుల్
పొదువుచు సొండుతో సెకట ♦ భూరికృశానుకణంబులొప్పలిగాఁ

జదల మెఱుంగులుప్పతిల ♦ సాంద్రశారాహతి నెత్తుకొల్కఁగాఁ

దదవసరంబునన్వడిఁబ ♦ దాతులుపోరిరివిక్రమంబునన్.

౮౦.

నీ. కూలురథంబులు ♦ సోఁబు సారధులును, బొడియగుచక్రముల్ ♦ కెడ మురధులు

వ మ్మైనకేతువుల్ ♦ వ్రయ్యతొకుంభముల్, సమ సెడిజోఁబులు ♦ చచ్చుకరులు

తెగినమేల్వ్యాగెలు ♦ పగిలినమోరలు, మెరఁగెడుసాచులు ♦ తొరఁగుహరులు

చిరుదుపతాకాళ్లు ♦ చిన్నంబుతొవ్వెళ్లు, నుగ్గెనకైదువుల్ ♦ మ్రగ్గుధటులు

నయ్యునైన్యంబులందు సా ♦ హ సముమీఱ, యోధులొండొరుతోఁబోర ♦ నుగ్రభంగి

కాద్రబీభత్ససాధ్వస ♦ రసములేక, మైశరీరంబుదాల్చిన ♦ యట్టులుండె. ౮౧.

మ. గురుచాపప్రవిముక్తదారుణశర ♦ క్రూరాహతిన్ ద్విట్చుమూ

కర పాదొరుశిరఃక పోలకటిము ♦ ఖ్యాంగంబులింతిలతలై

నుదుమైపోవఁగ నేయుచున్ భుజబలా ♦ నూనప్రభావంబుతోఁ

బరపెన్ సాత్యకితేరుచైద్యునిపయిన్ ♦ భ్రామ్యన్ గణారావుండె.

౮౨.

లయగ్రాహి.

లాంగలఘనాహతుల ♦ నంగములుప్రీతిరిపు

పుంగవులుధాత్రిఁబడి ♦ త్రుంగమునలంబున్

సంగతము సేయుచున ♦ భంగురగతింగలిసి

సింగపుఁగడంక మెయి ♦ సంగరములోమా

తంగములఁగూల్చియుఁగ ♦ తాంగములరాల్చియుఁడు

రంగములవేల్చియుఁబ ♦ తంగుడనదీప్తిన్

బొంగుచునుమాగధుప ♦ యింగవి సె రేవఱుభు

జంగుడఁబీరుడన ♦ ముంగురియువీకన్.

౮౩.

మ. శితనారాచపరంపరానిహతులన్ ♦ చిన్నంబులైశత్రుసం

తతులత్యంతభయంబుతోఁదొలఁగనా ♦ నాహేతిఘోరాహవో

ద్గతబాహువిభవంబుచూపఱుకువిం ♦ తల్ సేయఁగా సాశ్వపైఁ

గృతవర్తుండుగడంగెయొదవచమూ ♦ తేమంక రాగంభయై.

౮౪.

కా. చక్రోద్యన్నినదంబుగర్జగఱనా ♦ శాశ్రేణులంబర్వని

ర్వక్రోద్యన్తణిదీధితుల్ చదలశం ♦ పాస్తామతంగాంచఁగా

విక్రాంతిన్ శరవృష్టిసంతతినివి ♦ ద్విడ్వహ్ని చల్లాఱఁగా

నక్రూరుండువిదూరుపైనడఁకఁగ ♦ ల్పాంతంబుదాటోపియై.

౮౫.

ఉ. భూరిధనుఃకలావిభవ ♦ భూషితదోఃపరిఘాంతగోద్యమ
ద్ధారుణహేతిసాతముల ♦ దద్దయులావటిశత్రుసంఘముల్
ధారుణీవ్రాలఁబొంద్రమని ♦ దాఁకఁదదీయచమూపతుల్ వెఱం
గూరఁగనుగ్ర సేనుఁడున ♦ కుంతితధైర్యవిలాసధుర్యుడై.

౮౬.

మ. మఱియుఁజేయఁగలట్టియోధులురిపు ♦ త్తౌసాలనైన్యంబుపైఁ
దఱుమఁమాగధచైద్యముఖ్యులునును ♦ ద్యత్రోగధదీప్తాకృతీ
శరజాలంబులయాదవావలికిదో ♦ శృండత్వముంజూపుచున్
ధరముల్ కంఠమునొందఁగానడర ♦ ద్వంద్వంబయ్యెయ్యద్ధంబటన్.

౮౭.

క. కరియునుగరియునునరదం, బరిదమువాజియునువాజి ♦ యరయమునఁగా
ల్వురుఁగాల్వురు నొండొరుతో, నరుచుగఁబోరాడుచుండు ♦ నాసమయమునన్. ౮౮.

ఉ. బంధులకెల్లహర్షముగ ♦ బాహుబలంబునశత్రువాహినుల్
బంధురమంధరక్షుభేత ♦ వాద్ధితెజంగునసంచలించఁగా
గంధగజాశ్వసద్భటని ♦ కాయములఁబరిమార్చుచున్ జరా
సంధుఁడుదాఁకెనబ్బలుని ♦ జ్యాస్వననిస్వనదబ్జజాఁడుడై.

౮౯.

ఉ. తాకితరాళిఁజేరురము ♦ దాకఁగ నేయుచునీరికిట్లనున్
వీకఁగడంగినాయెవట ♦ వీరునిఁబోలెనటిం చెదేనినున్
నీకొలఁదే నెఱుంగ నెవ ♦ నీస్థలనాలనుగాచువానితో
నాకెటు సేయనొనుగద ♦ నంబటులైననుగీర్తిగల్గు నే.

౯౦.

అ. గొల్లపల్లెలోనఁ ♦ గొన్నాళ్లుతిరుగాడు, చుండిపెరిఁగిపిదప ♦ నొకనిఁగొలిచి
బ్రతుకునిన్ను గెల్వ ♦ పసయేమి కీర్తులు, నింగు నొక్కొక్కొక్క ♦ నీచునోర్వ. ౯౧.

క. వివనుగంసునిఁజంపుట, చేనాలోమండుచున్న ♦ చిరసంచితరో
షానలమునిన్నుఁద్రుంచినఁ, గానియింక శమంబుపొంద ♦ దనవినిహలియున్. ౯౨.

శా. తురజ్జుల్ పనిలేదుమాగధత్వదీ ♦ యేశత్వమున్ గోపతా
ధారంబైనమదీయవృత్తమునుయు ♦ ద్ధత్రోణిలోధూపతుల్
తారీక్షిం చెదరంచులాంగలహతీ ♦ దత్కేతుయంత్రాశ్వసం
హారంబున్ సమకొల్పియే చెనుగధం ♦ బత్వంతచూర్ణంబుగన్.

౯౩.

గీ. విరఘుడైజరాసంధుఁడు ♦ ర్వికినిదాటి, హసితగిరిసారమగుచుగ ♦ త్నాభిరామ
కనకపట్టయుతంబగు ♦ గదయమర్చి, పేర్చియాచెనురిపుకోటి ♦ పిచ్చలింప. ౯౪.

క. హలధరుఁడుఁదాను నెక్కట, బలుగదఁజేఁబూనిరిపులు ♦ పల్లటిలంగా
 నలువొప్పనార్చిమాగధుఁ, గలనకమాగ్గొనియెబాహు ♦ గర్వంబలరక. ౯౫.

వ. ఇట్లర్కప్రతాపు లగునయ్యిరువు గొండొరులం దాగ్గొని పేగ్గొనినకడంకఁ
 జిత్రంబు లగుగదాసారణంబులం గ్రమ్ము గత్నప్రభాసందోహంబులు చండబాహు
 దండమ్మండిత కేయూరమణిగణాగణితవిభావిభాసమానంబు లగుచు నభోభాగం
 బునం బర్వి మర్విషహం బగునింద్రచాపంబు ననుకరింప నితరేతరఘట్టనంబులం
 బొడముపావకశిఖాకలాపంబులం గదలువిలయసమయసూచకమహోల్కాము
 గంబు ననుసరింపఁ బరావృత్తంబును వృత్తంబును నుపరిష్టవంబును ననుష్టవంబును
 దిర్యక్ప్రసరణంబును మొదలగుగదావిశేషంబుల మెఱయుచు మెండొరులయంత
 రంబులు వేచుచు నాలీఘంబును బ్రత్యాలీఘంబును ననుస్థానవిశేషంబులం జెంది
 పరస్పరంబును దేమల్పంజాలక జవాతీశయంబునఁ బూర్వభాగంబునందోచిపశ్చాద్దే
 శంబున నుద్భవించి దక్షిణపార్శ్వంబునం బొడసూపి యుత్తరపుడెసం గనుపట్టి
 కరణినిమిత్తంబు దంతమ్ములం గ్రుమ్ములాడు మత్తమాతంగంబులతెరంగున ధేనువు
 న్నకై తీక్ష్ణమ్ము లగుశృంగమ్ములం దొమ్ములాడు వృషభంబులకై వడి నాహారమాం
 సంబునకుఁ గోఱల సమరంబు నల్పుక్రోల్పులులచందంబున నేకగుహానివాసజనితామ
 ర్షంబుల నఖంబులం జిమ్ములాడుపంచాస్యంబులభంగిఁ బెసంగునెడ జరాసంధుండు
 బలదేవుని దాఁపటం బెట్టి వలపటంజాట్టుకొనివచ్చుచు విచిత్రంబు లగుసారణమ్ముల
 మెఱుంగు లుప్పతిల్ల గద నూచి వేయునవసరంబున హలధరుఁడును దోడన
 బ్రమరివాఱం దిరిగి విపత్తునిగద నిజగదాఘాతంబునఁ బైకి నుబుక నడచి తిరుగ
 నతండు సవరించుసంఘనఁ బూర్వభాగంబున వ్రేసిన వాఁడును బల్తెలపునం
 దప్పించుకొని ప్రలంబమర్దనునిఘాలభాగంబు బెట్టడిచిన నతండును వామనీకృత
 గాత్రుం డగుచుఁ దదీయప్రహారంబు నిష్ఫలంబు గావించి సింహనాదంబు సేసిన
 మాగధుండును గో. భీషణాకౌరుం డగుచు వివికృతప్రహారం బగునిజగదాదం
 డంబు పుడమిం బడకుండ మగుడ సవరించి నీలాంబరునకుం ద్రోవ యీక పదియడు
 గులకొలంది వెనుకకు లంఘించి నిలిచినం దోడనె బలుండును గుప్పించి పరిపంధిగద
 నిజగదతోడం బెనచి ముందరికిం దిగిచిన నతండు వసుధాతలంబు చిక్కం
 ద్రొక్కి పెట్టిన దట్టై తీయక తాను నట్లన తిగిచి యిద్దగు మెండొరులఁ
 దేమల్పం జాలక యితరేతరసమాకృత్యమాణశుండాదండంబు లగుశుండాలంబుల
 చందంబున నేండునవసరంబునఁ బ్రతిపత్తునిగదతోడం బెనచి యున్న నిజగదా

దండంబు పెనఁకువం దప్పించి మాధవాగ్రజుండు జరాసంధునిఁ దలంబు వ్రేసిన
యబ్బలితపువ్రేటున మహాసమీరణకంపితం బగు మహీరుహంబుచందంబున నంచ
లించుచు ధైర్యం బవలంబించి నిజగదాదండంబున ముష్టికొంతకునిదక్షిణాంస
ప్రదేశంబుం బెట్టు మోదినఁ దద్దవాఘాతంబునం బెట్టువడినకరంబ ననుండి పడిన
గద పరవీరునకుం దోచు కుండ మగుడ సవరించి మించినరోషా ప్రరేకంబునం
బోవ విచిత్రంబు లగుగదాపరిభ్రమణంబుల జరాసంధునికనుంగవ మిటు
మిట్లు గొన ఫాలంబును గపోలప్రదేశంబును నంసంబులును హనుభాగంబులును
బక్షంబులును బార్శ్వదేశంబులును బలువ్రేటుల నెప్పించుట మునశనిపాతఁబులం
జలితం బగుకులాచలంబుచందంబున నతండు పుడమిం బడి మార్చిల్లుటయు
రౌహిణీయుండును మహామేఘంబుచందంబున గర్జిల్లుచు మాగధవాహినీసముద
యంబులం దఱిమి జయంబునం బొదలి నిలిచె నంత.

౯౩.

సీ. దంతవక్త్రుండును ♦ జింతానుకుండును, బోరు నోడైద్యుండు ♦ భూరిశక్తి
నయ్యాదవుని నెంప ♦ నతఁడుభల్లంబుల, దంతవక్త్రునికేతు ♦ దండచాప
ములఁగ్రుంచినారాచ ♦ ములనుచుర్తంబులు, నెవ్వ నేసినవాఁడు ♦ క్రొవ్వుచెడక
బలుగదవైచినఁ ♦ బ్రదరముల్ నిగుడించి, దానిఖండించియు ♦ ద్వందవృత్తిఁ
జేకితానుండుశాత్రవు ♦ వీకచెడఁగ, సారథినిఁగ్రుంచినశ్వముల్ ♦ సంచలించి
చైత్యురథమీడ్చుకొంచును ♦ సమరధూమి, వెడలిచ నెవ్వస్సివీరులు ♦ కడఁగినవ్వ.

సీ. కృతవర్తసాశ్వుని ♦ శితశరంబుల నెంప, వాఁడునుంభోజేశు ♦ వాఁడియంప
వెల్లువచేయుంప ♦ వివరంబుఁబొందక, కృతవర్తశాత్రవు ♦ నరయమున
మర్తాస్థిబంధముల్ ♦ వర్తంబునుకరాళిఁ, గ్రుంచి పేరురమునఁ ♦ దోదనవిశి
ఖమ్ములుపరఁగించి ♦ కడురయంబునఁజక్ర, గక్షకులవధించి ♦ రయముతోడఁ
జాపకేతననూతులఁ ♦ జక్కుచేసి, రథ్యములమోదఁగూరఁ ♦ రమ్మలేయ
విహ్వాలుండైనసాశ్వుతో ♦ వేగరథము, వీటిదెనఁదెప్పెనశ్వముల్ ♦ బెగడుచెంది.

లయగ్రాహి. ధారుణివడంకఁగని ♦ దూరుడరిసేనపయి

బోరుననుదాఁకఁగని ♦ చేగుచునుదాన

క్రూరుడనివార్యగతి ♦ దారుణిరాహతుల

వైరినుద మెల్లఁజెడఁ ♦ బారుముచూపక

దేరునుమరంగములు ♦ సారిమఱితులినను

జేరువవనించుతర ♦ నారియునుచక్క

శీరసముతోగొనుచు ♦ రారిపుడుమ్రుంచియవి

ఘోరమగుభల్లహతి ♦ గౌరవముగాంచెన్.

౯౯.

చ. నిరుపమశక్తిఁబొందెడు ♦ నేకశరంబులనుగ్రసేనునిన్

దరమిడి నెంచుచోనతఁడు ♦ దారుణకోపముతోడసూతునిన్

దురగములన్ వధించిబలు ♦ తూపులు పేరురమాడనేసినన్

వెరపుననోడిసాతెయను ♦ వీరులు సంతసమందిచూడఁగన్.

౧౦౦.

క. సాత్యకియత్తటిసమరౌ, దృత్యమ్ముచువితతబాహు ♦ దర్పముసుభట

స్తుత్యమ్ముగమధ్యాహ్న, నిత్యునిక్రియమెఱసి సాత్య ♦ తేయునిఁదాఁకెన్. ౧౦౧.

క. శిశుసాలుండునుగ్రోధవి, వశుఁడైతనరథమువృష్టి ♦ వర్యునిఁమోలన్

విశదగతినిలిపియార్చుచు, దశదిశలమ్రవంగఁజూప ♦ ధరుఁడైయనియెన్. ౧౦౨.

ఉ. నిక్కముబంటువోలెనిటు ♦ నిన్నునునీకులమివెఱుంగఁ

పక్కునఁజూచువారలును ♦ బాంధవులున్నగునట్టులయ్యయౌ

యొక్కరికిచ్చినట్టివిక ♦ చోత్పలలోచనబట్టినంతనే

దక్కెనెమీకునన్నవిని ♦ ధైర్యఘనుండగువృష్టివర్యుఁడున్.

౧౦౩.

క. అక్కటనీచాత్తకనీ, వెక్కడభోజేంద్రతనయ ♦ యెక్కడతగునే

నక్కకుమ్మగేంద్రసుందరి, యిక్కొవరమెల్లనిపుడ ♦ యేఁగక్కింతున్. ౧౦౪.

సీ. అనితనబలువింట ♦ సునిశితాశుగములు, నూరుసంధించియా ♦ శూరవరుఁడు

శిరమునచురమునఁ ♦ జేతులమూపుల, నలికమ్ముందును ♦ గళమునందు

గండభాగమ్ములఁ ♦ గటమరలందును, బరియసిఁజొనుపన ♦ ప్పగతుఁడార్చి

యన్నిశాణములఁదా ♦ నట్లనెయొనరింప, నలిగియెంతయునుస ♦ త్యకసుతుండు

వాడిబలుకోలనొక్కట ♦ వానిరథము, కేతువిలఁగూలనేసినఁ ♦ గినిసియతఁడు

భల్లమొక్కంటనాతని ♦ నిల్లుదునిమి, ధరణియమ్రవంగిసింహనా ♦ దంబుచేసి.

ఉ. వేటొకవిల్లుగేలఁగొని ♦ వృష్టిపూర్వహుఁడుగ్రలీలన

వైరిచలింపఁదీక్షశర ♦ వర్గమనర్తశభంగిశేయనా

ఘోరమజాగ్రగణ్యుఁడుడి ♦ వోవనిబంటుతనంబుపెంపునన్

దారుణబాణవర్షమునఁ ♦ దద్దయు నెంచెయదుప్రవీరునిన్.

౧౦౬.

గీ. దానమిగులంగనలిగియా ♦ దవవిభుండు, సప్తఘంటనినాదభీ ♦ విణతనెప్పు

కుంతమొక్కటివేఁబూని ♦ పంతమడర, నేపెశిశుసాలు నెదఁదూఱ ♦ నెసకమెసఁగ.

- క. ఆఱుశరములఁజైద్య, ఘోరమణుఁడుదానినడుమ ♦ ఖండించియొడల్
దూఱఁగఁబదిశరములయను, వీరుని నెప్పించియార్చె ♦ విన్నవ్రుపంగళ. ౧౦౮.
- గీ. సటలు వెటికినఁగినుక నె ♦ సంగుమేటి, సింగమనసాత్యకివిరోధి ♦ భంగపఱుప
నెమ్మదిఁదలంచియొక్కభ ♦ ల్లమ్మువింట, నపుడుసంధించియఱుమంట ♦ లడర నేనె.
- చ. అదియువిరోధియూధభయ ♦ దాక్ష్మ్యమైజనిచేదిభూవిభుం
డదరకయేయుసాయకము ♦ లన్నియుగీటునఁబుచ్చిమిల్లురుల్ ..
చదలునఁబర్వనాతనిభు ♦ జద్వయమధ్యముగాఁడిదుస్సిఘ్న
రదశకుఁబాలు చేసినధ ♦ రంబడెనాతఁడుమూర్ఛయున్గుచున్. ౧౧౦.
- వ. ఇవిధంబున నెమ్మహావీరుండు మూర్ఛిల్ల నేలఁద్రెల్లినంజూచితత్సైనికులు హాహాకా
రంబులు సేసి రట్టియొడ వానిసారధి రధంబు నవరోహించి మై మఱచియును గించి
త్తును మొగంబునం దెలివి దప్పక యెప్పటట్లన కలకలనవ్వెడువిధమ్మున నున్నయన్నర
వరునిఁ గౌగిటం బొదివి గ్రుచ్చి యెత్తి యెప్పటియట్ల స్యంధనంబున నిడుకొని
సంగ్రామరంగంబునకుం దొలంగం గొనిపోయె. సత్యకతనూభవుండునుం గెలుపు
గొనినయాటోపంబున రోదసీకుహరంబు భేదిల్ల సింహనాదంబు గావించుచు బలు
దెరంగులతూర్యస్వనంబులు చెలంగ నిజభటానీకమ్ములనిబిడకొలాహలమ్ములు
నింగి బగులఁ దన్న నన్న యగుబలభద్రుం డున్నచాయకు నడచి యతని మన్ననం
బడసి సకలసైన్యంబుతోడ నుత్సాహదోహలుం డై యున్న సమయంబున. ౧౧౧.
- గీ. పసిఁడినీఁటివ్రాత ♦ పనిమించుహొంబట్టు, హరువుతెరఁబొసంగు ♦ నందలమున
భోజకన్యనునిచి ♦ పురమునకనిచియా, శౌరిసమరధూమిఁ ♦ జేరవచ్చె. ౧౧౨.
- క. వచ్చిబలరాముజయమున్, మెచ్చుచుసాత్యకినిఁగాంచి ♦ మిగులంగూర్తిన్
గ్రుచ్చికవుంగిటఁబొచువుచు, నచ్చక్రధరుండువారి ♦ నలరించెఁగడున్. ౧౧౩.
- క. ఆలోనరుక్తియునుశిశు, సాలజరాసంఘులట్లు ♦ బవరములోనన్
బేలుపడంగనుఁగొనియు, ద్వేలక్రోధుండముసమర ♦ ధీరతదోషన్. ౧౧౪.
- గీ. నడచిమురవైరియొక్కడె ♦ క్కడనటంచు, నాత్తభటమంత్రైజనముల ♦ నడిగికొంచు
రభ సమునఁదాఁకుట యునప్పు ♦ డుభయసైన్య, ములునుదారసమయ్యెభూభువనమడర
- క. తేరులుఁదేరులు నెక్కట, వారణములువారణములు ♦ వాజులువాజుల్
వీరులువీరులుఁదలపడి, పోరఁగనమ్మతరసంబు ♦ పొంగెన్తిగులన్. ౧౧౬.
- సీ. ఒండొంటితోఁదాఁచు ♦ నుద్ధతిబద్దలై, పగులువేదండకుం ♦ భములతోడఁ
గొమ్ముకత్తులబిట్టు ♦ క్రుమ్ములాడెదవీరక, జెక్కతానెమ్మేని ♦ సిరులతోడ

- బల్లెంపుఁబోటుల ♦ జల్లెడకంతల, ట్లమరిననిడుదతొం ♦ డములతోడ
 నీటెబల్పోటుల ♦ నెగడొందునెత్తురుల్, దలుగకకురియుసా ♦ నములతోడ
 రధికకార్తుకనిగ్గుక్త ♦ పృథులబాణ, వర్షనీరంద్రమర్తగు ♦ ర్వారరుధిర
 పూరములతోడనింతేని ♦ వీరువోక, భటులుగొనియాడమాతంగ ♦ ఘటలుపోరె.
 క. ఏమనఁగవచ్చుఁదాదృశ, సామజసంగ్రామమునను ♦ జాల్మోనురుధరో
 ద్దామప్రవాహములలో, వేమఱుఁదేలెశతాంగ ♦ విపులప్లవముల్. ౧౧౮.
 ఉ. ఘోటకముల్ కరంద్రముల ♦ కొమ్మలకైయెగఁబ్రాకిసాదిచే
 యీటెలపోటులకదనువు ♦ తెల్లకడందునియంగమాపుతుల్
 లాటికిఁగూలునట్టులుగ ♦ లావునుజేవయుఁజూపఁజూపఱుల్
 నూటికొకం డెవచ్చుపలు ♦ నోళ్లనుతొంచిరిమించివేడుకన్. ౧౧౯.
 నీ. అరదంబులరదంబు ♦ లడరనడ్డముదాకి, కుంజరమ్ములునేలఁ ♦ గూల్చునెడలుఁ
 గరులుఁగరుల్దాకఁ ♦ గడఁగిబల్తేజులు, సూరారువెడఁదాకి ♦ బోరునెడలుఁ
 దేజులుఁదేజులే ♦ తీర్చిపోరఁగఁదాకి, వడిఁగుంతములభటుల్ ♦ వ్రచ్చునెడలు
 ఛటులుఁభటుల్ పొరఁ ♦ బటురథాంగతురంగ, గజములుక్రిందుగాఁ ♦ గవియునెడలుఁ
 గలిగిసమరాంగణమ్మర ♦ క్తప్రవాహ, కెళ్ళికొలాలజేతాళ ♦ బాలికావి
 హారరమణీయమయిసునా ♦ శీరముఖసు, పర్వులకుఁజూడలోచన ♦ పర్వమయ్యె.
 వ. అట్టియెడ నవ్విదర్భరాజనందనుండు రెండవఖండపరశునిమాడ్కిఁ బ్రళయకాలం
 బునం దోఁచునంతకునిపోలికఁ బాలస్త్యమూలబలసంహారంబునకుంగడంగు రఘు
 పుంగవునితెరంగున మహార్ణవంబుఁజొచ్చి కలంచి యాడెడుశిమింగిలంబుచందంబున
 భండనక్రియావిజృంభణంబు నెరపుచు వేదండతండంబులబృంహితధ్వనులును
 ఘంటానినాదంబులును శతాంగసంఘంబుల సేమీస్వనంబును గేతనకింకిణీసంకులక్వ
 ణనంబులును రధికవరులవిజయశంఖధ్వనంబులును ధనుర్గుణారావంబులును చురం
 గమంబుల హేసాఘోషంబులు ఖురవిఘట్టనసముద్భూతకఠోరనిర్హాదంబులును వీర
 భటులచటులతరభుజాస్ఫాలనజనితనిర్ఘోషంబులును హాలాహలసన్నిభంబు లగు
 కోలాహలంబులు నెక్కుమ్మడిం గడంగ నిఖిలదిక్కులఁ దనరథంబుఁబరపి కొఱవిఁ
 ద్రిప్పినతెరంగునఁ బరిభ్రమింపుచుఁ దూర్పునం దోఁచి పడమట నురవణింపుచు నుత్త
 రంబునఁ దోఁచి దక్షిణంబున నక్షిణపరాక్రమంబు మెఱయింపుచుమహాతాళసన్నిభం
 బగుధనువు సారింపుచు భల్లార్థచంద్ర నారాచక్షురప్రకంకపత్రప్రముఖంబు లగుశరీ
 ముఖంబులు పౌఖానుపుంఖంబులుగా నిగుడ్చుచు నగ్గలికమీఱ విడివడినదిగ్గజంబు

చందంబునఁ బెంపు దీపింప సాత్యకిప్రముఖయనుకుమారుల మిగుల మెప్పించి నేల
కుం గోలకుం దెచ్చినఁ గని బలంబులు చెదరి బెదరి నలుగడలఁ బలుచుటయుంగనుంగొని
యప్పుండరీకాక్షుండు మందస్తి తంబు వదనారవిందంబునం గందళింపఁ బాంచజన్యం
బు పూరించి యెల్లవారల నుల్లసితకుతూహలంబున మరలునట్లు గావింపుచు సారథి
యగుదారకుం గనుంగొని యిట్లనియె. ౧౨౧.

చ. అదెకనుఁగొంటెభోజతన ♦ యాగ్రజుతేరుసితాశ్వయు క్తమై
విదితపతాక మైసమర ♦ వీధివెలింగెడువానిఁదాకిదు
ర్మదమడగింపఁగావలయు ♦ రథ్యములకొవడిమీఱఁబోవని
ముదితమదీయబాహుయుగ ♦ భోగ్రతవేల్పులు మెచ్చఁజూ పెదక. ౧౨౨.

ఉ. ఈతఁడునన్నెకించుకయు ♦ నెంచఁడునిక్కముబంటువోలెరు
ర్నితీపరుండుగాఁగభగి ♦ నీహరణస్ఫుటరోపదారుణా
న్వీతమనస్కుఁడైమిగుల ♦ నిచ్చటవచ్చుచునున్న వాఁడునా
చేతులలావుఁజూడుమికఁ ♦ జిక్కులఁజెట్టెదవీనిదారుకా. ౧౨౩.

క. అనుటయునుదారుకుండ, ట్లనతనరథముకొరయంబ ♦ లరభోజన్యపా
లునితనయునెదుటనిలుపఁగ, వనజాతాక్షుండు నెఱ్ఱ ♦ వాతెడుచూడ్కిక. ౧౨౪.

గీ. రుక్తిఁగనుఁగొనితనమకా ♦ ర్తుకమునందు,తూపులొకనూలునిన్నూఱుఁదొడిగియేయ
నావిదర్భేంద్రతనయుండు ♦ నన్నిశరము, లన్నిశరములవారించి ♦ యాగ్రహమున.

క. మూడుశరములుకృష్ణుని, పోడిమి సెడనేసికినుక ♦ పొంగఁగఁగడిమిక
వాడిబలుతూపులొక్కట, నేడింటనుమఱియునేసె ♦ నీశులు మెచ్చక. ౧౨౫.

గీ. అంతఁబోకవివర్భభూ ♦ కాంతసుతుఁడు, మేటికరలాఘవంబున ♦ మెఱసిమిగుల
చిత్రశరములనాతనిఁజిక్కుపఱచి, యనియెదరహాసభాసురా ♦ ననముతోడ. ౧౨౬.

ఉ. గొల్లలునీవు మెండుకొని ♦ కోడిగపుకొవగలుల్లసిల్లవే
వల్లెలలోనవెన్నలును ♦ బాలునుదొంగిలితిన్నయట్లయో
బల్లిదులైనరాసుతుల ♦ బల్లియెఱుంగకయిట్లులెన్నినా
చెల్లెలికాసనేసితివి ♦ సీయనివవ్వరెనిన్నుభూజనుల్. ౧౨౭.

చ. తెలియవుగాకరుక్తిసము ♦ దీర్ఘపరాక్రమశీలనీవకా
దలహరుఁడైననిల్వఁగలఁ ♦ డావికటించియిఁకేలకేలనే
విలుధరియించినిల్తునట ♦ వేలుపులెందఱుగూడియైనమా
లలనగ్రహించిపోవఁగఁద ♦ లంబెనిజంబలశూలికేనియుక. ౧౨౮.

- క. ప్రాణమ్మనీకువలసిన, నేణాక్షీనిమగుడఁదెచ్చి ♦ యిమ్మనిలింప
స్త్రీణంబునీకువలసిన, నేణాక్షీనిమగుడఁదెచ్చి ♦ యీకుముకుందా. ౧౩౦.
- చ. కులముననోగుణమ్ముల నె ♦ కోరినుంపఁదనర్చుకల్తినో
బలిమి నె రూపసంపద నె ♦ భవ్యవిభాసముదీర్ణవృత్తినో
తెలియవుగాకమామదవ ♦ తీమణి కేమిటఁబోలుదీవునీ
కలవడు నెట్టులాగుణము ♦ లంబుజలోచనీకునబ్బునే. ౧౩౧.
- చ. అనవినిశౌరివీనిద్దుర ♦ హంకృతిమానిచికొనియుత్తరం
బనువుగనీయరాదనుచు ♦ హస్తమునంగలదివ్యకౌర్మకం
బునఁగడువాఁడితూపులను ♦ బూన్చిరయంబున నేయవానిమైఁ
గనకతనుత్రమంతయువ ♦ కౌవకలయ్యెమహాన్యుతంబుగన్. ౧౩౨.
- క. హరిశరములనాతని మై, మఱుఁవప్పుడుదెగుటనడుమ ♦ మఱివేటొక మై
మఱువుంగ్రమ్మఁదొడువుట, యెఱుఁగంబడదయ్యెజనుల ♦ కెవ్వారలకున్. ౧౩౩.
- చ. బరవసమొప్పభోజనర ♦ పాలతనూజఁడుచిత్రసాయక
స్ఫురణమునన్తురారినల ♦ సూతునిదద్రధఘోటకమ్ములన్
విరవిరఁబోవ నేనుటము ♦ నీరజనేత్రుఁడుపిన్ననవ్వుతో
మెఱయుచు నాల్గుతూపులుస ♦ మిజ్జయసిద్ధికివింపఁగూర్చుచున్. ౧౩౪.
- క. సురలచ్చెరువునఁజూడన్, నరనాథునిమీఁదనేసి ♦ ననునవిసూతుం
దురగములఁజంపెరుక్తిన్, విరధుంఁగావించెనతఁడు ♦ నిలిచెంబుడమిన్. ౧౩౫.
- చ. పలుకయువాలుఁగేలఁగొని ♦ బాహుబలంబడరంగసింగముం
బలెనలరుక్తిచెంగునన ♦ భంగురలీలఁజెలంగురోసమ
గ్గలముగశౌరితేరికిని ♦ గ్రక్కునదాఁటిననజ్జనార్దనుం
డలుకఁచెలంగనందకము ♦ హస్తమునంగొనివానిదాయుచున్. ౧౩౬.
- గీ. పరునికేలనున్న ♦ పలుకయువాలును, జిద్రుపలగుచుధరణి ♦ జెదరనఱకి
వానిశిరముఁద్రుంపఁ ♦ బూనియురుక్తిణి, దలచిచంపకుడిగ ♦ దైత్యవైరి. ౧౩౭.
- క. తొడిబడిచంపఁగరాదని, యుడిగిమురారాతివింట ♦ నెప్పెడుమార్పిం
బెడకేలుగట్టిచంపన్, జడియకుజడియకుమటంచు ♦ సరసోక్తులతోన్. ౧౩౮.
- క. నీవఱచినయఱపులుమఱి, నీవేయెఱుఁగుదువుతెలుప ♦ నీతోడుసుమీ
బావాయనితలగడ్డిము, రేవులువాఱంగవడిగొ ♦ రిగివిడిపించెన్. ౧౩౯.

- క. కురిసెంబువ్వులవానలు, నెరి సెందివియెల్లఁదూర్య ♦ నిబిడస్వనముల్
దొర సెన్ వంది స్తవములు, విరి సెన్ మునిమానసార ♦ విందములంతన్. ౧౪౦.
- గీ. ఇట్లుజయలక్ష్మిఁగైకొని ♦ కృష్ణుఁడప్పు, డన్న బలరాముఁడెంతయు ♦ నాదరింప
సాత్యకిసమగ్రఁగక్తిమై ♦ సాగిఁమొక్క, నలపుబలిమియు మెఱయసై ♦ న్యములుగొలువ
- క. పూరించెఁబాంచజన్యము, వైరించిన్తిగులఁదనిసి ♦ వైరముడిపియున్
భైరవభేరీరములు, బోరుకలఁగఁదనదు సైన్య ♦ ములనడిపించెన్. ౧౪౧.
- వ. అంతనక్కడ. ౧౪౩.
- క. చావునకుఁదప్పిమగుడం, జీవితులై నట్టిమగధ ♦ శిశుపాలన్యపుల్.
త్రోవజతఁగూడిచనిరిని, జావాసమ్ములకునాన ♦ నానతముఖులై. ౧౪౪.
- క. అలరుక్తిగుక్త వసనుఁడు, తలయునుమూతయునుగొర్తి ♦ తనువిడుచుటకున్
విలపించుచు నేవగను, నెలుతున్ శౌరిననియందె ♦ నెలకొనియుండెన్. ౧౪౫.
- క. అద్దనుజదమనుఁడంతట, మద్దవిడిన్ నడచినడచి ♦ యుత్సాహముతో
నద్దంపుబిల్లకైవడిఁ, బొద్దొకబా నెంటునున్న ♦ పోలికఁదోచెన్. ౧౪౬.
- మ. బలదేవుఁగ నిమిరు సాత్యకియుశుం ♦ భన్త త్తమాతంగపు
ఘ్నలగంధర్వశతాంగవీరభటసం ♦ ఘాతంబుతో నెప్పనీ
విలసత్సైన్యముభక్తిమైఁగొలువఁగా ♦ విచ్చేసితద్ద్వారకా
నిలయందెల్లనలంకరింపుఁడుశుభా ♦ న్వీతక్రియాచాతురీన్. ౧౪౭.
- క. ఈవేళకురైవతక, గ్రావంబుననిల్చిరేప ♦ కడనరుదెంతున్
నావినియట్లనకొకని, రేవతీరమణుండుచనిపు ♦ రిన్ నివసించెన్. ౧౪౮.
- క. అనుటయునభిమన్యసుతుం, డనఘాత్తకభోజకన్య ♦ హరిపరిణయమై
తనిపినకథయాద్యంతము, విసవేడుకయయ్యెఁదెలుప ♦ వేయనియడుగన్. ౧౪౯.
- శా. శ్రీవత్సాంకితవక్షయాదవపురీ ♦ సింహాసనాధ్యక్షుల
క్షీవర్ధిష్టుకటాక్షరాత్రోచరకుం ♦ భీవ్రాతహర్యక్షనా
నావాచంయమిలక్షభక్తజనతా ♦ నందక్రియాదక్షరా
జీవశ్రీకలితాక్షఘారికరుణా ♦ సిక్తస్ఫురద్యక్షణా. ౧౫౦.
- క. కృష్ణావ్యసనవికర్షన, తృష్ణాసంతానదంతురితహృత్కమలా
కృష్ణాహిసమభుజాయుగ, కృష్ణాహ్వయమోచితప్ర ♦ కృష్ణాఘఘనా. ౧౫౧.
- ఉపజాతి. దానన్యసాలాగమనవిలోలా ♦ తతభుజకలితసుదర్శనలీలా
అనతకోలాహలపరిశీలా ♦ యతపదకటకమహాదవభేదా

భానుసమానాభరణవితానా ♦ పరమదమధనప్రకటాద్యూనా

దీనవిధానాధికరుచినిచయా ♦ దీనఖగేనాదివిజవిధానా.

౧౫౨.

గద్యము.

ఇది శ్రీమత్సదనగోపాలశాశ్వతకటాక్షవీక్షణావాప్తచతురసాహితీవైభవ

వక్రపామాత్యతనూభవమంగమాంబాగర్భశక్తిముక్తాఫలమా

ర్గణవిశ్రాణితమహాఫలకోవిదనుతభాగధేయకోటిశ్చర

న్దామధేయప్రణీతం బైనభోజకన్యాపరిణయం

బను మహాప్రబంధంబునంగు

చతుర్థాశ్వాసము.

పంచమాశ్వాసము.

- క. శ్రీవసుదేవమహాస్వయ, పావననిజచరణచిహ్నా ♦ పరిశోభితబృం
దావనసఫలీకృతపద, సేవనకరుణావిశాల ♦ శ్రీగోపాలా. . . ౧.
- వ. అవధరింపుము పరీక్షిన్నపాలునకు శుకమహాయోగి యిట్లనియె. అట్లు గోపాల
దేవుండు కామపాలువెంబడి నిజసైన్యంబుల ద్వారకాపురంబునకుఁ బనిచి తమపాం
తంబునం దనరురై వతకధరాధరసమీపోద్యానానవద్యనిర్భరతటంబునం గనుపట్టు
పున్నాగకౌననంబున నివసితస్కందానారుం డగుచుఁ బచ్చనూరెపుటంపుఁబటకుటి
రంబునఁ గతిపయపరిజనంబులు గొల్వఁ జైద్యమాగధభోజనందనులపరాభవంబును
దమవిజయంబులును బహుప్రకారంబుల యచుకుమారులు వేర్వేరుఁ గీర్తింప నిష్టా
లాపంబులఁ బ్రవర్తిల్లు చున్న సమయంబున. ౨.
- చ. మనుజతనున్నతావకకు ♦ మారిమనోరథమెల్లసార్థమై
తనరెడునట్లభాహుబల ♦ దర్పమెలర్పఁగఁగంసవైరిదు
ర్జనులఁదృణీకరించిన్యవ ♦ శంవదగామెనరించెనంచుఁదో
యనిధికిఁదెల్పనోయనఁగ ♦ నబ్జహితుండుప్రతీచికింజనెన్. 3.
- మ. స్వకవిద్యోతవసుప్రజంబడరస ♦ ర్వంబున్బరక్షోణీభ్య
న్నికటోద్యత్కటకంబుఁజెందియుఘనా ♦ నీకాసురాగాదియై
సకలార్విజనసేవ్యుడయ్యెనినుఁడెం ♦ చన్భూరితేజుండుశ
త్రుకులాంతస్థితుఁడయ్యుఁబూజ్యుడెకదా ♦ రూపింప నెవ్వారికిన్. ౪.
- చ. రమణుడైత్వరాష్ట్రీవన ♦ రాశినివేగముచెంద నేగు
సమముగ నేగలేక వెను ♦ చక్కినిఁజిక్కుచుఁజాయ, వచ్చుమా
ర్గమునకుఁజాట్టిరానభిము ♦ ఖంబుగఁబోయెదనన్నమాడ్కిఁబ
చ్చిమదెసమానితూర్పునకుఁ ♦ జేరెనుదంచితదీర్ఘరూపతన్. ౫.
- చ. అలవనమాలిరూపమున ♦ నంబుజమిత్రుఁడుతాసుబచ్చిమా
చలముననిల్వఁదత్కులము ♦ సాములుచాలఁదదీయభాగ్యపు
ష్కలతకుసంతసిల్లిపొడ ♦ గానఁగఁదెచ్చినహాటకౌంబర
మ్ములకరణీనగాగ్రములఁ ♦ బొల్చెజరక్కిరణప్రకాండముల్. ౬.

మ. అతిసంధ్యారుణితాంబరోల్లసదుదా ♦ రాభీశదిక్ష్కామినీ
గతుఁడైయేగెఁడ్రయితనుండునిజప ♦ త్కన్ధద్విజవ్రాతముల్
వెతచెందంగనుదేజముందొరఁగియు ♦ ద్వేలానుబంధంబుతో
డుతపాతిత్యముగాంచెసత్పథముపాం ♦ దుశ్మానియంతంతకున్.

౩.

మ. *ఆరిసేవ్యుండగుప్రాణభర్తసమయా ♦ యత్తుండుగానన్బ్రకా
శరమల్పాఽబరపాహినీపతిభజిం ♦ చన్జూచిపత్రస్రవ
ద్గురుమాధ్వీకరసాశ్రుపూరయగుచున్ ♦ దోడ్తోవికాసత్వమున్
దొరఁగెన్బద్ధినిసారసాస్యవిగళ ♦ ద్రోలంబనిశ్వాసయై.

౪.

గీ. కరములొకవేయుగలిగియుఁ ♦ దరణిదైవ
వశతమున్నీటమునిఁగిన ♦ వార్తశకుని
వితతిదెలుపంగఁబద్ధినుల్ ♦ వినిమొగమ్ము
ముడిచెనననీటఁగలపద్మ ♦ ములుముడింగె.

౫.

మ. కరుణన్బ్రోచినమిత్రుఁడేగెనుగళం ♦ కంబూనుచెల్లప్పుడున్
గురువిద్వేషినిశాచరుండనుచులో ♦ కుల్నిందగావించుని
ఘరభావుండరుదేరఁగీడ్పఱచునం ♦ చున్విచ్చుమైగ్గెచనెన్
జరితార్ధార్థకళత్రవృత్తమగుచున్ ♦ జక్రద్విజవ్రాతముల్.

౧౦.

మ. సమయత్కౌతలభర్తపశ్చిమదిశా ♦ శైలేంద్రమన్లోహనా
శమునూత్నంబుగసంఘంటించిదృఢతన్ ♦ లక్ష్మీంపఁబడ్డాప్తబిం
బముపేరందగుగుండుఁబూన్చినిగుడిం ♦ పందన్తహాపాతసం
భ్రమభీతింబలెజోడువీడుచుచుజ ♦ క్రంబుల్చనెన్దిక్కులన్.

౧౧.

నీ. ఉదధిరాజయ్యని ♦ యొడ్డోలముగనందుఁ, బట్టినదీసికా ♦ పాళియనఁగ
నంజనద్విపరదా ♦ గ్రాఘాతనిర్ధూత, పరమహేధరధాతు ♦ పటలమనఁగఁ
ద్వరనేగురవిఁగూడి ♦ యరుగఁజాలక వెన్క, నిలిచినజరదంశు ♦ నికరమనఁగ
సమయనిదాఘకా ♦ లమున నెక్కుటఁదోఁచు, వనధనంజయమహా ♦ జ్వాలలనఁగ
మందమందేహదేహని ♦ యిందిబహుళ, వర్ధితోదారయధిరస్ర ♦ వంతులనఁగ
నపరజలనిధిగర్భర ♦ త్నాంశుతతికి, దాయయోయనసంజకెం ♦ జాయదోఁచె.౧౨

చ. ఇనుడవరాద్రిగానజరి ♦ యించుచుజీకటివేటలాడగా
జనుటయుడన్తహాగహన ♦ చారిజనమ్ములుసూకరాదికొ
ననమ్మగపాళికంగలఁప ♦ నల్లడలందవిలించినట్టియ
య్యనలమనంగసంజరుచి ♦ యద్దెసనుద్దవిడింగనంబడెన్.

౧౩

మ. దివనగ్రీష్మదురింతదుర్దశవెసం ♦ దీఱంగరంగద్రధాం
గవిహంగాహ్వయహంసముద్దెసలువ్రా ♦ కణబాంధహృత్పద్మముల్
దివులొందకవడిగ్రమ్ముమేఘతత్తిరి ♦ తిణగాధదీవ్యత్తమో
నివహంబొక్కటనాక్రమించెయమునా ♦ నిర్యత్ప్రభాఘోరణిన్.

౧౪.

సీ. ప్రకటికృతగుహాంత ♦ రంగికత్వంబయ్యు, నుపచితబహుతార ♦ కోద్యమంబు
దూతశకునివి ♦ హారాతిశయమయ్యు, గర్వభ్రమదులూక ♦ కలకలంబు
వినిహితప్రజ్ఞాన ♦ యనభోజనమ్మయ్యు, జహదబ్జబాంధవ ♦ జాతవృత్త
మాపాదితశ్యామ ♦ లానుభావంబయ్యు, బరిభూతమాతంగ ♦ వైభవంబు
నగుచుగనుపట్టెవెసనంజ ♦ నాభవిద్ర, మభ్రమరవారసారస ♦ మగ్రజాగ్ర
దశ్చసారమసారవి ♦ హారహారి, భూరసంతమసప్రభా ♦ భూతమహిమ.

౧౫.

మ. మొనసెకలోకములోననెల్లెడలసం ♦ పూర్ణంబుగానంగజా
తునితేజోమయవహ్నియన్తతికిగు ♦ ర్తుల్లానిరుల్ధూమమై
యునికింజెందెనుగాకతక్కిననుయో ♦ యోధూమవాకసోగ్నిమా
ననుతిర్మానుగతోక్తిసద్విబుధలో ♦ కారాధ్యమైయొప్పునే.

౧౬.

చ. వనజదళేక్షణుండగుచు ♦ వర్తిలుభానుడుయోగనిద్రకై
వనధిజొరంగముగొగుహల ♦ వారనిభీతినడంగియున్నయ
ద్దనుజకులమ్మనల్లడల ♦ దర్పవిలాసములుప్పత్తిల్లఁబై
కొనియెననంగఁగప్పడియె ♦ ఘోరతమోవిభవంబపారమై.

౧౭.

గీ. యమునజాహ్నవిమోదిరో ♦ నముననిగిడి
మించిముల్లోకములనాక్ర ♦ మింతుననుచు
బెరిగెనోయనదట్టమై ♦ యిరులుగవిసె
మెండుకొనియుండుకాటుక ♦ కొండయనఁగ.

౧౮.

సీ. రేరాయనికిఁబొక్కు ♦ తారావధూమణి, కటిచాయనునుబట్టు ♦ గాధరింప
వేయకన్నులవాని ♦ దాయనెంచునహల్య, నీలాలసరులంచు ♦ బాళిఁదాల్చు

- దహను నాత్తడలంచు ♦ తపసిరాయిల్లాండ్రు, కప్పుకుప్పసములు ♦ గాఢుటింప
 శివునిమరుల్కొన్న ♦ వివిధ తాపసకాంత, లిందీవరములుగా ♦ నెంచిముడువ
 నిగిడెజగములఁగలకంత ♦ నీలకంత, కంత కాదంబకరదంభ ♦ ఖంజనాభ
 కజ్జలద్యుతిహరినీల ♦ ఘనతమాల, ఘోరరుచిపూరమగునంధ ♦ కారమపుడు. ౧౯.
 చ. సమయమహావణిగ్వగుడు ♦ సాంద్రమయూఖగుణప్రసక్తిచే
 నమరినమండలాఖ్యమగు ♦ నట్టికటాహమునకఁఘటించియ
 క్కమలహితుక వర్ణార్ణవము ♦ ఖంబునడించమునింగియాతఁడొ
 క్కమొగివెలార్చుముత్యముల ♦ కైవడిఁదారలెసంగెబోరునక. ౨౦.
 క. రవిమండలగండోపల, మవలకజరమాద్రినండి ♦ నంబుధిఁద్రెళ్లక
 గవనెగసినజలకణముల, హవణునఁదారకలుమింట ♦ నంశటఁదోచెక. ౨౧.

మహాస్రగ్ధర.

- కువలాధీశత్రియామల్ ♦ కుతుకపరిణతక ♦ గూడుపెండ్లికదిశాశుల్
 రవితేజస్తప్తనక్ష ♦ త్రపధకగగనఃప్రభౌష్ఠమందంచివేచక
 యువతీమానాఖ్యధాన్యం ♦ బుటకపెటులునో ♦ నుద్భవల్లాజలోనా
 దివిఁదారాస్తోమమొప్పెక ♦ ధృఢనిజమహిమక ♦ ధిక్కుతాధ్వన్యమాచుక.
 సీ. సంధ్యాభుజంగికా ♦ సంజనితాండముల్, తారాధ్వపున్నాగ ♦ కోరకములు
 పద్మాప్తహయముఖో ♦ తృప్తితడిండిరముల్ ♦ ‡ దిప్తశగత్సమా ♦ కృష్ణహంస
 లధివిష్ణుపదసము ♦ ద్యుత్పనర్భవములు, రాజాగమవికీర్ణ ♦ లాజచయము
 లభ్రనుహర్షివో ♦ ద్యుమ్భుమ్భదమ్ములు, రవికరతప్తాంబ ♦ రశ్రమాంబు
 లధికన్యత్యద్గిరీశోత్త ♦ మాంగవిభ్ర, నుద్దివిజలోకవాహినీ ♦ మహామదగ్ర
 వీచికాన్యోన్యఘట్టనా ♦ విదళితాభి, తఃపతచ్ఛికరములాప్పెఁ ♦ దారకములు. ౨౩.
 ఉ. ఉరవడి నొక్కమొత్తముగ ♦ నుర్వియు నాకసమావరించిభా
 స్కరుడపరాభిఁద్రెళ్లు నెడఁ ♦ గ్రక్కునఁదోచిమహాంధకారమ
 త్తరణిమయూఖసంతతుల ♦ త్రాళ్లనువ్రేలఁగఁగట్టినట్లమం
 దిరములకజ్జలాంకనవ ♦ దీపకలాపములాప్పెనయ్యెడక. ౨౪.
 మ. సమదాహంకృతినున్న సంతమసవ ♦ ర్షాకాలముకబోవవి
 క్రమలీలకగుముదాంబుజన్తులలరం ♦ గాఁగాశసంఘప్రసూ

నములైచుక్కలుపర్వఃజూచితనయం ♦ తంజేరుహంసాళినా

నమరెడూర్పునఁదెల్పుప్రాక్కపటకాం ♦ తామందహాసంజనన్.

౨౧.

౧. జీవంజీవకులాన్నరాశిరజనీ ♦ శీతప్రభోద్వాహజే

శావేల్లత్ప్రతిశీరసంతమసవ ♦ ర్నాపశ్చిమద్యోతక

ప్రావీణ్యోదయసప్తపర్ణసుమనః ♦ పాంసూత్కరంబోయనన్

భావింపందగేశుభ్రదీధితిసుప ♦ ర్వశ్రేష్ఠదిగ్విధికన్.

౨౬.

౨. ఆకాశసింధుమధ్యత, లాకల్పితచంద్రమండ ♦ లాభేధవిలస

క్వాప్యోచపుండరీక, వ్యాకీర్ణపరాగములన ♦ నలరెనుదీప్తుల్.

౨౭.

౩. వెండియు నప్పండువెన్నెలలు పధికజనదండనమ్మనకు దండువెడలెడుపుండరీక
కోదండునియఖండితజయసమృద్ధిం గోరి యతనియండజగమన మెందుకొనుకుతూ
హలంబున నిండారం జల్లెడుబొండుమల్లియలతండంబు లనియెడు నేసవెల్లువల
తోడిహస్తీసకవిలాసముల నుల్లసిల్లుచు నివససమయంబున తుత్ప్రసాసలవలన
నగునాయాసంబు సైరించి కించిన్నిమీలితమ్ము లగునయనంబులతోడఁ బరితాప
నుస్సహమహాగహనదహనమధ్యంబున సకుటుంబంబుగఁ దపంబు సవరించుచునున్న
తమకు దైవవశంబునం దపఃఫలంబుచందంబునం బొడకట్టిన బృందారకబృందకీర
సందోహబింబం బగునిందుబింబంబు లోచనానఁదంబు సంధిల్ల నాలోకించి బందు
గులకెల్ల విందునేయం బూని నితకైరవపరాగశర్మరాసారంబును నాలబ్ధిముగ్ధ
హిమకరపరిణతకిరణగుగ్ధంబును నాముక్తనక్తంకరశిలాస్రవదచ్ఛసలిలంబునుంగా
నామెతకుఁ జేరిన యనుంగులుం దాము బంతులు దీరి క్రొత్తవెన్నెలలఁ గుత్తుకల
బంటిగా మెక్కి తమతమ చక్కెరబొమ్మలం గలసి ముక్కుముక్కునం గదియ
మెక్కుచు తెక్కు తెక్కులం గదియ నక్కునం జేర్చి మిక్కుటం బగుతమిం
జొక్కుచుఁ గడుపు నిండినం ద్రోచుటకునుంబలె మెడలు నిక్కించి యెల్లదిక్కులం
గనుంగొనుమదచకోరవారంబులతోరంబు లగునానందరసపూరంబులం గలసి
యినుమడించెనో యనం దులకించుచు నంబురుహమిత్రుం డస్తశిఖరిశిరంబున
కరిగినదిమొదలు నాత్తవల్లభులం బాసి యాయల్లకాతిరేకంబునం బొరలుజక్కవ
జవ్వనులమిక్కుటం బగునెవ్వగలం గనుంగొనం జాలక పరితపించుచుఁగమలా
కరాధిదేవత కన్నుమొగిడ్చెనో యన ముడింగెడునెత్తమ్ములం దొరంగి యంగజ
బిరుదకాహళస్వనంబులంబోని నిజస్వనంబు లనియెడు మేలుకొలుపుపదమ్ముల
మేలుకొను నిందీవరంబుల కరిగి యందునలుగడలం జిందముకరందబిందువుల

సందడిం గ్రంథుకొనునిందిందెరమ్ముల నసితోత్పలంబులం దీర్చిన యచ్చనగండులని
 పట్టి యాడం బోయి యవియునుం దవుల కవలఁ జనం జూచి నవ్వెడుకామినుల
 హాసంబుల కనుప్రాసం బై ప్రాణవల్లభులతోడ నపరంజిగిన్నియల నించినమధుర
 మధురసంబులు మఱియుమఱియును బర్వంబునం ద్రావు పువ్వుఁబోణుల తార
 ప్రహారభాపూరంబులచే రాజిల్లుచుఁ బ్రసవచాపప్రతాప దావానలంబున రజతా
 చలంబును నీరుగాగఱంగిన సరసిజభవాండకుహరంబున వెల్లివిరిసెనోయన భువన
 త్రయంబును నాక్రమించిన పంచబాణజనకుని పాదారవిందంబునంబొడమిన కారణ
 గుణంబున భాగేరథీదేవి తానును లోకత్రయంబు నెల్లెడ నావరించు గడంగెనో
 యన విష్ణుపదంబగు వియత్పదంబునకుంగలవిస్తీర్ణత్వంబు తనకులేకుంట కారణం
 బేమియని విష్ణుపదంబ యగుకలశవారాశి వలన నంతయుం బెరిగివచ్చెనోయనం
 జూపట్టె. అట్టియెడ యమవీరుండు పటకుటీరాంతరంబుననుండి యక్కుండినపు
 రాధిపతికూఁతుం దలంచి మదనమాధవ మలయమారుత మధుకరనికర మత్తపర
 భృత మరాళప్రముఖంబులగు మానసోద్దీపకంబులకు మఱియు మఱియునుం దల్ల
 డిల్లుచు హల్లకరచితసముల్లసితపర్యంకభాగంబున మేను చేర్చి విరహతాపంబునం
 బొరలుచుం దనమనంబున.

౨౮.

శా. ఆమోమాతలిరాకనందగినకే ♦ లాచిన్నిచెక్కిళ్లడా

లాముద్దుల్ వెదచల్లుమోవిజిగియా ♦ యందంపుఁగన్దోయితీ

రామాయంపుమెఱుంగుఁగౌనుభళిరా ♦ యజ్ఞాక్షులందెందులే

దేమోమన్నధుఁడిట్టివస్తువునుదా ♦ సృష్టించెబల్ నేర్పునన్.

౨౯.

క. అనుచుంబలువిధములన, వ్వనజే త్తణఁదలఁచితలఁచి ♦ వసరుచురాఁడో

యినుఁడుదయశిఖరికనుచున్, ననుచుందమితోడవృష్టి ♦ నాధుండుండన్. ౩౦

గీ. ఉడుపధింబనుకడలిసె ♦ లెడలఁబరఁగు, ఫేననికరంబుతత్తమా ♦ యానిలంబు

కడఁగియొకమూలఁద్రోచెనాఁగనఁగనయ్యె, నస్తగిరెదేజమెడలియ ♦ య్యమృత

మ. మదభృతోక్కిలకొకలీనినదశుం ♦ భజ్జన్యసంరంభపూ [కరుఁడు

ర్వదళాసూచకకాహళోగ్రరవమై ♦ వర్తిల్లు సైన్యంబుతో

నదయుండైమరుఁడాప్రభాతమునుబాం ♦ థానీకమున్నెంచిసెం

చిదయన్ధర్తపువారవట్టెననప్రమా ♦ సెన్దామ్రచూడౌఘముల్.

౩౧

మ. అరవిందాత్తుఁడుపశ్చిమాచలతటిం ♦ బ్రాపించునవ్వేశనా

త్తరుచుల్ పాశకునందుఁదాఁచుటమదిం ♦ దర్శించిచంద్రుండునా

త్తరుచుల్ పావక నందు డాచె సెయినన్ ♦ దర్శింపఁ గానయ్యెమం
దిరదీపంబులు పొందురప్రకటదీ ♦ ప్రప్రక్రియాధుర్యతన్. •

౩౩.

చ. కరములు చల్లఁజేసిజన ♦ కాండములన్ గుముదా ప్రిఁగూడఁ గా
నరసినరాజునిట్టులప ♦ రాగతభేదము చెందవచ్చునా
ఖరకరుఁడా త్తనీనవసు ♦ ఘాతకుడన్ భయమట్టెలోపలన్
చెరసియదృశ్యులైరటుగ ♦ జింపఁగనయ్యెడుచక్ర సెనికుల్. •

౩౪.

ఉ. మేలుగఁబ ద్ధిన్ధిని ♦ మిక్కుటమాతమినుండినాఘుడొ
హేళివివృద్ధరశ్మలర ♦ హింజనుదేరఁదదీయవర్ణకో
ద్వేలరుచుల్ నిజాంగమున ♦ వింతయికన్పడుచుండవెల్వెడెన్
లోలగున్న వాంశుకమ ♦ నోహరమైభ్రమరంబుగ్రక్కునన్.

౩౫.

శా. కాలంబోనిజధామమిత్రతతపో ♦ కంగుందురేరాజుపెం
పాలంబొందక భీమలక్షణగదా ♦ వాప్తిగళత్పాదుడై
దీలంఖస్థలివ్రాలఁజూచిప్రమదో ♦ దీన్హాస్యతన్భాస్కర
శ్రీలెల్లన్ విలసిల్లెలోకమునసం ♦ జీభూతదిక్పక్రమై.

౩౬.

ఉ. మీటుపరాశఁజెందితన ♦ మీఁదిరుచిన్ విడనాడిపోవఁగాఁ
గైరవిణీవధూటిపతిఁ ♦ గన్గొనరోసిగళాంతనిర్దళ
ద్భూరిహిమాంబు నేత్రజల ♦ పూరముపత్రగణంబులందువే
మాటునుజించువందవుచు ♦ మానకరాక మొగిడ్చెగన్నులన్.

౩౭.

సీ. ఉదయసౌధముచేరు ♦ నుగ్రభానునిమ్రమాల, వఱలుచెంగావిపా ♦ వడలనంగఁ
బతిరామికెదభీతి ♦ పరఁగమేల్కొనియున్న, శచిదృగంచలఘన ♦ చ్ఛాయయనంగ
నినురాకవినినంత ♦ నెరురేగునలరథాం, గములమనోద్ధరా ♦ గంబనంగఁ
బ్రాజ్ఞగహాళిక ♦ ప్రవరుండుదాల్చిన, సరిగంచుతోపుప ♦ చ్చడమనంగ
వై జయంతమహాహర్త్య ♦ వర్ణనీయ, తప్తహాటకమయగుంభ ♦ ధామమనఁగ
నడరెనంతంతఁదొలుచక్కి ♦ నాశ్రమించి, పూరితజగజ్జనావంధ్య ♦ పూర్వసంధ్య.

సీ. చక్రపాలనవృత్తి ♦ సవురుగాంచినమేటి, తమ్ములకెల్లమో ♦ దంబువాఁడు
గతవసువులుమర్లఁ ♦ గనినట్టిగుణశాలి, కర్తకోటులనెల్లఁ ♦ గనినవాఁడు
దోహాన్నతినిబాయఁ ♦ ద్రోచినతేజస్వి, యామ్నాయపూర్ణదే ♦ హంబువాఁడు
తన్నుఁజెందినరాజుఁ ♦ దప్పుపూర్ణగుణుండు, జడగతినిరసించు ♦ కడిమివాఁడు

దనరెఁబూర్వధరాధినా ♦ ధప్రశస్త్ర, నేవ్యమానసింహాసన ♦ శిఖరమందు
మహితధాత్రీసురాసున ♦ మత్ప్రసక్తి, ఖండితా త్రీయదుర్బ్బద ♦ కొండుఁడగుచు.

వ. ఇతైఱంగునఁ బ్రభాతసమయంబగుటయు నమృదుకులాధ్యక్షుండు తుంబురునారద
ప్రముఖు లగుదివ్య గాయకులు ప్రాభాతిక గానసంపద మేలుకొలుపులు వినిపింప
నిమర మేలుకని సుఖశయనంబు నుడుగునుద్ధవాసుల నాదరావలోకనంబుల
నాదరింపుచుఁ గాల్యకరణీయంబులుదీర్చి వివిధమణిగణస్మృతవిచిత్రతర సభా
భవనసదృశంబుగా సంఘటించినపటకుటీరసభాంగణంబునఁ దద్దయునమర్చిన
యుదిరకెంబట్టుగద్దియ నధివసించి బిరుదపదకటక చటులరుచిపుంజరంజిత
చరణకంజాతయుగళుండును హిమసలిల సేక సమ్మిళితగంధసారకస్తూరికౌవిరచితని
జాంగరాగతరంగితసౌరభాభోగసంవాసితఘానభోంతరుండును హారకేయూరకం
కజాంగుళీయకమకరకుండలకిరీటాదిదివ్యభూషణఘాషితండును హిమసలిలసేక
సమ్మిళితగంధసారకస్తూరికౌది నిఖిలజనమనోహరమాల్యకనక వసనాలంకృతుండును
నగుచు మంత్రజనబుధకవీంద్రవైణికవారకౌంతామణులు సముచితప్రకౌరంబునం
గొలువ నిలుపుటద్దంబున నిజరూపసౌష్ఠ్యవంబాలోకించి యంగవంగన్యపాలశ్రుంగ
పుల కుమారులు వింజామరులును మాళవుండు తాళవృంతంబును గుకురునరపతి
ముకురంబును గాత్తీరుండు కాళాంజయును గళింగుం డడపంబును సౌరాష్ట్ర
మండలాధిపతి గిండియును బూని తమతమ యవసరంబు లెఱింగి తరంగితభక్తిం
గొలువ వేత్రధరసహస్రసాహాసినాదంబుల మేదిని యదర ధరగహ్వరంబులం బ్రతి
ధ్వానంబులు నిగుడబహువిధోపాయనపురస్సరాయాతనూతనఘాతలాధీశ్వరప్రణా
మంబులు కటాక్షవీక్షణంబుల నంగీకరించుచు నుదంచితవైభవంబుననుండి సైన్య
సుగ్రీవమేఘ పుష్పవలాహకతురంగమసంగతంబును గింకిణీశతసంకులంబును ననర్థ
మణివిఘాషిత స్తంభసంభృత వైనతేయ చిత్రకేతనవిఘాషితంబును నగుశతాంగం
బు నధిగోహించి ద్వారకానగరంబున కరుగందలంచి కదలి రైవతగిరిసమీపంబు
చేరి తదీయశిఖర సౌభాగ్యంబులు కనుంగొన నవధరించుసమయంబున. ౪౦.

కం. దారకుఁడపుడిట్లనియె, శౌరికిరైవతకశిఖర ♦ సాలవిశాల

శ్రీరుచిరతావలోకన, హరికిమ్మ మమధురసముచి ♦ తాలాపములక. ౪౧.

నీ. శిఖరసంశ్రయణవి ♦ స్మృతదిత్యపత్యరా, డత్యాహితాదిత్య ♦ పత్యనీక
మవిరళకటకఘా ♦ సవిలాలగవిరధ్య, దీర్ఘీకృతతుషార ♦ దివసచయము.

సానుపతజ్ఞరీ ♦ జలకణవ్యాక్లిప్త, ఋక్షసమ్మిళితాంత ♦ రిక్షపదము
నైకగైరికవిభా ♦ నవకోరకచ్ఛటా, సురుచిరకింశుకా ♦ శోకభూజ
మిందెకనుఁగొం టెకిన్నరీ ♦ మృదులగాన, తానమానవితానైక ♦ తానభుజగ
రాజఫణరత్న సతతనీ ♦ రాజనోప, చారశుభహారియీనగ ♦ స్వామికౌరి. ౪౨.

ఉ. కంజభవాదిదేవతలుఁ ♦ గాననిదేవంరాక కెంతయున్
రంజిలియీధరాధరము ♦ గ్రక్కునఁబూవులదోయిలిచ్చెనా
మంజుగతింజెలంగెడుస ♦ మగ్రనితంబతటిగళర్షురీ
సంజనితాంబులేశవిల ♦ సన్నవమాక్తికపాలి నెల్లెడన్. ౪౩.

ఉ. ఎన్నఁగరోహణాచలము ♦ హేమనగేంద్రమురూప్యభూధరం
బున్నిజసంపదన్ సకల ♦ ముఖాభవదర్శముదెచ్చియీగిరిం
బన్నుటఁజేసియోయనఁగ ♦ భాసురరత్నసువర్ణరూప్యమై
మిన్నులుముట్టుచున్నయది ♦ మించినవేడ్కఁగనుంగొనందగున్. ౪౪.

సీ. కమలాకరానేక ♦ విమలాంబుజానీక, కమలావిభూషితా ♦ గ్రస్థలంబు
మలయానిలస్ఫుర ♦ ద్వలయావృతనికుంజ, నిలయామరీగాన ♦ నిబిడతరము
మణిలసన్నేఖలా ♦ ఘృణిగణభూతత, రణికిరణోచ్ఛటా ♦ రంజితంబు
కేసరాళిపరాగ ♦ ధూసరాళినినాద, మాసరాక్రీడస ♦ మంచితంబు
కిసలవిసరఫలాస్వాద ♦ మస్పణనినద, పికశుకవ్రాతసంతత ♦ భీతపథిక
నిబిడసహకారతః, వాసనిత్యసుఖిత, గరుడగంధగ్వయక్షమీ ♦ గిరివరంబు. ౪౫.

సీ. శిఖరచరశ్చుర ♦ స్త్రీవర్షణీసూత, మస్పణపార్వకచంద్ర ♦ మండలంబు
సంతతాకృష్టకీ ♦ చకికాగ్రవిచ్ఛిన్న, కరకాన్విరుక్తన ♦ క్షత్రకంబు
కనకవప్రసాంఘోజ ♦ గర్భసంవ్యానిత, నిర్మలమందాకి ♦ నీరురంబు
బాహుప్రతాపప్ర ♦ భావవిభ్రాజిత, వీతగైరికరజో ♦ విస్తృతంబు
వకుళవన్యాసముల్లస ♦ స్తుకుళగంధ, లోలవాచాలమధుకరీ ♦ జాలనినద
సంతతాకృష్టసంతాన ♦ సతతసక్త, మధువనికరంబుకంటెయి ♦ మ్హషాధరంబు.

క. అనిదారుకుండుతనతో, వినుతోక్తులఁదెలుపవృష్టి ♦ వీరుఁడుమిగుల
న్యనముననలరుచునగ్గిరిఁ, గనుఁగొనుచుంజనియెనుచిత ♦ గతులంబురికిన్. ౪౬

ఉ. పారులతోడవేడ్కబల ♦ భద్రుఁడుసాత్యకితన్నెదుఁగొనన్
భేరులుఁదూర్యముల్తాటయ ♦ బృంహితహేషితసింహనాదముల్
బోరుగఱంగుచుండయగు ♦ పుంగవుఁడప్పురిరాజవీధులన్

వారవిలాసినులనఁగ ♦ వచ్చెవియచ్చరులిచ్చమెచ్చఁగఁ.

౪౮.

క. కురీవచ్చిశౌరిహ, జారమ్మననిలిచియనిచి ♦ జనపతులనిజా

గారములకుబహుకఱ్య, పారంపరిగడచిచేరి ♦ బంగరుమేడఁ.

౪౯.

క. మన్నననలరెడియుడిగఁపుఁ, గన్నెలునీరాజనములు ♦ కడుభక్తిమొసం

గన్నలినాతుఁడుకొని, యున్నతసౌఖ్యముననలరు ♦ చుండెడినంతఁ.

౫౦.

గీ. అపుడుబలభద్రునానఁ ♦ నిపుణులైన, దండనాథులుగుమిగూడి ♦ తగువితానఁ

బురముకై నేయఁబనిచినఁ ♦ బరిజనములు, మహితశోభనవస్తుసా ♦ మగ్రిమెఱయ,

నీ. మేరువులోఘటియించి ♦ రారూఢసురవర, ప్రతిమావిశే సఁ ♦ పదలతోడఁ

గ్రముకముల్ నాటించి ♦ రమితఫలావళి, భరనమత్కదళికా ♦ తరులతోడఁ

గట్టిరితోరణాల్ ♦ కమనీయసహకార, పల్లవచామర ♦ ప్రతతోడఁ

బరిమళంబులునించి ♦ రురుతరాగరుఘాప, హిమసలిలావనే ♦ కములతోడ

హరువుపఱచిరిపందిరుల్ ♦ గురువిచిత్ర, సమధికాంశుకకాయమా ♦ నములతోడ

నలవఱచిరెందుఁబచ్చల ♦ యరుగులంగు, రంగవల్లులునవరన్న ♦ రాజితోడ. ౫౧.

చ. రహిదళుకొత్తువితయప ♦ రంజికురుంజులనాడుసూత్రపుఁ

బహుతరచిత్రభామినుల ♦ పైసురవర్యులుచల్లినట్టిస

న్తహితసురేంద్రభూరుహసు ♦ మప్రకరమ్ములమాడ్కిఁగౌతుకా

వహమగుచుంజెలంగెఁబురి ♦ వాడలముతైపుమ్ముగ్గులెల్లడఁ.

౫౩.

నీ. కలయనెల్లడఁజల్లు ♦ తెలితేటపన్నీటి, కాల్యలఁదగజల ♦ కంబులాడి

చకచకత్కనకవ ♦ స్త్రీచ్చటాచరణంబు, చందనకొత్తీర ♦ చర్చగాంచి

వివిధప్రసూనమా ♦ ల్యవితానమునమించి, వరధూపవాసనఁ ♦ బరిధవిల్లి

సముచితాలంకార ♦ సరిణిచేదనరారి, తౌర్యక్రకస్ఫూర్తి ♦ దగవహించి

యపుడునగరాధిదేవత ♦ హరివివాహ, శోభనారంభసముచిత ♦ వైభవమున

బహుపురంధ్రజనమ్ముల ♦ పగిదిదాను, నమితశృంగారవిస్ఫూర్తి ♦ నతీశయిల్లె. ౫౪.

నీ. ఏచాయఁజూచిన ♦ మోచామహిరుహ, పూగావృతరసాల ♦ పూర్ణగృహము

లేవంకఁజూచిన ♦ నిందీవరేక్షణా, నుక్షణాచరితగీ ♦ తక్షణంబు

లేవోటఁజూచిన ♦ వాచాటమధుకరీ, వారభృత్సుమదామ ♦ వైభవంబు

లేవీధిఁజూచిన ♦ హితసమిహితవాద్య, హృద్యతాండవితబ ♦ ర్విణ్ణగణంబు

లేచటఁజూచినబహురత్న ♦ ఖచితరచిత, చిత్రనవభిత్తికావేది ♦ చిత్రతంబు

నగుచునలకౌత్తురంబుతా ♦ నగుచుశ్రీకే, గాపురంబయ్యెనలద్వార ♦ కాపురంబు

వ. అట్టిసమయంబున వికర్ణదేశాధీర్వరుం డగుభోజనరసాలుండు కృష్ణుండు స్వ
యంవరోత్సవసమయంబున రాక్షసవివాహంబున శిశుపాలప్రముఖు లగున్యపా
లురం బరిభవంబు సొందించి తనతనూభవ సపహరించుటయె యది సహింపక నిజ
తనూజుం డగురుక్మి యెదిరి కదనంబునఁ బరాజితుం డగుటయును సప్రకారంబుగాఁ
దెలిసి శత్రుణుంబునఁ బత్నీ పరిజనసమేతంబుగాఁ గదలి ద్వారకానగరసమీపంబునకు
వచ్చి తనరాక వసుదేవబలదేవుల కెఱుంగఁ జెప్పిపించిన వారును. దదాగమనంబునకు
నెంతేని సంతసిల్లుచుఁ గృష్ణసమేతులై యతని నెదురుకొని తగువిధంబునఁ బూజించి
పురంబునకుం దోడి తెచ్చి యుచ్చతరహర్ష్యశోభితంబును నుచ్చావచసువర్ణ
వితానమాననీయంబును నుపమానగహితసను స్తవస్తుసమన్వితంబును నగు సుక్క
భవనరాజంబున విడియించి నాటి రేయి వివాహముహూర్తంబనియునుం దెలిపి రుక్మి
ణీదేవిని దదావాసంబున కనిచి పరిణయాలంకృతం జేయింపుడని స్వకీయకార్యం
బులు నిర్వహించు చుండి రంత.

౧౬.

క. ఇభరాజవరచు పెండ్లికి, రభసంబునమీరలిపుడు ♦ రావలెననుచున్

శుభప్రకలంపించిరి, ఋణువిభులకుఁబుడమిగలధ ♦ రిశ్రీశులకున్.

౧౭.

నీ. వచ్చిరిహరిదధి ♦ శ్వరులెల్లఁబదిమూరు, కన్నులమన్నీడు ♦ మున్నుగాఁగఁ

జనుదెంచిరవనిభృ ♦ త్సాములుపదియూరు, వన్నెగుబ్బలిరాజు ♦ మున్నుగాఁగఁ

బాడసూపిరిభుజంగ ♦ పుంగవుల్ రహిమించు, వెన్నునిబలు సెజ్జ ♦ మున్నుగాఁగఁ

గనుపట్టిరప్పరో ♦ వనితలుకరివేల్పు, గన్నయన్నులమిన్న ♦ మున్నుగాఁగఁ

దోచిరప్పుడుసప్తవ ♦ తుల్ మరీచి, మునికులధురంధరుండటు ♦ మున్నుగాఁగ

భువనకమనీయపరిణయో ♦ త్వవిభాస్వ, దంబుగుహనాభిసందర్శ ♦ నార్థులగుచు.

క. చనుదెంచిరినలుదిక్కుల, జనపాలకులపుడుతురగ ♦ సామజరథకౌం

చనవసనరత్ననివహం, బునుగానిక గాఁగఁగొనుచు ♦ మురహరుపురికిన్.

౧౮.

గీ. యాదవేంద్రపురోహితుఁడైనగర్గ, మునివరుఁడుగీచ్ఛతియుఁదాను ♦ ముదముదవర

దేవతాధీశబలవసు ♦ దేవముఖ్యు, వైనపెద్దలయనుమతి ♦ నపుడుకొంచి. ౬౦.

క. హరికిన్ విదర్శితో, దరికింగల్యాణసముచి ♦ తశ్రీలనలం

కరణములు సేయవేలుపు, దరుణులనైదువులఁబనిచె ♦ తగుశుభవేళన్.

౬౧.

చ. సురవరదత్తమండనవి ♦ శోభితుఁడైహరియిట్లురుక్మిణీ

పరిణయకాంక్షనుండుటయు ♦ భానుఁడుగన్గొనితానునట్లయ్యె

- హరికిననర్ఘరత్నముల ♦ నర్పణసేయఁదలంచియోయనన్
 బరువడిఁబశ్చిమాంబునిధి ♦ పారమునన్ నిలిచెన్ ద్వారాధ్యతన్. ౬౨
- ఉ. ద్వారవతీమహోత్సవవి ♦ ధానవిజృంభితదివ్యచందన
 శ్రీరుచిగోరుఘాపములు ♦ రిక్కలజాడల నెల్లదిక్కుల
 స్తోరములైకనంబడియె ♦ నోయన నెక్కుటనాక్రమించెమా
 యూరశిరోధినీలరుచి ♦ నుర్వియనింగియునంధకారముల్ ౬౩
- ఉ. అప్పుగుహోత్తముండుప్రమ ♦ దాశయంబునఁబెండ్లియాడున
 య్యొప్పిదమురిగనుంగొనఁగ ♦ నూర్జితవైభవలీలవచ్చున
 ముప్పదిమూఁడుకోట్లసుర ♦ ముఖ్యులముంగలిదివ్వటీలనన్
 జొప్పడెఁజొక్కపుఁరుచులఁ ♦ జొక్కలుదిక్కులజాడలేర్పడన్. ౬౪
- క. తోఁచెనలచంద్రబింబము, ప్రాచిన్ సురగజము నెక్కి ♦ పద్మాక్షుఁడురా
 నౌచిత్రఁబట్టఁగఁదెచ్చిన, భూచక్రపుగొడుగనంగఁ ♦ బూర్ణద్యుతులన్. ౬౫
- గీ. అఖిలభువనాధిపతియైన ♦ యబ్జనయను, పరిణయార్థముగవిరించి ♦ పద్మజాండ
 మునసుధాలేపమొనరించె ♦ ననఁగఁదనరె, బండువెన్నెలకన్నుల ♦ పండువగుచు.
- గీ. అపుడువసుదేవబలదేవు ♦ లాదిగైన, యాదవేంద్రులువృష్టింగ ♦ కాదులైన
 బంధుజనములుఁగూడిత ♦ తృప్తనయను, శ్రీశుభలగ్నమెదిగ్కాంక్షింపుచుండ.
- శా. చేరెన్ లగ్నమటంచుగర్గమునిసూ ♦ చింపంగఁదానున్ సునా
 నీరుండట్లనహెచ్చరింపనపుడా ♦ శ్రీకృష్ణుఁడైరావత
 స్సాగోన్నద్ధతలాధిరూఢుఁడగుచున్ ♦ బంధుప్రియంభావుతో
 దారశ్రీవిభవంబునన్ వెడలెభో ♦ జావాసమున్ జేరఁగన్. ౬౬
- వ. ఇవిధమున నవ్వసుదేవనందనుండు విగుఢవరవేదండాధిరూఢుం డగుచు ని
 మహస్సయామాధవళితం బగుపూర్వనగశృంగభాగంబునం బొదలుకుముదవనబా
 ధవునిచందంబున విమలతరపృథులముక్తాఫలలలితధవళాతపత్రసహస్రంబు ల
 యెడుతారకౌనిలయంబులనడుమ విలసిల్లుచు నుచ్చైశ్శ్రవంబు నెక్కి యగ్రప్ర
 శంబున వివిధరత్నవిచిత్రితం బగువేత్రంబు కేలం బూని సందడి దొలంగఁ జేయు
 డుచుఁ జనుపురందరునిహస్తప్రకరణంబునం బొడమినకౌరణగుణంబునంబలె నుచ్చా
 వచవాద్యధనుల తమ్మటపటహభేరిభాంకారంబు లంబరతలంబున నిగుడుదివిజముర
 రావములతోడంగలసి నికటతటరైవతకశైలవిశాలగుహగేహసందోహవిదళన
 టోపంబు నాపొదింప సకలజనహృదయకుహరంబుల సమధికప్రవీణతంజేసి నాన

విధంబు లగురూపంబుల మెలంగుచాతుర్యంబు నిజప్రసాదంబునం గన్నవైశ్వానరుండు విశ్వనియంతయును తనపురోభాగంబున ననేకరూపంబుల నాశ్రయించి నేవించు చున్నవాడో యన సద్యోఘృతప్రదీపితజ్వాలాయుతంబు లగుకరదీపికాయుతంబులును సాంద్రప్రభాన్వితంబు లగుచంద్రజ్యోతులును నగ్నియంత్రంబులును విశ్వంభరావలయంబునం గలయం బర్వి పట్టపగలు గావింపఁ గందర్పసుందరీసం దోహంబులు వేనవేలుగూడిన నివ్వదర్భరాజకన్యకారత్నంబు గాలిగోరుననుం బోలం జాల రిదికనుంగొనుమని యరవిందసంభవుండు యగుకులధురంధరున కెఱుంగఁ జేసి మెచ్చు వడయుటకును దెచ్చెనో యనం గరకిసలయమ్మలీ నిక్షుఖండంబులుం దాల్చి యనన్యకన్యాసామాన్య రూపలావణ్యభాజనంబు లగువేశ్యాజనంబులు ముం గల న్నడువ మాధవోత్సవసమయంబు గావున మాకందమాధవీమల్లికాదిలతావితా నంబులు మానినీరూపంబులు దాల్చి కిసలయకుసుమఫలప్రముఖంబు లగుకొనుకలం బూని చనుదెంచెనో యనం గొందఁ జరవిందగంధులు క్రంతలు దీరి హరివాణమ్ముల మాంగలికవస్తుసామగ్రిం బూని యంగభవసామ్రాజ్యాధిదేవతలతెఱంగున ముం గలం జనుదేర నవక్రతరమహాచక్రవైభవంబున విరోధిచక్రంబులం చునుమునిష్ఠహా మహుని సూనసాయకంబుల సాధింపనలవి యగునే యని కుసుమకోదండుండు పుండరీకాక్షుమీఁద నడరింప నిజమాయాప్రభావంబున సృజించినచంచలేక్షణా రూపచక్రనియంతంబులతెఱంగునం గ్రాలు జనవినిర్మితంబు లగుయంత్రచక్రంబుల సవ్యాపసవ్యమార్గంబులం బరిభ్రమించు మించుబోణుల విలోకించుజనలోచనాసే చనకభావం బంగీకరింప యనువంశభూషణ భవదీయపరిణయమహోత్సవంబు నవ లోకింపఁ గింపుకుంగంధర్వప్రముఖబర్హిర్హులు గగనాంగణంబునం బట్టుచాలక నెట్టుకొని యున్నవారు వీరిం గనుంగొను మని సారెసారెకుం జేతు లెత్తి చూపు గన్చి వందిమాగధు లున్నమితహస్తు లై నిజబిరుదగాఢాకథనప్రవీణతం దనర నప రమితభక్తిభావంబునఁ బాదచాగు లై వచ్చునంగవంగకళింగకౌశ్ఠీరలాట భో టాదిభూపతులచరణపల్లవంబులు మేది నీతలన్యాసంబునకుం దాళఁ జాలునే యని తదీయభాగ్యాధిదేవతలు సవరించిపఱచినవెలిపట్టు పావడలవడువున జానుదఘ్నుం బుగా నిగుడఁ బణ్యపుణ్యాంగనాజనపరితఃప్రకీర్యమాణకుందమందారమాలికాప్ర ముఖకుసుమవిసరంబులు తారాపథంబున కడరి హరిచందనకుసుమలగ్నంబు లగు భృంగంబుల ధరాతలంబునకు నాకర్షింప నట్లనన్యన్యపసామాన్యవైభవంబున భో జనరసాలకబిడౌజుని నగరిహజారంబుఁ జేరం జనుసమయంబున.

- శా. భోజత్తావరుఁడాస్తబంధువులతోఁ ♦ బుణ్యాంగనాశ్రేణితో
లాజోపూవులునక్షతంబులునుమ్రో ♦ లంజల్లుచున్వేడ్కమై
రాజీవాత్తు నెరుగొక్కనంగనతఁడుం ♦ బ్రాలేయశైలోన్నత
శ్రీఁజూపట్టుగజంబుడిగ్గెబహువే ♦ శ్రీభానముల్మోఱఁగన్. ౨౯.
- గీ. ఇటులనైరావతముడిగ్గి ♦ కృష్ణుఁడపుడు, సాత్యకికరంబుఁగరమున ♦ సంఘటించి
నృపతిమంత్రిజనప్రద ♦ ర్మితసమగ్ర, మార్గమునమామనగరుప్రే ♦ మమునఁజొచ్చి.
- క. భోజనరపాలుపనుశ్రున, రాజీవాత్తుండువద్ద ♦ రాగశిలాసం
యోజితవితర్దికౌస్థలి, శ్రీఁజెలఁగెడుపెండ్లిపీటఁ ♦ జేరముదముగన్. ౩౦.
- క. కొనలుత్తరముగఁబఱచిన, కనకపుఁజేలమునసిరులు ♦ కన్నడులీలన్
నునుపెండ్లిపీటనెలకొనెఁ, గనకంబరుఁడపుడుప్రేమ ♦ గడలుకొనంగన్. ౩౧.
- క. మధుపర్కమొసఁగెభోజఁడు, మధువైరికివిహితగతిస ♦ మగ్రపుభక్తిన్
బుధవర్యానీతంబగు, సుధచేనడుగులనుగడిగి ♦ శోభనలీలన్. ౩౩.
- ఉ. బంగరుగిండివంచితన ♦ భామినితోయమువోయభోజరా
ట్టుంగవుఁడప్పురుక్తిణివి ♦ భూషితహస్తముఁగెలఁబట్టియ
య్యంగజకోటిసన్నిభున ♦ కర్తిలిమోఱఁగధారవోసెను
త్తుంగమృదంగవాద్యముల ♦ తోసురదుంనుభులంటిమోయఁగన్. ౩౪.
- గీ. కాంచనాద్రివిచిత్రసం ♦ గతివిచిత్ర, బహుళరత్నపరిసూయ ♦ సహితమగుచుఁ
దనరుతెరవంచిరైదువల్ ♦ దగుముహూర్త, సమయమిదిచేరెననిబృహ ♦ స్పష్టవచింప.
- క. గుడజీరకంబులర్థిలి, బడఁతుకశిరమునఘటించెఁ ♦ బద్మాక్షుండ
ప్పడఁతుకయువిభునియూదల, నిడియెన్గుడజీరకముస ♦ మీహితరీతిన్. ౩౬.
- చ. అతులితభక్తిమైఁబ్రియవ ♦ యస్యలు నెన్నడుమంటిపట్టియు
న్నతముగ నెత్తముతైములు ♦ నానముదోయిటముంచిపట్టియ
చ్యుతుతలఁబ్రాలువోసెమధు ♦ సూదనుఁడుండలబ్రాలువోసెన
య్యతివకునమ్మహోత్సవము ♦ నందలుఁగన్గొనిరంతవేడుకన్. ౩౭.
- క. గళమునఁగట్టెన్హారిమం, గళసూత్రముసతికివిప్ర ♦ కాంతలుజయమం
గళముల్బాడంగనన, ర్గళభేరీధ్వనులఁబుడమి ♦ కగునద్రువంగన్. ౩౮.
- గీ. శ్రీజయమ్ములుమీకెందు ♦ సిద్ధమనుచు, తెలుపులీలఁబ్రదక్షిణా ♦ ర్పులఁజెలంగు
సావకునకుజగత్ప్రియం ♦ భావుకునకు, లాజలిప్పించెశౌరియా ♦ లలనవలన. ౩౯

మ. అలరుంగై నువుజోదుకయ్యమునమా ♦ యబ్బైక్షి పాదాంబుజ
 మ్మలనీవంటుటయేముగన్గొనముమే ♦ ముంజూడనేదీపద
 మ్మలనంటన్వలెనంచుదత్సఖులుగుం ♦ పుల్ గూడియాడన్వతీ
 తలకంబంఘ్రితలంబుసన్నెకలుహా ♦ త్తొంచెన్విభుండంతటన్. ౮౦.

గీ. కొంగుముల్లతోడ ♦ నంగజజనకుండు, ప్రీతి నాచరించె ♦ బ్రయముఁదాను
 నాగమోక్తవిధుల ♦ ననలప్రదక్షిణ, ఋషివరాగనాని ♦ రీక్షణములు. ౮౧.

క. ధ్రువపదముఁజెందిమనుమని, వివిధములొదీవెలలుచు ♦ వేడ్కమొసంగన్
 ధ్రువపదముఁగాంచెనయ్యా, దవముఖ్యుఁడులలనతోడ ♦ దద్దయుఁబ్రీతిన్. ౮౨.

ఉ. శ్రీరఘభారతీసతుల ♦ చెల్వముగెల్వఁగనోపునీమహా
 దారఁదర్ముగా నెదన ♦ హర్మిశమున్వనియింపగెల్వమీ
 దోరతివై భవస్ఫురణ ♦ ఘాత్తులనంచుబుధుల్వచింపఁగా
 నారతియిచ్చిరప్పుడమ ♦ రాంగనలారనితేనితండ్రికిన్. ౮౩.

నీ. నడలకైఁపులమెప్పు ♦ నగములొయివియంచు, జనులెంచఁదగుమత్త ♦ సామజములు
 పగదీర్పగాడ్పుక్రిం ♦ దుగఁజేసినమృగాళి, పాటింపఁదగుమేటి ♦ ఘోటకములు
 మేరుశృంగములెట్లు ♦ మెలఁగనేర్చెమెయంచు, గనఁదగుఘనశతాం ♦ గములగములు
 సాదామినులకెట్లు ♦ చపలతదొలఁగెనో, యనమించుచున్నక ♦ న్యాజనమ్ము
 లపరిమితరత్నరాసులు ♦ నమితకనక, భూణనికరములునున ♦ పూర్వగంధ
 బంధురప్రవ్యములును ♦ దృక్తి మెఱయ, నల్లునకునిచ్చెభోజభూ ♦ వల్లభుండు.

క. సురమణులుతమకుఁగలభా, సురమణులన్వీడుచదువఁ ♦ జూచిన్సపాలు
 ర్వరుసమెసంగిరితమతమ, కరిరథహయరత్నగుచిర ♦ కనకాంశుకముల్. ౮౪.

గీ. శ్లేషహోమాంతముగనిట్లు ♦ శ్రీసఖుండు, భోజకన్యావివాహంబు ♦ పూర్ణసరణిఁ
 బ్రీతినెరవేర్చియుచితమా ♦ రీసిననిచె, నింగ్రముఖులైనసకలబ ♦ ర్హర్షులులను. ౮౫.

క. నానాదేశాగతులగు, భూనాయకులెల్లఁజనిరి ♦ పురములుచేరన్
 శ్రీనాథునిచేతనుస, న్నానంబులువడసిభటుల ♦ మాత్యులుగొలువన్. ౮౬.

శా. సింధుల్పొం శమహానముల్ చెలఁగెగం ♦ జిల్లెన్ద్రుమంబుల్లస
 ద్గంధంబుల్విసరెన్సమీరములువే ♦ డ్కన్దేశముల్గూడుచ్చున్

గంధర్వుల్లివిఁబాడియాడిరిమరు ♦ త్కంజాతపత్రేక్షణల్

♦ ధింధింధిక్కిధిమిక్కిధిక్కిధితోం ♦ ధీయన్నినాదమ్ములన్.

౮౩.

త. ఇట్లు సకలలోకేశ్వరుండును సనకసనందనాదిమహాయోగిజనసంస్తాయమానసాం
ద్రతరవిభవుండును నగునయ్యునుకులేశ్వరుండు భోజకన్యవివాహంబు విహితప్రకా
రంబున నంగీకరించి యయ్యరవిందగంధతోడ నిజమందిరప్రవేశం బొచిరించి గురు
బుధసమాజంబు నుచితం బగుతెరంగునం బూజించి బంధుజనంబు లగునందకుకుర
ముఖవసుంధరాధురంధరులకు సింధురశతాంగాదిప్రదానంబుల నపరిమితసత్కారం
బులఁ బ్రహర్షరంబుసంఘటించియు మిత్రవర్గంబులకు ధాతీతలవిచిత్రంబు లగుభవ్య
వస్తుసంహారంబుల నిప్పించియును గాయకధరతవందిమాగధప్రముఖసేవకజనులకు
ధనకనకవస్తువాహనాదిప్రదానంబున నింపు సంపాదించియును విద్యావిశేషంబుల
మెఱయు విబుధజనంబులం దనియించియును మఱియునుం దక్కినయాచకజనంబుల
మనోరథంబులు సఫలంబు గావించియు విశ్వజనవిస్తయావహావితరణకళాధురంధరుం
డైవెలయు మండె.

౮౪.

సీ. బహుసస్యసంపూర్తిఁ ♦ బరిధవిల్లధరిత్రీ, నెలమూడువానలు ♦ నిండికురిసె
ఘృతదధిక్షీరాభే ♦ వృద్ధిమందనుగల్గె, నన్యోన్యవైరంబు ♦ లడఁగెధరణి
నిచ్చఁగల్యాణంబు ♦ పచ్చతోంఠమయ్యె, ప్రజలెల్లనుత్సవ ♦ పరతమనిరి
యాశోగ్యభాగ్యంబు ♦ లభివృద్ధివహియించె, గ్రహగణంబనుకూల ♦ గతులఁదిరిగె
జార-నోరాదిబాహుప్ర ♦ సంగముడిగె, భూరుహంబులుసతతంబు ♦ పూచికాచి
చెలఁగిఫలియించిశుకవృత్తి ♦ నలరుచుండె, గృష్ణదేవుఁడుసామాజ్య ♦ మేలుచుండ.

వ. అని యివ్విధంబున రుక్తిణీకల్యాణంబు శుభవచనరచనాచమత్కారపూర్వకంబుగాఁ
జెప్పిన యప్పరమయోగీంద్రునకుం బ్రణమిల్లి పరీక్షిత్వ తీశ్వరుండు కృతార్థుండ
నైతి నని యుమ్మహామహుని సముచితప్రకారంబునం బూజించె నంత.

౯౦.

మ. బలిగేహప్రతిహారహారమయశుం ♦ భచ్చిత్రడోలాలస
జ్వలజాగారవిహారహారమహివా ♦ కౌతుర్యమాదుర్యపు
ష్కలితప్రీత్యవతారతారణకళా ♦ సంరంభదీక్షాసము
జ్వలచిత్తప్రవిచారచారణమహా ♦ శ్చర్యావహాప్రాభవా.

౯౧.

క. శ్రీరంగహస్త్యనిలయా, సారంగవరావనప్ర ♦ సక్తఘనదయా
సారంగతభక్తచర్ణయా, స్వారంగానీతిదివ్య ♦ సాలాభ్యుదయా.

౯౨.

పంచచామరము. కనన్తజీఘ్రిప్రకాంఠ • కాళియాహిమస్తక
ప్రణ్యత్యక్తప్రతాళభేద • పాటవప్రపంచకా
ఘనాఘనద్యుతిప్రకాశ • గంధవారణక్రియా
వినోదభృత్తనూవిభాభ • విష్ణుదివ్యసౌరభా.

౯౩

గద్య. ఇతి శ్రీమన్తదనగోపాలశాశ్వతకటాక్షవీక్షణావాప్తచేతురతరసాహితీవైభవ
చక్రసామాత్యతనూభవ మంగమాంబాగర్భశుక్తిముక్తాఫల మార్దణవిశ్రాణిత
మహాఫల కోవిదనుతభాగధేయ కోటిశ్వర నామధేయప్రణీతంబైన భోజసుతా
పరిణయంబను మహాప్రబంధంబునందు సర్వమును బంచమశ్వాసము.

స మాప్త ము.

